

Cinco de primăvară

Fotografie de A. MIHAILOPOL

Premiile tinerilor

Premiile fac parte din competiția valorilor. Iar pentru noi competiția valorilor este, astăzi, o necesitate vitală. Au fost, de-a lungul vremii, premii rău date, premii compromise prin lipsa lor de criterii, premii truate, premii nivelatoare ele însele în loc de a sluji ideea de relief valoric. Dar Premiul, Premiile trebuie să rămână.

De mici, copiii învață să lupte pentru un premiu. De mici, oamenii sînt deprinși să binemerite un loc în față, să iasă din rînduri, să se impună prin talent, prin muncă, prin seriozitate. Sigur că, tot de mici, oamenii au aflat că fata unui Cineva poate lua premiu fără să fie cea mai bună din clasă, că băiatul lui Cutărel poate fi scos dintre mediocri și pus între frunți, pe criterii obscure. Sigur că, din păcate, copiii s-au obișnuit ei înșiși cu ideea că multe sînt posibile. Dar, indiferent cîte rele ar aduce cu ele, premiile, de orice natură, principiul ca atare al premiilor este intrinsec ființei umane. Pe stadioane și în biblioteci, în laboratoare și-n uzine, în cosmos și în brazdă, în dragoste și-n speranță, se desfășoară, implacabil, se desfășoară peste puterile noastre, competiția valorilor. Colectivitățile careucid competiția valorilor se sinucid. A nivela valorile e o parte din a decapita.

Premiile culturale au și ele rostul lor. Ne amintim cu emoție de Premiile de Stat. Oare n-ar fi astăzi posibilă sărbătoarea marilor valori pe care le avem în știință, în cultură, în toate domeniile de muncă? Intrecerea permanentă dintre oameni, pe orizontala activității zilnice, își merită în mod organic un acces mai direct la verticala marii noastre colectivități, patria. Visez — cine nu visează? — renasterea premiilor naționale, în cadrul „Cintării României” sau în oricare alt cadru creat de forțele de decizie ale societății noastre, în plină competiție a valorilor. Dar pînă cînd acestea se vor limpezi, cu modestie și credință, salutăm în acest colț de pagină premiile existente. Cele mai recente sînt și unele dintre cele mai răsunătoare: Premiile Uniunii Tineretului Comunist. E minunat că o organizație revoluționară, o organizație ai cărei lideri — natural — se improspătează mereu, își pune activitatea, și din acest punct de vedere, în direcția comunicare cu tradiția demnă a spiritualetății naționale și a bunelor inițiative, în această direcție, ale revoluției române. E încă o confirmare a superbe formule pe care o descoperea Bălcescu: în iunie este entuziasmul lucrurilor mari și devotamentul pentru adevăr. Premiile Uniunii Tineretului Comunist, astăzi ca și ieri, slujesc competiția valorilor. Mai mult decît atît, în mod cinstit, ziarul tineretului a însoțit anunțarea premiilor de un reportaj cu privire la alte valori ce intraseră în discuție pentru premii. Premiile Uniunii Tineretului Comunist sînt o confirmare a aptitudinii pentru competiție pe care cei tineri o au la modul acut și urgent. Salutăm aceste premii și, de asemenea, salutăm împrejurarea că excelența ziar „Scinteia tineretului” a acordat, cu un atît de rar (astăzi) simț al sărbătorii, premiile sale.

Ideea de premiu ne apropie mult de ideea de om. Primăvara a venit mai devreme și datorită acestor premii.

ADRIAN PĂUNESCU ■

oamenii strămută munții
asa cum mama
răsădește florile primăvara

un fluviu involburat
e transformat într-o apă lină
care ne dă curentul cel scump

omul se-nvîrte în jurul pămîntului
și înghite praful de lună

înlocuim inimi obosite
care ticăie acum

ritmic ca pendula bunicii

Oamenii

căluțul și vițeaua
se nasc din însămințări
artificiale

chiar și primul copil
crescut în retortă

se smiorcăie de mult

doar
fericirea și iubirea
încă nu și se fivrează
la comandă acasă

asta mă neliniștește
chiar dacă unii susțin
că le știu pe toate
în evul nostru programat

NIKOLAUS BERWANGER ■

În românește de Anton Palfi

11

ANUL XXX (1344)
12 MARTIE 1981

Clacara

Săptămînal editat de
Frontul Democrației
și Unității
Socialiste

BISTRIȚA-NĂSAUD, într-un an cit alții-n zece!

Interviu cu tovarășul
Mihai Marina, prim-secretar
al Comitetului județean
Bistrița-Năsăud al P.C.R.

— Tovarășe prim-secretar, în Comunicatul cu privire la îndeplinirea planului național unic de dezvoltare economico-socială a României socialiste în perioada 1976—1980, publicat nu demult în presă, rezultă că județul Bistrița-Năsăud a înregistrat în acești ani cel mai înalt ritm mediu de creștere a producției industriale dintre toate județele țării — 21,4 la sută, în vreme ce media pe țară a fost de 10,1. De asemenea, la capitolul „personal muncitor la mia de locuitori” același județ ocupă tot primul loc în privința creșterii, respectiv de la 179 de oameni în 1975 la 249 în 1980. Cum se explică aceste locuri de frunte pe care județul dumneavoastră îl ocupă?

(Continuare în pagina 12)

— Vasile Crăciun
la „poalele” Farului alb —
interviu cu unul dintre
paznicii celui mai mare far
maritim de pe țărmul
românesc — (pag. 4)

Un proces de conștiință aminat

Un birou. Un scaun. Pe scaun, un om. În fața lui, în picioare, alt om. Pe birou — 1000 lei. Dacă omul de pe scaun va lua banii e pierdut. Banii sînt momeală. Omul din picioare o supraveghează. El este vinătorul. Celălalt este vinatul. Dar el nu știe încă. Ca să afle nu trebuie decît să întindă mina. Atunci, în încăpere, vor apărea un lucrător de miliție și un procuror, îl vor ridica și el nu va mai avea un nume, ci un număr.

Chiar dacă omul de pe scaun ar spune: **Decamdată acești bani sînt confiscați, îi ridici de la șeful instituției, gestul acesta nu-l va putea salva.** Important este să nu pună mina pe bani. În concepția celor ce au organizat jocul, față în față cu momeala, omul de pe scaun n-are dreptul să gîndească. Gîndurile nu sînt martori. Nici vorbele nu sînt martori. Apucă sau nu apucă momeala? Cei de afară nu așteaptă decît un semn.

Omul de pe scaun se numește Serafim Iacob. Are 45 de ani și trei copii. A visat să devină ofiter. A ajuns secretar de consiliu popular comunal și apoi inspector de personal. A rămas disciplinat, aspru și intolerant. Nici una din aceste însușiri nu-l face fericit. A fost constrins la ele de lipsa de suplețe. Și de fantezie. Acum, pe biroul lui se găsesc 10 bancnote a cîte o sută de lei. Corneliu Bulboacă, lucrător pe santier, îl pîndește. Afară așteaptă un milițian și un procuror. Pînă în această

dîminează, concepția drastică despre corectitudine l-a făcut pe Serafim Iacob să intre în conflict cu mai mulți tovarăși de muncă, care apoi l-au urit, și să-l pună mai bine în evidență rigiditatea firii. Un stîlp. Stîlpul n-are nuanțe. Cine s-a sprîjinit pe el l-a iubit. Cine l-a înfruntat s-a lovit. Cine l-a înțeles n-a așteptat recunoștință. Toate acțiunile sînt exterioare. Nimic interiorizat. Nici remuscări. Nici drame. Vocația lui sînt campaniile. Iată-l pe santierul 4 construcții Vaslui convins de predestinarea care l-a ales să pună ordine pe cel mai dificil santier al întreprinderii. Șeful santierului este un conducător slab, cu inimă bună și alcoolic. Șeful contabil are antecedente penale pe care nu le cunoaște decît el, ca inspector de personal. Contabilul șef nu este singurul cu antecedente penale din administrația santierului. Bișnițari. Afaceriști. Prietenii contabilului șef. Lucrătorii se plîng de plăți. Pontaje fictive? Va avea desigur mult de lucru. Incepe deocamdată cu contabilul șef. O stîna, afirmă public, nu poate fi păzită de un lup. „Era așa de pornit împotriva afaceriștilor, va declara mai tîrziu maestrul Cruceanu, încît am crezut că e invidios pe ei”. Contabilul șef este exclus din partid. Mai există de asemenea muncitori pontaji dar care nu sînt

(Continuare în pagina 10)

NICOLAE CRISTACHE ■

ȘEDIȚA COMITETULUI POLITIC EXECUTIV AL C.C. AL P.C.R.

În cadrul ședinței de marți a Comitetului Politic Executiv, ținută sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, au fost dezbătute documentele: Raportul privind utilizarea mașinilor, utilajelor și instalațiilor din industrie, construcții și transporturi în anul 1980; Raportul privind îndeplinirea consumurilor normate de materii prime, materiale, combustibili și energie electrică și a indicatorilor de valorificare în anul 1980; Raportul privind îndeplinirea planului de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și introducerea progresului tehnic în economia națională în anul 1980; Raportul privind asigurarea și controlul calității produselor și activitatea de metrologie în anul 1980; Raportul privind evoluția prețurilor și tarifelor pe anul 1980; Programul de măsuri privind aniversarea, în mai 1981, a 60 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român.

Comitetul Politic Executiv a indicat ministerelor, centralelor industriale să ia măsuri ferme, operative, menite să asigure folosirea cât mai eficientă a tuturor capacităților de producție de care dispune economia noastră națională, pentru îmbunătățirea indicilor de folosire a mașinilor, utilajelor și instalațiilor, redistribuirea utilajelor nefolosite și dotarea prioritară cu mașini și utilaje a suprafețelor productive construite și neutilizate încă la capacitate. De asemenea, sînt necesare măsuri hotărîte pentru efectuarea corespunzătoare a reparațiilor curente și capitale,

asigurarea la timp a pieselor și subansamblelor de schimb, precum și pentru tipizarea utilajelor și agregatelor.

Legat de consumurile materiale și de energie, Comitetul Politic Executiv a stabilit sarcini în vederea îndeplinirii integrale a obiectivelor prevăzute pentru acest an în domeniul folosirii și valorificării resurselor materiale. În acest sens, s-a cerut forurilor de resort, comunistilor, tuturor oamenilor muncii să acționeze cu hotărîre pentru introducerea unui regim sever de economii, prin generalizarea soluțiilor bune în toate unitățile, extinderea utilizării materialelor realizate în țară, reutilizarea produselor în vederea reducerii greutateii lor. S-a indicat să se intensifice eforturile pentru recuperarea căldurii și a gazelor, să se ia măsuri ca în vara acestui an să se realizeze o importanță economică de combustibili și energie, creîndu-se astfel rezerve pentru lunile de iarnă.

Referitor la activitatea de cercetare științifică și la dezvoltarea tehnologică, s-a indicat să se acționeze mai ferm pentru scurtarea duratei aplicării în producție a progresului științific și tehnic și generalizarea rapidă, la scară națională, a realizărilor tehnologice deosebite, în scopul introducerii lor în măsură tot mai largă în producție, astfel încît ele să se reflecte cât mai mult în creșterea productivității muncii și a eficienței, în valorificarea superioară a potențialului nostru economic.

Analizînd raportul cu privire la calitatea

produselor, Comitetul Politic Executiv a indicat să se asigure pregătirea temeinică a fabricației, dotarea locurilor de muncă cu mijloacele de măsurare și utilaje specifice, verificarea atentă și probarea tuturor subansamblelor și produselor, organizarea mai riguroasă a producției și a muncii, respectarea strictă a disciplinei tehnologice, crearea tuturor condițiilor de depozitare, conservare, manipulare și transportare a produselor, întărirea exigenței la controlul mărfurilor din import.

În ceea ce privește prețurile, Comitetul Politic Executiv a stabilit măsuri care să asigure și în viitor evoluția prețurilor în limitele planificate și respectarea fermă a Legii prețurilor. S-a cerut consiliilor populare, celorlalte organe locale ca, în vederea realizării mărfurilor agroalimentare necesare populației în acest an, să aplice cu strictețe măsurile stabilite privind dezvoltarea producției agricole în unitățile agricole și gospodăriile populației. Ținînd seama de hotărîrea conducerii partidului și statului ca în acest an să nu aibă loc modificări de prețuri cu amănuntul și tarife pentru populație, s-a cerut tuturor ministerelor, organelor centrale și locale să controleze cu strictețe nivelul prețurilor și tarifelor, să nu se admită nici o creștere de preț sau tarif sub formă directă sau indirectă, prin înlocuirea produselor existente, degradarea calității sau livrarea unor sortimente mai scumpe într-o proporție mai mare decît prevederile planului și cererea populației.

Luînd în discuție Programul de măsuri privind aniversarea a 60 de ani de la crearea P.C.R., Comitetul Politic Executiv și-a exprimat convingerea că în împlinirea acestui glorios eveniment organele și organizațiile de partid, de masă și obștești, instituțiile culturale și de învățămînt vor desfășura o largă activitate pentru unirea eforturilor oamenilor muncii din industrie, transporturi, construcții, agricultură, comerț și servicii, din domeniile științei, artei și culturii, în vederea realizării sarcinilor ce le revin din planul pe anul 1981, a punerii unei baze trainice îndeplinirii cu succes a întregului cincinal. Comunicatul ședinței Comitetului Politic Executiv subliniază că aniversarea a șase decenii de la crearea Partidului Comunist Român va contribui la întărirea unității întregului nostru popor, la cimentarea frăției tuturor oamenilor muncii din țara noastră, la întărirea solidarității militante cu clasa muncitoare și oamenii muncii din celelalte țări, cu toate popoarele lumii, în lupta pentru pace, democrație, independență națională și progres social. Întîmpinarea glorioasei aniversări a partidului, se spune în Comunicat, va determina o mobilizare și mai puternică a tuturor energilor creatoare ale societății noastre pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XII-lea, a Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare României spre comunism.

ION CODRU ■

Primiri la tovarășul Nicolae Ceaușescu

La sfîrșitul săptămîinii trecute, tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, și tovarășa Elena Ceaușescu au primit pe Nilde Iotti, președinta Camerei Deputaților a Italiei, aflată în vizită în țara noastră. În cursul întrevederii s-a subliniat cu satisfacție că relațiile tradiționale de prietenie și colaborare dintre țările și popoarele noastre cunosc o evoluție ascendentă, rodnică, și s-a apreciat că există premise favorabile pentru amplificarea în continuare a raporturilor bilaterale, manifestîndu-se dorința comună de a valorifica pe deplin și cât mai eficient aceste posibilități, de a extinde și aprofunda colaborarea între România și Italia pe plan politic, economic, tehnico-științific, cultural și în alte domenii de activitate. Legat de aceasta, a fost evidențiată contribuția pe care parlamentele celor două țări o pot aduce la dezvoltarea conlucrării româno-italiene, la o mai bună cunoaștere și la o tot mai strînsă apropiere între popoarele noastre, în folosul și spre binele lor, al înțelegerii și cooperării pe plan internațional.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a primit, de asemenea, pe Sam Nujoma, președintele Organizației Poporului din Africa de Sud-Vest — S.W.A.P.O. — Namibia. Oaspetele namibian a exprimat profunda grațitudine și recunoștință Partidului Comunist Român, României socialiste, personal tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru ajutorul politic, diplomatic, material și moral acordat luptei pe care o duce S.W.A.P.O. împotriva imperialismului, colonialismului, rasismului, a oricăror forme de dominație și asuprire, pentru cîștigarea independenței Namibiei. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a reafirmat solidaritatea militantă a partidului și statului nostru, a poporului român cu cauza dreaptă a poporului namibian, hotărîrea fermă de a-l sprijini și în viitor în lupta pe care o desfășoară, sub conducerea S.W.A.P.O., pentru realizarea dreptului său inalienabil la existență liberă și suverană. Tovarășii Nicolae Ceaușescu și Sam Nujoma au procedat la un schimb

de vederi cu privire la evoluția relațiilor dintre P.C.R. și S.W.A.P.O., exprimîndu-și dorința de a întări în continuare colaborarea dintre cele două partide, în folosul și spre binele popoarelor române și namibian, al cauzei libertății și independenței naționale, al păcii și înțelegerii în lume. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat preocuparea deosebită a partidului nostru, a poporului român față de situația încordată creată în Africa australă ca urmare a perpetuării ocupației ilegale a Namibiei de către regimul rasist sud-african, față de încercările acestuia de a împiedica afirmarea dreptului la existență liberă, suverană a poporului namibian, obținerea independenței de către Namibia.

Marți, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a primit pe Pierre Simon, ministrul dezvoltării rurale și reformei agrare al Republicii Democratice Madagascar. Oaspetele a transmis tovarășului Nicolae Ceaușescu un cald salut și cele mai cordiale urări din partea președintelui Republicii Democratice Madagascar, Didier Ratsiraka. În cadrul convorbirilor a fost subliniat cu satisfacție faptul că relațiile de prietenie și colaborare dintre România și Madagascar, dintre popoarele române și malgase cunosc un curs ascendent, în spiritul înțelegerilor convenite cu prilejul dialogului româno-malgas la nivel înalt. În același timp, s-a apreciat că există premise favorabile pentru extinderea și adîncirea în continuare a raporturilor în diferite domenii, și în primul rînd în cel economic. A fost rele-

vătat hotărîrea ambelor părți de a valorifica cât mai bine și eficient aceste posibilități, în vederea intensificării cooperării româno-malgase, în interesul celor două țări și popoare, al progresului și prosperității lor, al cauzei păcii și înțelegerii între națiuni.

În cadrul întrevederilor a avut loc un schimb de păreri în probleme actuale ale vieții internaționale. A fost relevată importanța sporirii eforturilor pentru oprirea agravării situației internaționale, pentru reluarea și continuarea politicii de destindere, pace și respectare a independenței naționale, pentru reglementarea pe cale politică, prin tratative, a stărilor de încordare și conflict din diferite regiuni ale lumii, pentru eliminarea din relațiile interstatale a forței și amenințării cu forța. S-a subliniat că întărirea securității și cooperării în Europa cere să se acționeze pentru dezvoltarea colaborării dintre toate statele, pentru adoptarea unor măsuri practice, eficiente de dezangajare militară și dezarmare. A fost relevată necesitatea intensificării eforturilor pentru realizarea unui acord la Madrid, pentru a se asigura încheierea reuniunii cu rezultate pozitive și, totodată, continuitatea conferinței. S-a reliefat necesitatea de a se întreprinde măsuri ferme pentru lichidarea subdezvoltării și făurirea unei noi ordini economice mondiale, pentru edificarea unei lumi care să asigure pacea, independența și dezvoltarea liberă a fiecărei națiuni.

ION DUMBRAVA ■

În împlinirea Congresului Uniunii Generale a Sindicatelor din România

Patriotismul cotidian

Deschizi televizorul sau ziarul și află că o întreprindere — al cărei nume era cunoscut poate numai propriului personal muncitor sau cetățenilor din cartierul unde se găsea — iată, și-a onorat de pe acum obligațiile de producție de pe primul trimestru al actualului cincinal și încă la parametri calitativ superiori. Cu un titlu mare este anunțată premiarea la un prestigios salon internațional al invențiilor a unei importante creații științifico-tehnice aparținînd colectivului unui tînar institut din țara noastră. Primarul unei comune de munte prezintă într-o convorbire experiența cîștigată în creșterea de către țărani cu gospodărie individuală a unui mare număr de vite contractate cu statul. Și cite alte asemenea fapte curente, relatate pe scurt, simple știri cele mai multe dintre ele, nu ar mai putea fi citate!

Reunindu-le, cu titlu de exemplu, în preambulul acestui articol nu o facem decît pentru a le sublinia înțelesul adînc și trainic, acela de a fi, prin implicațiile

lor multiple în viața economico-socială a țării, în destinul socialismului pe aceste meleaguri, niște veritabile acte de patriotism. Fiecare om care le săvîrșește cotidian e, în fapt, un patriot, ce-l drept de cele mai multe ori anonim, dar poate tocmai de aceea mai vrednic de stimă. Patriotismului acesta de fiecare zi, munca este aceea care îi conferă unitatea și tăria de monolit, ea e însăși rațiunea noastră de a fi, de a aparține unei națiuni libere și independente, care prin propriile strădăni, cu prețul unui eroism fără seamăn, învingînd greutăți, făurește socialismul, cu convingere și fermitate. „Societatea pe care noi o edificăm — spune ne demult tovarășul Nicolae Ceaușescu — este o societate a muncii, a omului care muncește pentru el însuși, munca fiind unicul izvor al progresului, al făuririi vieții libere și fericite a poporului.”

Din acest adevăr vital pentru poporul nostru decurge îndatorirea pentru toți fiii săi, fără deosebire de naționalitate, de a munci fără preget, fiecare la locul

potrivit, după profesia și priceperea sa, spre a spori avuția națională, unica bază, după cum ne-am convins, de creștere a bunăstării noastre materiale, de ridicare a gradului de civilizație, a calității vieții. Ca munca noastră să fie cit mai rodnică, mai eficientă, totul depinde însă de noi, căci sistemul tot mai larg și mai perfecționat al noii democrații socialiste a instituționalizat asemenea forme de participare a oamenilor muncii cum sînt autogestionearea și autogestionearea economică.

Desigur, în conștiința că totul stă în puterea noastră sălășluiește sentimentul unei noi demnități naționale conferită de munca noastră. În numele căreia avem dreptul și datoriam unanime de a nu tolera proferarea nici unei calomnii la adresa patriei și orînduirii noastre. „Trebuie să se dea o ripostă hotărîtă — se spune în Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la cel de-al XII-lea Congres al P.C.R. — celor ce neagă victoriile istorice obținute de poporul nostru, progresul României — realități evidente pentru toată lumea — celor ce pun sub semnul întrebării însăși esența socialismului.” Manifestînd întreaga intransigență a patriotismului nostru față de orice

încercare de denigrare din partea forțelor retrograde, trebuie, totodată, să combatem influențele ideologice și morale străine, între care și mentalitatea lășă și dezonorantă pentru orice om și cetățean, vestejită încă de înțelepții antici, a lui „ubi bene, ibi patria.”

Patria noastră, a tuturor celor care ne-am născut și am crescut pe aceste meleaguri, fără deosebire de graiu în care am rostit întîi cuvîntul „mamă”, este aici și acum. Aici și acum, fiindcă nu este de ajuns să evocăm faptele de glorie ale înaintașilor, oricît de strălucit am face-o. Marii noștri patrioți de odinioară, nu puțini dintre ei adevărați martiri, ne îndeamnă peste veac, precum cel mai luminos dintre ei, Nicolae Bălcescu, „ca aducerea aminte a acelor timpuri eroice să deștepte în noi simțămîntul datoriei ce avem d-a păstra și d-a mări pentru viitorime această prețioasă moștenire.” Generațiilor de azi le revine cu atît mai mult această datorie cu cît lor le-a fost dat de istorie să pună bazele unei noi orînduirii, mai bune și mai drepte, întemeiate pe principiile științifice ale socialismului.

NICULAE STOIAN ■

Recoltele viitoare nu depind doar de munca din câmp, ci și de munca din atelierele de proiectare, din uzine

Nu demult, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, afirmând de la înalta tribună a Congresului țărănimii că în actualul cincinal vom realiza mecanizarea tuturor lucrărilor agricole, dotând agricultura cu un număr sporit de tractoare, combine autopropulsate și alte mașini, spunea: „Este necesar ca într-un timp scurt să încheiem procesul de tipizare a tractoarelor și mașinilor agricole, stabilindu-ne la câteva tipuri, strict necesare, verificate pe deplin în condițiile agriculturii noastre. (...) În întâlnirile și analizele pe care le-am avut în ultimele luni cu specialiștii, cercetătorii și oameni ai muncii din domeniul producției de mașini agricole și mecanizării agriculturii, am stabilit o serie de măsuri pentru realizarea unor mașini complexe, de mare randament, care să permită efectuarea simultană a mai multor operații, ceea ce va duce la scurtarea duratei lucrărilor agricole, executarea lor la timp, economisirea de combustibil

și va avea influență pozitivă și asupra solului“.

Iată, la sfârșitul săptămânii trecute, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a întâlnit din nou cu specialiștii din agricultură și industria constructoare de mașini la Institutul de cercetări, proiectări și inginerie tehnologică pentru mecanizarea agriculturii de la Băneasa. În acest cadru a fost organizată o expoziție privind rezultatele obținute în ampla acțiune de tipizare a tractoarelor și mașinilor agricole ca urmare a indicației secretarului general al partidului în ceea ce privește menținerea în fabricație, în toate întreprinderile de profil, a tipurilor de mașini universale necesare extinderii mecanizării lucrărilor din agricultură.

Ca și în alte ramuri ale economiei, tipizarea mașinilor și utilajelor agricole urmărește în primul rind îmbunătățirea parametrilor economici și tehnico-funcționali ai utilajelor, reducerea la strictul necesar a numărului tipurilor de bază, a

tipodimensiunilor, a subansamblelor, precum și extinderea posibilităților de utilizare multiplă a reperelor și ansamblelor componente. Lesne de observat, acțiunea de tipizare are ca efect direct scurtarea duratei reparațiilor, o mai bună aprovizionare cu piese de schimb, economisirea de combustibil.

La Băneasa, în cadrul expoziției, tovarășul Nicolae Ceaușescu a analizat împreună cu specialiștii din agricultură și industria constructoare de mașini stadiul acțiunii de tipizare. Referitor la tractoare, se remarcă faptul că a fost redus numărul claselor de puteri, ajungându-se astăzi la trei clase cuprinse între 45 și 240 CP. Noile variante de tractoare din clasele tipizate au caracteristici tehnice și funcționale superioare care asigură efectuarea lucrărilor agricole la un nivel înalt de productivitate. La tractoarele rămase în fabricație, folosite atât la lucrările din câmp, cât și din legumicultură, viticultură și pomicultură, s-a obținut o reducere a

greutății pe unitate de putere, precum și a consumului de combustibili. Așa cum indica secretarul general al partidului la Congresul țărănimii, tractorul de 65 CP a rămas tipul de bază, el dovedind o rezistență ridicată, răspunzând în cele mai bune condiții cerințelor agriculturii noastre.

Examinându-se rezultatele tipizării mașinilor și utilajelor folosite la prelucrarea solului, specialiștii prezenți au arătat că numărul tipodimensiunilor a fost restrins de la 83 la 42, prin dotarea lor cu noi echipamente pregătite să execute un număr cât mai mare de lucrări. De asemenea, noile tipuri de pluguri pentru arături adinci sunt concepute în variante modernizate fiind realizate în funcție de tipurile de sol ale țării și în strinsă legătură cu gama tractoarelor aflate în fabricație.

Expoziția scoate astfel în relief roadele frecventelor analize întreprinse de secretarul general al partidului împreună cu cercetătorii, proiectanții și specialiștii din uzinele producătoare, strinsa colaborare dintre institutele de cercetare de profil și întreprinderile constructoare de mașini și utilaje agricole pentru realizarea în practică, într-un timp cât mai scurt, a indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Pe lângă progresele înregistrate în ceea ce privește tipizarea mașinilor menționate, a mașinilor pentru semănat și administrat îngrășăminte sau a realizării unei remorci multifuncționale de mare capacitate, mijloc de transport care conduce la un consum redus de combustibil și, în același timp, la transportarea în condiții optime și în timpul cât mai scurt a recoltelor, sectorul mașinilor agricole al expoziției a prezentat și noul tip de combină autopropulsată universală CU-16.

Ne reamintim că anul trecut, la mijlocul lunii noiembrie, secretarul general al partidului urmărea la lucru, la C.A.P. Gîrbovi, combina universală C-16, pentru recoltat porumb și cereale pe 8 rinduri. Cu acel prilej, tovarășul Nicolae Ceaușescu aprecia că există posibilități de îmbunătățire constructivă a acestor mașini, cerind specialiștilor să analizeze posibilitatea realizării unei combine de mare capacitate de recoltat porumb, care să poată fi folosită și pentru recoltarea griului. De asemenea, se cerea ca această combină să execute și alte operații privind recoltarea.

Noul tip, CU-16, prezentat la Institutul de cercetări, proiectări și inginerie tehnologică pentru mecanizarea agriculturii și definitivat în urma a numeroase experimentări efectuate în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, răspunde în bună măsură acestor cerințe. CU-16 este dotată cu echipament de recoltat porumb pe 8 rinduri, precum și păioase, cu productivitate superioară și reducerea cheltuielilor de recoltare. Totodată, ei i se poate adăuga o mașină de adunat și căpițat, astfel încît, la o singură trecere prin lanurile de porumb sau păioase, efectuează toate operațiile de recoltare. Mai trebuie menționat că în sistemul mașinilor agricole destinate recoltării, după încheierea acțiunii de tipizare, au rămas numai 20 de tipuri în comparație cu cele 67 cite existau pînă în prezent.

Noul cincinal este, după cum s-a subliniat, un cincinal al competenței, al valorii afirmate. Munca intensă a specialiștilor care au realizat mașinile și utilajele prezentate în cadrul expoziției de la Băneasa sint o dovadă în acest sens. Pe bună dreptate, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta la Congresul țărănimii că abordarea revoluționară a problemelor agriculturii românești presupune îndrăzneala și competența atât în privința organizării, cât și în cea a folosirii mijloacelor mecanice. Tipizarea, cerința firească a noi etape de dezvoltare a industriei noastre, reprezintă pentru agricultură una din treptele modernizării sale. Expoziția care a găzduit întâlnirea de lucru dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și specialiștii din domeniul mașinilor și utilajelor agricole a demonstrat că acțiunea de tipizare are bune rezultate și primul pas care trebuie făcut este realizarea în serie a acestor mașini și utilaje. La acest fapt s-au referit și indicațiile secretarului general al partidului în concluziile analizei întreprinse. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a cerut continuarea acțiunii de perfecționare a tuturor mașinilor și utilajelor agricole, perfecționare impusă de necesitatea aplicării tehnologiilor avansate și de sporirea nivelului tehnic al agriculturii noastre. În acest context, se poate afirma că soarta recoltelor viitoare nu depinde numai de munca din câmp, ci și de aceea din atelierele de proiectare, din uzine, de întreaga inteligență tehnică a specialiștilor noștri în mașini și utilaje agricole.

Reentul dialog dintre conducătorul partidului și statului și specialiștii relevă din plin adevărul de mai sus, încrederea pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu o acordă constructorilor de mașini agricole, preocuparea continuă a secretarului general al partidului pentru înfăptuirea revoluției agrare.

RAZVAN BARBULESCU ■

În buletinul de identitate al lui Vasile Bacalu stă scris, la locul nașterii, Mahmudia, dar detaliile, firește, nu se dau. La vremea aceea, în 1927, Mahmudia era un sat sărac și albit de vinurile prăfoase ale Dobrogei, iar familia Bacalu, stirpe de plugari abia buchisind slovele, n-avea altă avere decât copiii, 12 la număr. Închizător de pluton, Vasile a rămas, la nici un an, fără tată. Grijele au trecut pe seama mamei și a fraților mai mari, se trăia din nimic și, invariabil, pentru ziua de azi, cea de mine pârînd, de fiecare dată, o aventură plină de riscuri, gurile la masă erau numeroase, iar pămîntul era puțin și sterp. Poate că atunci, băietan încă fiind, Vasile Bacalu s-a decis să ajungă geolog, sperînd să învingă dușmănia pămîntului natal. Poate că a luat hotărîrea mai tîrziu, îi e greu să precizeze, cert e că, absolvind facultatea în 1951, s-a reîntors acasă și i-a dedicat Dobrogei o importantă parte a vieții sale. Despre el, Traian Coșovei scria în cartea „Dobrogea de aur”, tipărită în 1978, că „pe unde a fost, pe unde a umblat, cu gîndul la Dobrogea s-a întors, cu gîndul și cu grija la munții lui străvechi, părinții lui de de suflet, cu gîndul la lucrările lui, la zăcămintele lui”.

Recunoaște că n-ar fi izbutit ce-a izbutit, o carieră profesională demnă de stimă și, între alte onoruri, Ordinul Muncii clasa a II-a, dacă n-ar fi fost ajutat și îndrumat. Mai întii, dascălul din școala primară, Alexandru Bunescu, l-a trimis la învățătură, la Galați, pe banii săi, intuind că băiatul acela desculț și cu traista mereu goală, n-avea nevoie decât de-o pornire, ambiția și puterea lui de muncă putînd să-l ducă, singure, mai departe. În anii de după facultate, reputații profesori Colarcea și Iano-

vici l-au călăuzit pașii, clarviziunea și meticulozitatea acestora însemnînd un model de la care Vasile Bacalu nu s-a abătut niciodată. Avînd asemenea pilde, a urmat un drum drept și, dată fiind meseria lui, vertical, scormonînd fără osteneală scoarța pămîntului și scoțînd la iveală zăcăminte adormite în trecutul geologic al Dobrogei. Așa s-a întimplat, de exemplu, la Iulia-Consul, în județul Tulcea, unde Bacalu a descoperit cel mai mare zăcămint de baritină al țării, pe Dealul Cortelu, precum și, alături, rezerve importante de alte minerale neferoase, pregătindu-le toto-

Un geolog pentru Dobrogea

dată pentru exploatare. Baritina de acolo, ca și cea de la Somova, tot de el descoperită, au redus substanțial importul unui produs necesar, în cantități mari, industriei petroliere, celei de hîrtie etc. Cînd Vasile Bacalu a început să adune cele comorile de la Somova, scria „Flacăra” în numărul ei din 8 februarie 1958, erau acolo doar dealuri și stîne, primele închise în ele parcă pentru totdeauna, posace, celelalte razele și sărăcicioase, Dobrogea lăsînd impresia că doarme a-dînc și iremediabil sub povara troienelor. Era iarnă, vîntul sufla cu furie, geologii dormeau pe unde apucau și mîncau ce se nimerea, adesea din mila oierilor, dar lucrările se încheiau cu repeziune și bătaia se ciștiga în ritm accelerat.

După 1961, omul despre care scriem a propus cercetarea geologică și valorificarea zonei Mahmudia, în ideea de a scoate de acolo calcarul necesar combinatului siderurgic de la Galați, aflat pe atunci în plină construcție. Ideile lui au fost, un timp, puse la îndoială dar Bacalu s-a bătut din răsputeri pentru ele, aducîndu-și aminte că, pe cînd era copil, locuitorii Mahmudiei stîngeau var din dealurile satului. Nu s-a lăsat și pînă la urmă, a fost ascultat, drept pentru care, după înființarea Exploatării de calcar siderurgic de la Mahmudia, cea mai mare de acest gen din țară, satul în care s-a născut a devenit primul port minier din Delta Dunării.

A trecut de acolo la Altîi-Tepe, fidel în continuare Dobrogei. A proiectat și dirijat cele dintii foraje inclinate, de mare adîncime, pentru a demonstra continuitatea în profunzime și existența unor redutabile rezerve de pirită cuprifera, după care, parcă spre a închide un cerc, a revenit la Somova, propunînd și susținînd valorificarea unor zăcămint de plumb, zinc și cupru. Meritele sale de pionier sînt indiscutabile și, făcîndu-le uitate, într-un recent reportaj, un confrate l-a pricinuit lui Vasile Bacalu o justificată mîhnire, regretabilă.

Trăgînd linia unui bilanț, Vasile Bacalu are motive să fie mulțumit, din toate punctele de vedere. Îi pare rău doar că băiatul și fata, botezată Iulia, nume împrumutat de la satul lîngă care tatăl a pus cîndva în evidență zăcămint abundente de baritină, nu s-au simțit atrași de geologie, devenind ingineri metalurghii. În rest, toate bune și, mai presus de orice, pilda unei vieți dedicată muncii și seriozității. Cu adresă precisă, dedicată Dobrogei.

VIDIU IOANIȚOIA

„Dacă am fi avut o opinie de masă mai fermă, n-am fi avut atîtea necazuri”

Vorbînd despre controlul oamenilor muncii putem afirma că intrăm într-o nouă etapă, ne spune Gheorghe Ciornei, președintele comisiei de îndrumare și coordonare a echipelor de control ale oamenilor muncii din municipiul Suceava.

— Etapă, delimitată de ce?
— De experiența la care am ajuns și de ceea ce ne propunem să facem de acum încolo. Rețeaua de echipe de oameni ai muncii care efectuează controlul în orașul nostru nu se mai poate confrunta cu situații cărora să nu le afle cea mai bună rezolvare, deoarece, pentru fiecare situație întîmpinată pe teren, ceream cîteva propuneri. Anul trecut, la 1200 de controale efectuate, remediile le-am stabilit, alegînd varianta cea mai bună din cele peste 2000 de propuneri-variante. În general, componența echipelor s-a modificat foarte puțin de la an la an; oamenii au avut, astfel, posibilitatea să-și formeze o viziune de ansamblu pe municipiu, dar strîns legată de compartimentele de cooperare. La o constatare orășenească s-au explicat fenomene generale pentru economie. Au participat reprezentanții unor întreprinderi din cadrul industriei bunurilor de larg consum, ale industriei ușoare și alimentare și ei au clarificat o serie întreagă de probleme de care trebuie să ținem seama în rezolvări.

— Prezențați-ne cîteva soluții bine gîndite.
— În noul cartier George Enescu, la parterul unui bloc, avem un magazin de prezentare a mobilei, dar garniturile propuse cumpărătorilor nu aveau căutare. În primul rînd, am redus din spațiul ocupat, cedîndu-l unui centru de legume și fructe. După două luni, au apărut și 11 noi modele de garnituri de mobilă, produse în serie și la prețuri acceptabile. Același cartier s-a revăzut grafului transport pentru lapte și piine, în două schimburi, regrupîndu-se mașinile pe zone. În domeniul transportului în comun, la sesizările echipelor de control, am rezolvat multe necazuri. Astfel într-un cartier mai vechi, Zamca, avînd peste 4000 de apartamente, care nu era racordată la rețeaua generală de transport în comun, s-au extins traseele de centru și de zonă industrială. Și pentru că aglomerația și dezordinea generează tot dezordine s-a propus și s-au construit două stații tip, pentru călători, cu chioșcuri, special amenajate, pentru răcoitoare și reviste. Anul acesta vom mai construi încă cinci. Ca să revină și mai ieftin și să fie și mai frumoase nu le vom pardosi cu ciment, ci cu bolovani de riu sau piatră de la carieră. Într-unul din primele cartiere construite în Suceava, în cartierul Alexandru cel Bun, creșa este aproape goală. Ne-am gîndit să mutăm, aici, casa de copii din Burdujeni, care funcționa într-un local impropriu. Altă idee pe care am realizat-o a fost crearea de microcantine pe lîngă unitățile industriale situate în Lunca Sucevei.

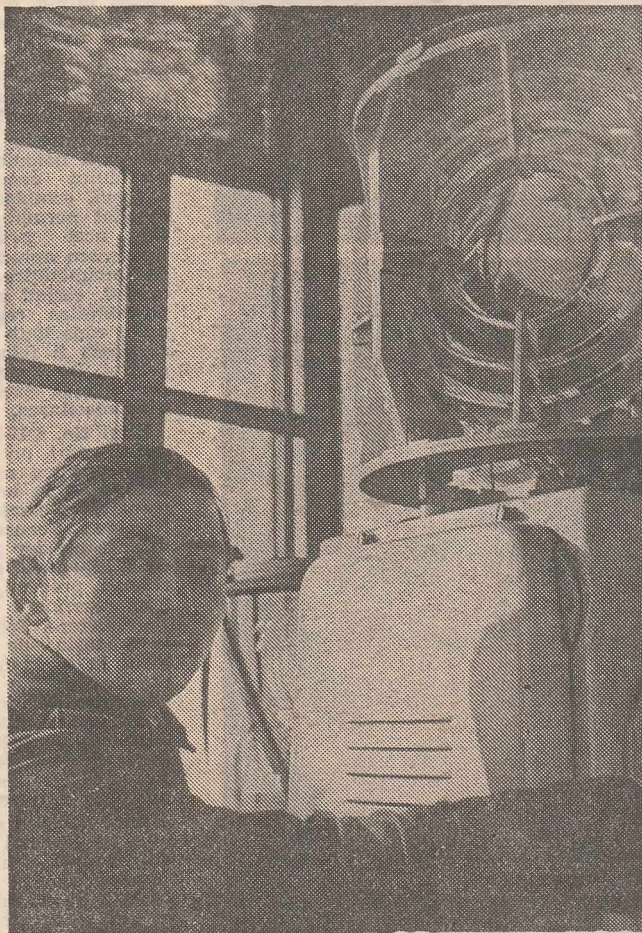
— Ce va însemna noua etapă de care vorbeți la început?
— Spuneam că avem deja experiență, pe care ne vom baza, dar în viitor va neapărat nevoie să abordăm o gamă mai largă de probleme, dacă vrem să ducem cit mai repede o viață armonioasă, așa că noua etapă va însemna, în primul rînd, îmbunătățirea stilului de muncă. În afară de comisia noastră de coordonare va trebui să întărim răspunderea comitetelor de sindicat și a organizațiilor F.D.U.S., în sensul că echipele de control să le raporteze acestora constatările pe municipiu. Altă idee, ce ne-ar putea fi de mare ajutor, ar fi aceea ca F.D.U.S. să editeze o foaie volantă a echipelor de control, care să conțină un schimb de opinii, păreri ale celor care controlează și ale celor controlați. La nivelul țării, acest schimb de experiență ar da noi dimensiuni controlului exercitat de oamenii muncii, ar ajuta la lărgirea competenței comisiilor de îndrumare și coordonare.

— Folosiți acest prilej și vorbiți-ne de felul în care se valorifică materialul din procesele verbale întocmite de echipele de control.
— De doi ani am introdus niște fișe-tip, întocmite pentru fiecare întreprindere controlată, cu aceleași capitole din procesele verbale: unitatea controlată și data, constatările și propunerile, măsuri și termene și modul de rezolvare. Nu e o hîrtie în plus; am apelat la ea din nevoia de a nu munci decât cu maximum de eficiență. Rezultatul este pozitiv, deoarece, după acest sistem de fișe, fiecare conducător al unității controlate îl obligă pe merceolog să ia măsurile necesare și abia după rezolvare vine și semnează.

— Ce trebuie reținut, după părerea dv., din activitatea depusă pînă acum?
— Munca echipelor de control al oamenilor muncii a fost necesară și utilă; mulți din cei care greșeau, greșeau pentru că nu se pricepeau. Dacă am fi avut o opinie de masă mai fermă n-am fi avut atîtea necazuri. Sînt convins, totuși, că nu peste mult timp — intrucît numărul de oameni ai muncii care vin să participe, în diferite forme, la autogospodărire este din ce în ce mai mare — sînt convins, spun, că această mare forță care este opinia publică se va impune. Din acel moment va acționa mai mult latura preventivă a activității de control.

ELENA GHERA

Farul alb, visul oricărui paznic de far din lume

Farul alb, Farul verde, Farul roșu sînt cele trei repere ale intrării în portul Constanța.

Văzut din larg, farul este o lumină, este țărîm, este pămînt, este pămînt!

Dinspre oraș, farul este semnul de exclamation în fața orizontului.

Ca orice far, și cel alb, cel mai mare de pe întregul țărîm al mării, are un paznic. Mai exact patru, cite schimburi sînt. Unul dintre ei se numește Vasile Crăciun și numără numai 28 de ani. Este prea tînăr ca să fie și pitoresc pentru o asemenea meserie. Dar opt ani „pe far” înseamnă ceva. Și, la urma urmei, paznicul de far au o întreagă literatură în spate. Cu valuri imense, cu tunete cumplite, cu vîietate și spaimă, cu umbre și șoapte ce vin din pereții de piatră ai construcției sau din adîncul mării etc., etc. Recuzita există în cărți, dar și în realitate. Și mai e ceva: multă singurătate. Oricît ar fi schimbat electronica viața farului de mare, singurătatea personajului a rămas. Singurătatea paznicului de far este singurătatea alergătorului de cursă lungă. Sau, a alergătorului de „liniște” lungă.

— Care este istoria Farului alb, Vasile Crăciun?

— Primul far pe țărîmul nostru s-a ridicat la 1861. Avea doar cîteva metri. Azi nu-l mai observă nimeni, mic și înghîțit de șantier. În 1903 a intrat în funcțiune primul sistem de semnalizare din portul Constanța, cu o lumină portocalie sclipînd din vîrfurile turnulețului de piatră. Farul acesta, Farul alb, a fost ridicat în 1972. Lumina sa bate pînă la 10 mîle marine

și este „aruncată” de la 24 de metri înălțime față de nivelul mării.

Omul a pornit în viața ca mulți alții, luînd-o temeinic spre industrie. Dar întimplarea a făcut ca Vasile Crăciun să aibă un unchi. Unchiul său este paznic la farul de aterizare care măsoară 60 de metri și pe care-l vede tot omul sosit la mare. Întreînderea tulceană de aluminiu, unde fusese repartizat Vasile Crăciun cu opt ani în urmă, nu fusese gata, și tocmai atunci se căuta cu îndîrjire un lăcătuș mecanic pentru Farul roșu. Fiindcă paznicul de far este, în primul rînd, un bun meseriaș care, în orice condiții, trebuie să asigure funcționarea perfectă a farului.

— Cum ai început, Vasile Crăciun?

— Ca începătorii, pe un far mic. Pe Farul roșu aflat față în față cu Farul verde, amîndouă formînd poarta portului. Dar cel mai mare și cel mai important este Farul alb, din capătul digului. Este visul oricărui paznic de far. Așa este peste tot în lume. Lumina lui este primul dialog dintre marinari și țara în care vin. Sclipește „inteligent” în morse, iar pe vreme de ceață, nautofonul său, un fel de claxon puternic, răsună pînă departe în larg.

Iarna, în Farul alb este frig. Turnul din granit nu adăpostește decât o scară metalică îngustă și răsucită, și instalațiile de semnalizat care sînt comandate, de fapt, din Farul verde. Aici, în ultimul far, se află comenzile, dar și o încăpere ce seamănă cu cabina unei nave: o masă, un pat, un scaun, un dulap, cîteva aparate, precum și cîteva tablele cu caracteristicile mării

pe diferitele grade de furtună. Hublourile dau înspre mare, oferînd în permanență ochiului imaginea Farului alb și intrarea portului. Meseria lor nu este nici ușoară, nici grea. Instalațiile trebuie să funcționeze la orice oră din zi și noapte. Ziua, cînd este ceață și eclipsă de soare.

— Cum este pe furtună?

— Acum doi ani am trăit o furtună cum nu mai pomenisem. Cazinoul și digul pentru turism au fost inundate. Apa ajunsese pînă la soclul statuii lui Mihai Eminescu. Eram la Farul roșu. Marea avea gradul 8-8, forța vîntului, 9. Apa era toată o spumă, coamele albe depășînd digul cu 5-6 metri, mișcînd pe alocuri stabilopozii. Mecanicul de Farul verde își aștepta schimbul. N-avea de unde să știe că omul care venea să-l schimbe fusese luat de un val. Acela venea împreună cu nea Mușat, șeful nostru, și furtuna i-a prins pe amîndoi la jumătatea drumului. Acolo unde era bătut digul cu mai multă furie. I-a șters un val și i-a aruncat în interior, spre bazin. Nea Mușat a scăpat cu mina ruptă. Pe celălalt, un al doilea val l-a aruncat în mare. Instalațiile însă au funcționat normal în acele zile.

— V-a fost vreodată teamă?

— De mai multe ori. După un val puternic urmează un moment de „gol”. Același loc nu este niciodată bătut de două ori la rînd de valuri. E o regulă. Trebuie să sari mereu în spatele valului care a trecut. Uneori, merg pe burtă ca pe cîmpul de luptă și văd cum se mișcă stabilopozii.

— Între Farul verde și Farul alb, din capul digului, sînt vreo două sute de metri. Cum mergeți de la unul la celălalt în cazul unei intervenții?

— Anunțăm unitatea și prin interiorul bazinului se poate circula chiar dacă marea are gradul 8 sau 9. Doar dacă bate vîntul din sud nu se circulă în bazin.

— Dar cînd este ceață?

— Pe ceață deasă, nautofonul semnalizează permanent. La intrarea pe poarta maritimă este posibil ca lumina verde să nu se observe și atunci îi ghidăm de pe mal pe cei de pe vas: la stînga!, la dreapta!

— Și dacă cei de pe vas nu înțeleg românește?

— Toate vasele care intră sînt dirijate de piloți români.

— Vă place meseria?

— Îmi place singurătatea. Este condiția principală ca să-ți faci meseria bine.

— Ce faceți cînd sînteți singur la far?

— Fac curățenie, controlez generatorul, verific dacă motoarele sînt în regulă, pentru că bateria trebuie să fie mereu încărcată. Seara, instalația pornește singură declanșată de un sistem bazat pe celulă fotoelectrică. Pe furtună însă îmi pare rău că sînt singur. După tură, mă duc și pescuiesc în golful Tomis, imediat lîngă cazinoul, sau mă ocup cu diverse instalații electronice. Cînd e senin, se văd vasele în larg, și îmi place să privesc linia orizontului și după ea... Pentru că după ea vine o altă linie, și o altă linie și așa mai departe. Dacă la orizont ar exista ceva, m-aș plictisi, ar muri misterul.

— Care este cea mai mare satisfacție a unui paznic de far?

— Cînd vasele intră și ies în siguranță pe orice vreme.

Lumina difuză învaluiște partea de jos a orașului. Se lucrează la prelungirea digului. Departe, cîteva vase așteaptă să intre în port. Altele ies. Cei mai mulți știu că stabilopozii sînt niște uriașe „stele” din beton, doar paznicul de far le vede ca pe niște animale care dau semne de viață pe vreme de furtună.

RĂZVAN BĂRBULESCU

Starea la zi a obiectivelor prioritare

Aveți grijă și de drumurile care duc la PETROLUL ROMÂNESC!

Este nevoie de muncă, de efortul tuturor, dar unde este eficiența? Șapte oameni, sau chiar dublu, nu pot acoperi volumul mare de lucrări ce trebuie urgent executate pe cei 80 kilometri pătrați ai exploatării Urlați.

Unde poți simți mai bine pulsul petrolului decât în Prahova — patria aurului negru? Pe fundalul actualei crize mondiale de energie se impune, mai mult ca oricând, explorarea tuturor resurselor, a celor naturale pe care le poartă pământul, dar și a resurselor umane, înmagazinate în forța brațelor și-n conștiința oamenilor. Programele de cercetare și metodele noi în domeniul forajului își au, desigur, rostul lor, dar pe prim plan se situează și valorificarea experienței petrolistilor, resursă vie, capabilă să dinamizeze conștiința. Ea este chemată să-și spună cuvântul!

Recent, organele locale au inițiat la secția a III-a Urlați a Schelei Boldești o dezbateră în cadrul adunării generale a oamenilor muncii, la care au participat mai multe unități cu activități în petrol. Oamenii au evocat și momente de im-

pas întâmplate cu ani, chiar zeci de ani în urmă, când lucrau cu părinții lor la sonde, dar firește atenția a fost îndreptată spre prezent, spre posibilitățile oferite acum de tehnica modernă, spre cerințele economiei naționale. Propunerile s-au ținut lanț, au fost de ordinul suteilor, cu atât mai valoroase și mai eficiente cu cât autorii lor erau și cei care urmau să le ducă la îndeplinire: de ei depinde soarta producției! Până la urmă, ieșind din sală, fiecare știa ce are de făcut. Astfel, petrolistii din Urlați au încheiat anul 1980 ca cea mai bună secție a Schelei Boldești.

Despre începutul anului 1981 șeful secției, maestrul Victor Marinescu, ne spune: — Aveam toate piesele necesare pentru pompele de adâncime, lucram cu opt brigăzi complexe, nu aveam troliei defecte, drumurile erau înghețate, puteam intra

la toate sondele și în fiecare seară raportam schelei tone de țiței, de astă dată peste plan. Am mers așa două săptămâni. Noi le ținem minte ca **cele 14 zile din ianuarie**. Am dat atunci, peste plan, 141 tone de țiței. Apoi producția a scăzut brusc. S-au spart niște țevi de extracție, nu mai eram aprovizionați ritmic și, în plus, a început dezghețul. Atunci am văzut cum „curge” pământul, cum se rupe și alunecă. Ne-au căzut citeva sonde, s-au distrus drumurile, n-am mai putut intra la punctele de extracție pentru intervenții și, din păcate, situația grea continuă. Și azi (19 februarie) avem 15 sonde cu producții slabe, pentru că nu putem intra cu trolitul, iar când un trolit nu lucrează, toată brigada nu are de lucru.

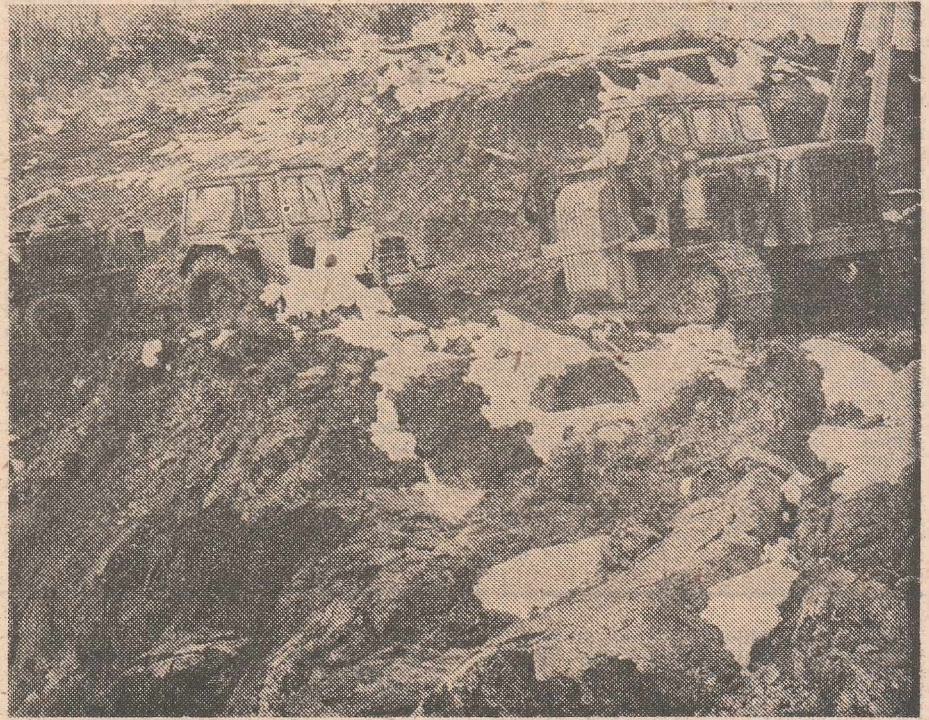
La adunarea-dezbatere de care vorbeam la început au participat și reprezentanți ai întreprinderii de drumuri T.C.I.P. Ploiești, care cunoșteau cu ce fel de teren se confruntau sondorii din Urlați. Problema era de a-i ajuta și de aceea au întocmit un grafic amănunțit pentru consolidări de drumuri și de teren, numai că de atunci au trecut două luni și lucrările întârzie, pentru că nu s-a programat și un anumit ritm sau, mai bine zis, el nu se respectă. Astfel, la Scorș, când

ne aflam acolo, făceau consolidări de drum doar șapte inși ai echipei lui Ion Gheorghe, care abia reușeau să bată, zilnic, între unul și trei stâlpi. Ne-au mai spus că dacă ar avea un tractor ar putea bate dublu. Tot aici am aflat că cealaltă echipă repartizată la Urlați era plecată la Ploiești după țevi. Lesne de înțeles cât va dura lucrarea (evaluată la 12.000.000 lei) în ritmul de trei țevi pe zi. „Cam trei ani” — este de părere directorul tehnic al Schelei Boldești, Cornel Danțov. Numai că dumnealui când zice „trei ani” are în vedere toate cele trei secții ale schelei.

În zilele acestea, la Urlați, din cauza drumurilor impracticabile, nu se poate intra la sonde, se pierd sute de tone de țiței. Și țițeiul e necesar azi, nu peste trei ani.

Multe țări ar fi fericite să aibă drumuri care duc spre petrolul mult râvnit. Ba chiar le-ar și asfalta. La Urlați un asemenea drum există. Oare se va găsi un drum și spre conștiința celor care ar trebui să se îngrijească de consolidări? Dacă n-au aflat, le-o amintim noi: există o criză mondială a petrolului și petrolul nostru înseamnă pentru țară aur curat.

ELENA GHERA ■

În șase ani fără reparații drumurile, au ajuns impracticabile. Se pierde combustibil și prea mult timp pentru scoaterea utilajelor împotmolite.

O antenă undeva în munte. Oamenii privesc încordați la aparatul de radio-emisie-recepție. „Unu... doi... trei...”, „Alo! Vă auzim slab!”, „Zece, unsprezece, doisprezece...”, „Bine. Excelent. Vă auzim foarte clar.”

Poi se întâmplă un lucru ciudat, aparent nejustificat de ceea ce sînt, la urma urmei, doar o banală antenă și un banal aparat. Dindu-și seama că totul funcționează normal, oamenii izbucnesc în urale, aleargă ca la 100 m garduri, fac salturi mortale pe platou și se tăvălesc în iarbă. Sînt bărbați în toată firea, unii cu părul cărunt...

Astfel s-a inaugurat prima stație sanitară de radiocmiso-recepție în inima muntelui, din țara noastră. În Țara Zărandului, autosalvările vor fi chemate la patul băcițelor gravide prin radio!

Totul a început cu ani în urmă. De când Florin Birnețiu, copil, privea la satul risipit pe Valea Păușeniului, împreună cu verii săi: Ioan Mercea și Ionel Pop. Au jurat că vor reveni — Birnețiu ca medic, ceilalți ca ingineri — ca să ridice ținutul lor, să construiască un oraș.

Peste ani, doar Florin Birnețiu s-a întors, ca medic de țară, așa cum și-a dorit, la Chisindia, în meșteagurile unde văile Mureșului și Crișului Alb scapă din strînsura înălțimilor pentru a îmbrățișa Zărandul. De la Văradia și Birzava pînă dincolo, spre Crișul Alb, spre Chisindia, se întinde, atotstăpînitore regiunea submontană.

Doctorul Birnețiu: „În acest plai mioritic însemnele ne vin din vremuri de demult: davele dacice de pe Valea Grădiștii ori mormintul roman săpat în piatră, pe care pensionarul Aureliu Stan îl ține minte din vremurile copilăriei. Și tot spre acele timpuri ne poartă gândurile monedele descoperite din timpul lui Antonius, ori urmele de exploatare miniere aflate în Dealul Oncului, a căror armătură lemnoasă aproape că s-a carbonizat.

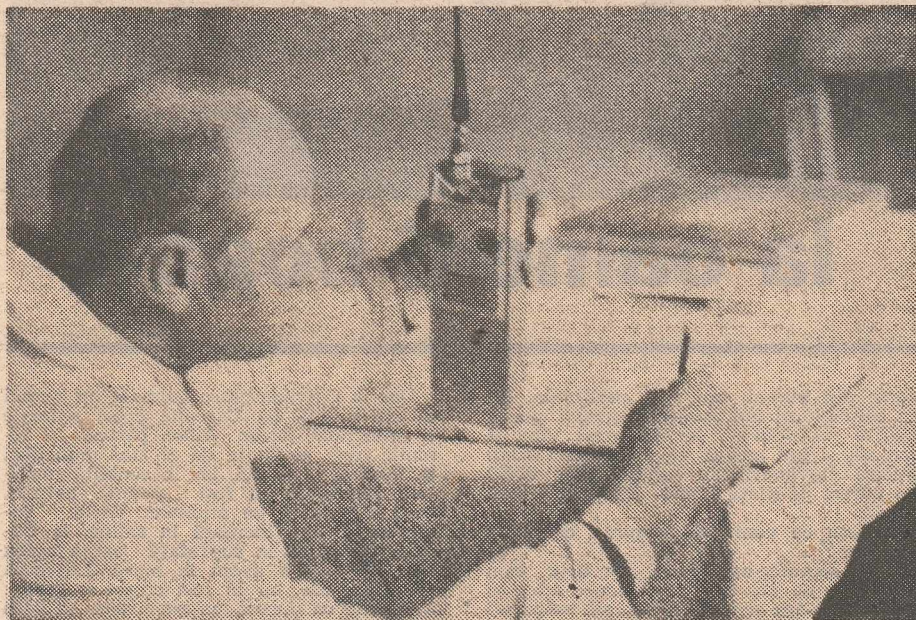
Acest sat de munte cu oameni dirji, Văsoaia, și-a înscris și el numele, în felul lui, pe răbojul istoriei. Ne vorbeau profesorii noștri despre răscoala muntenilor din aceste locuri și lupta lor, alături de răsculații lui Doja, pentru a cuceri cetatea Siria, ai cărei supuși erau. Cu aceeași dorință de a-și scutura lanțurile robiei au alergat în calea marelui Mihai Viteazul, atunci cînd, după bătălia de la Șelimbăr, cetatea Siriei a intrat sub stăpînirea acestuia.

Cu toate valurile nenorocirilor ce s-au abătut asupra lor, satul, aidoma celorlalte așezări carpatine, și-a păstrat ființa, a rămas agățat pe piscuri, și-a continuat

Carpați 2000

În Țara Zărandului, oameni de omenie instalează

O stație de radio sanitară în inima muntelui

cu încăpăținare datinile, indeletnicirile, creșterea animalelor. Pentru acca minunată încăpăținare este revelatoare o întâmplare transmisă din generație în generație prin viu grai și pe care mie mi-a povestit-o Ioan Boanchiș. Zicea el că pe timpul Mariei Tereza au venit ostași și le-au dărîmat casele cu cîngile și le-au dat foc. Apoi, o jumătate de sat a fost urcată cu bruma de avut în cocliși (cărute) și i-au dus pe undeva în apropiere de cetatea Siriei. După care s-au întors după coalaltă jumătate din sat, numai că în acest timp cei care fuseseră

duși la noua destinație și-au încărcat din nou sărăcia în căruțe și au apucat, pe căi ocolite, înapoi spre locurile lor natale. Cînd au văzut sefegiii că nu o pot scoate la capăt cu ei, i-au lăsat și pe cei din convoiul al doilea să revină la ale lor.”

Dar Florin Birnețiu nu uită că e medic. El prezintă astfel înființarea stației de radiocmiso-recepție (probabil cea mai înaltă din țară, cu specific sanitar) prin mijlocirea căreia țărani din gospodării izolate pe vîrf de munte pot intra în legătură cu dispensarul din Chisindia, chemînd, în caz de nevoie, autosalvarea, ce-

rînd medicamente etc. Fotoreportajul nostru ilustrează această pilduitoare experiență din Zărand, care s-a putut realiza și deveni fapt curent de viață, în prezent, datorită unor oameni înimoși.

Doctorul Florin Birnețiu:

— Ideea mi-a fost sugerată de un caz din practica mea de medic aci, în timpul cînd stația nu exista. Mă văd și acum strîngînd în minile mele loitrelle căruței ce urca ne bună pe fața pieptișă a muntelui. Coamele le erau involburate. Mă înfior cînd îmi aduc aminte de prăpastia lîngă care goneam. De sus ne biciuia lapovița. „Numai de-am găsi-o în viață!”, oftă unul dintre noi, căci vestea despre bolnavă ne ajunsese tîrziu. Mă uitam la tovarășii mei care veniseră după mine și care se dovedeau atît de legați de acea familie cu care nici măcar nu se înrudeau. Ei, muntenii care mai bine pun ei umărul să împingă căruța la greu pentru a-și menaja caii, acum goneau mai-mai ca să-l omoare. Animalele păreau cazane sub presiune. „Ce frumoasă frăție, ce caractere nobile modelează muntele!”, îmi spuneam.

Dar bunele sentimente, mai ales cînd este vorba de medicină, trebuie ajutate de tehnica modernă. Și doctorul Birnețiu se frămînta cum să-i ajute mai bine pe acești oameni în așezările lor risipite, de care-i legau amintirea trecutului, dragostea atît de firească pentru locurile natale, ca și puternice rațiuni economice: creșterea animalelor, care în această zonă, evident, nu poate fi realizată cu același randament în vatra satului.

Așa s-a născut ideea stației de radiocmiso-recepție. Firește, nu a fost numai ideea și fapta doctorului Birnețiu. O importantă contribuție a adus deputatul județean, doctorul Romulus Vasiovic („Mă trag și eu din neam de munteni, rădăcinile mele se află în părțile Dornelor!”). Ideile promovate cu consecvență în ultimii ani în „Flacăra” sub genericul „Carpați-2000” l-au influențat puternic — după propria-i mărturisire — pe inimosul medic din Chisindia. În fine, în materializarea ideii un rol hotărîtor l-a avut receptivitatea Direcției sanitare a județului Arad.

Această acțiune cu valoare de exemplu, în afara aspectului ei pur uman, evidențiază unul din multiplele aspecte posibile și necesare ale valorificării superioare a potențialului uman și economic al zonelor montane și submontane din țara noastră.

LIONEL NIȚESCU ■

Ca tot ce ține de ministerul cimpilor — febrilizat în aceste zile de izbucnirea, sub ferestrele sale a firului griului, eare aleargă pe o invizibilă verticală spre înălțimea cu cuporul de roade al verii — I.T.S.A.I.A.-București, adică întreprinderea de transport specializat pentru agricultură și industria alimentară a Capitalei, e în dirdora pregătirilor pentru campania primăverii. Autovehiculele cu rosturi în această campanie au fost puse la punct, reparate, înfățișate, au căpătat, ca și oamenii, energii subite, sporite, ca să facă față celui dintâi mare asalt al anului, decisiv pentru soarta piinii. Un asalt decisiv dintr-un an decisiv, cel al declanșării noii revoluții agrare care, statută de tovarășul Nicolae Ceaușescu și însuflețit asumată de recentul Congres al țărănimii, a devenit platforma națională de existență și de creație a oamenilor cimpiei. Recentă înlăturare a secretarului general al partidului cu specialiștii din domeniul mecanizării agriculturii a pus un nou și major accent unor preocupări pe care oamenii I.T.S.A.I.A.-ei, ca toți cei cuprinși în problemele noii tehnici agricole, le resimt acut în aceste zile.

Dar I.T.S.A.I.A. e în campanie, de fapt, tot anul. Anul întreg, pentru I.T.S.A.I.A., e, altfel spus, o lungă și încordată campanie, fără reprize, adică dintr-o repriză într-alta, fără duminici, ades fără nopți. Profesiiile nu se interferează cotidian decât rareori, nu zilnic te întâlnești, să zicem, cu marinarul, ori cu medicul, nici măcar cu constructorul, această piatră unghiulară a existenței noastre, dar care iernile, totuși, se retrage în bivouacuri, nu la căldură, ci, ca și agricultorul, pregătind marea relansare a muncilor primăverii. Omul de la I.T.S.A.I.A., în schimb, se încrucează cu noi în toată clipa, pe toate traseele vieții noastre. Plouă, ninge, e arșiță, viscoasă, e dimineață, e noapte, e zi de lucru, e sărbătoare, e străbate, la volanul mașinii lui, Capitala și țara, ca să ne-aducă piinea cea de toate zilele. Piinea, laptele, ouăle, carnea, făina, mălaiul, uleiul, zahărul, zarzavaturile, legumele, fructele, sucurile, berea, vinul, conservele, toate mărfurile agroalimentare din magazine și piețe sunt aduse de el, ades la ceasuri când noi, ceilalți, dormim, sau, abia treziți din somn, simțim că ne e foame și ne grăbim cu ochii pe ceas spre centrele, magazinele, piețele unde piinea, laptele și celelalte ne așteaptă, trebuie să ne aștepte, să fie deja acolo, ca să nu ne întârzie, să nu ne încurce orarul muncii și-al vieții, nu mai puțin pe cel biologic, ale cărui rigori nu cunosc derogări de plan. În București, I.T.S.A.I.A. numără vreo 2100 de lucrători, din care

1600 de conducători auto, restul fiind mecanici, iepiegați de mișcare, dispeceri, șefi de coloane, șefi de autobaze etc. Ei străbat, cu cele 1600 de autovehicule de zeci de tipuri, cu camioanele, cu „frigorigicele”, cu mașinile lor prevăzute cu macarale și cu fel de fel de dispozitive, peste 300000 de kilometri pe lună. Ei servesc vreo 1200 de centre de piine, vreo 600 de centre de lapte, plus alimentarele, aprozarele, magazinele Gostat, măcelăriile, piețele, tarabele de toate felurile, de toate dimensiunile, de la „expozițiile cu vinzare” la minusculele tonete de înghețată. Ei sint șoferi și, în același timp, manipulanți de mărfuri, recepționeri și gestionari. Șoferul de pe cisterna ce transportă laptele e și cel care, în halat alb, îl colectează, cercetind și determinând starea de prospețime, procentele de grăsimi etc. Dacă nu știe s-o facă sau o face

încruceșează prin aer, atmosferă de comandament, pe un front care nu cunoaște liniște, armistiții, pauze. Atmosferă de bătaie, dar nu disperată, chiar dacă diversă, dispersă, zbuciumată și amplă, ci de bătaie organizată, cu lecția de strategie și de tactică în mină. Rostul înființării, cu un an în urmă, al întreprinderilor specializate a fost tocmai acesta, al înmănușării energicilor dispartate într-o formulă tehnico-organizatorică aptă să introneze ordinea, disciplina, fermitatea criteriilor, mobilitatea în acțiune, fructificarea deplină a potențialului material și uman, demersul calificat, sigur, eficient în vasta și complicata arie de probleme și de cerințe legate de hrana oamenilor. N-a fost ușor, întreprinderea bucureșteană trebuind să preia de la mai mulți beneficiari (vreo 70) autovehiculele și oamenii pe care să-i înmatriculeze, de fapt să-i

nologie strict, instruirea atentă a personalului, înființarea unor posturi specializate de întreținere a mașinilor, asigurarea cu asistență tehnică, urmărirea drastică a consumurilor, extinderea containerizării și paletizării, cointeresarea pe baze noi, care să reflecte corect activitatea oamenilor, optimizarea rutelor de transport, crearea unui dispecerat central, care să vegheze la distribuția autovehiculelor în funcție de nevoi reale, de urgențe reale, de criteriile amplasării în teritoriu, de necesitatea folosirii la maximum a mașinilor, inclusiv a celor în tranzit prin București, sint doar câteva dintre sarcinile pe care tinăra întreprindere, asumându-și-le cu curaj, le-a înfăptuit cu competență și promptitudine. Planul transporturilor e la zi, coeficientul de utilizare a mașinilor atinge pragul prevăzut de lege, adică 85 la sută, consumurile au scăzut substanțial.

Ce zic cei 70 de beneficiari, cei depozitați de mașinile preluate de tinăra întreprindere? Ce să zică? Au fost eliberați de niște poveri, răsufli mai ușurați (fie și numai pentru faptul că spinoasa problemă a procurării de piese de schimb le-a fost luată din sarcină!) și, mai ales, pot cere, soma, protesta, reclama, oricât de violent, oricât de vehement, când nu sint serviți, sau li se pare că nu sint serviți, cu autovehiculele de care au, sau li se pare că au nevoie. Înainte, cui să reclame? Și pe cine? Lor înșile, pe ei înșiși? Acum însă au cui, au pe cine, drept care profită. Și o fac, cum spuneam, adesea cu violență, cu acea vehementă, uneori nedreaptă, proprie consumatorului de orice fel, proprie fiecăruia dintre noi. Ei nu observă când mașinile vin să le produsele, ei observă când acestea nu vin. Noi nu observăm când piinea sau laptele sint la timp pe tarabe, observăm doar întârzierea lor. Și, evident, e firesc să remarcăm și să amendăm ceea ce nu-i firesc, e firesc să cerem firescul, să-i pretindem acestuia permanența, nu intermitența.

Sigur, istoria de un an a I.T.S.A.I.A. e mai puțin liniară decât am rezumat-o. Mecanismul ei este încă în plin rodaj, încă mai sint deficiențe, încă se caută, se testează, se experimentează, se cucerește. Dar, în ce ne privește, când avem la timp, peste drum de casă, și piinea, și laptele, și celelalte, ne gândim și la timpul dur, de eforturi mari, ce precede acest firesc. Ne gândim la cei 2100 de luptători anonimi ai bătaiei pentru existența noastră.

ILIE PURCARU

Viața la I.T.S.A.I.A.

grăbit, va plăti nepriceperea, neatenția sau neglijența din propriul buzunar.

Cei ce ne relatează toate acestea sint inginerii Ion Popescu, directorul I.T.S.A.I.A.-București, și Mircea Save, directorul adjunct cu exploatarea. Doi oameni încă tineri, specialiști în transporturi auto, dar și cu stagii temeinice în agricultură, puși să conducă o întreprindere, ea însăși tinăra, care abia împlinește un an de la înființare.

Sediul întreprinderii, aflat pe o străduță din spatele Operetei, e o veritabilă arcă a lui Noe. Toate indeletnicirile, toate unitățile productive în atingerea cu agricultura, cu piața, cu aprovizionarea agroalimentară, a Capitalei, de la întreprinderile de morărit și panificație la cele de industrializare a laptelui, de la abător la „Antefrig”, de la gostatari la I.L.F.-uri și fabricile de bere, de la S.M.A.-uri la I.A.S.-uri, de la fabricile de furaje concentrate la diferitele laboratoare ale M.A.I.A., își trimit aici reprezentanții, dacă nu fizic, măcar prin mesaje, prin rapoarte și cereri, mai cu seamă prin cereri, toate urgente, somative, presante. Telefoane care zburăie încontinuu, stații de radio în funcțiune (deocamdată, racordate doar la coloanele ce transportă piinea, dar în curând la toate coloanele, inclusiv la o serie de autovehicule), chemări și ordine care se

aseze, sub inițialele ei, pe o treaptă calitativă nouă. Ea a fost obligată, precum se vede, să construiască ce avea de construit nu cu materiale proprii, aiese de ea, decise de ea, ci cu ce i s-a dat, cu ce-a moștenit. Cu un parc de vehicule obosit, dacă nu căzut (la lapte, cam o treime din mașini erau „trase pe dreapta”), cei 70 nefiind specialiști în transporturi și neavind, pentru această activitate socotită „anexă”, nici obligațiile tehnico-economice care se impuneau. Deci cu un parc de vehicule cam suferind și, lângă el, cu oameni de toată mîna, unii mai buni, alții mai nărăviți, mai minjindu-și degetele nu doar cu motorină ci și cu smîntină, peste toate retribuții doar în funcție de cîte mărfuri cărau, indiferent de consumul de combustibil (pe care, sigur, dacă-l depășeau suportau diferența din buzunar, dar ce putea încălzi, economic vorbind, o benzina retrasă din circuitul producției?), de kilometri efectiv rulați, de starea mașinilor, de întregul complex de reguli și norme ce definește un transport eficient. Șoferul de pe mașina de lapte, retribuit după cantitatea pe care o transporta, era, firesc, ispitit să dubleze încălzătura mașinii, pînă cînd arcurile acesteia cedau. Redresarea și activizarea tehnică a parcului, prin reparații capitale și prin reparații curente efectuate prin înlocuire de agregate, instituirea unui regim teh-

Cajvana, Cajvana, sat coborît parcă dintr-o planetă albă, în care, pe uliți, fug sănii trase de cai albi, ducînd în ele risul în cascade al fetelor tinere, îmbrăcate protector în bundițe albe. Totul e alb la Cajvana! Iarna aici, în Bucovina, e încă la ea acasă, de vreme ce azi-noapte a nins ca într-un vis frumos, a nins cu aripi de ingeri albi. O turmă de giște doarme pe zăpadă, clolesc parcă oul zăpezii, și poartă pe creștet o pată de vopsea roșie, ca omul sau mașina să le poată deosebi, să nu le confundă cu sufletul zăpezii.

— Și ciți porci, spuneți dumneavoastră, că dorm acum în ogrăzile gospodăriilor din comuna Cajvana (Suceava)?

— 10000 de porci! Dar, rețineți, numărul acesta aparține gospodăriilor proprii ale sâtenilor, nu cooperativei agricole de producție. Sint porci pe care îi cresc ei, oamenii, îi contractează cu statul, îi predau la achiziții și pe piața liberă, îi folosesc pentru consumul propriu.

Il ascult pe primarul Mihai Ciobanu, din 1979 primar la Cajvana, profesor de matematică, il ascult, zic, și nu-mi vine să cred. Nu pentru că așa pune la îndoială hărnicia oamenilor din Cajvana, dimpotrivă ea e proverbială, ci fiindcă știu, aflasem mai exact într-un fel de predocummentare la județ, că pămîntul aici e aproape sterp, pentru că, dacă plouă, se înmlăștinează, iar dacă nu plouă e secetă și producțiile rămîn tot mici, neindestulătoare pentru oameni, dar să mai crești și 10000 de porci! Și atunci? Deosebiți de vrednici, cajvânarii își caută de lucru în altă parte, în toată țara, să-și sporească, pe măsura muncii lor, veniturile. „Eu, zice Cassandra Soldan, vicepreședinta al consiliului popular comunal, am lucrat mai înainte în Tuzla, pe porumb, apoi la Constanța, în alte sate din Bărăgan”. Așa fac mulți și acum: muncesc în diferite cooperative agricole de producție din țară, în diferite întreprinderi agricole de stat și aduc porumb acasă. Pe pămîntul lor, din comună, seamănă trifoi sau lucernă, cultivă cartofi și sfeclă furajeră, gulii. În bună parte cam asta e hrana porcilor, dar nu este suficientă. Așa stînd lucrurile, cajvânarii au apelat la un fapt mai deosebit: la știință! Da, la știință! Au citit ei nu știu pe unde că dejecțiile din complexe de păsări, cernute bine, amestecate cu sfeclă furajeră, cu trifoi și alte ierburi, pot fi administrate cu succes în hrana porcilor. Și astfel, fără a mai solicita vreun alt preț, cajvânarii, cu mic cu mare, merg în mai toate complexe avicole din țară și fac curățenie în aceste complexe: cern, cu ciure mecanice fabricate de ei, dejecțiile, le usucă, le încarcă la saci și le transportă acasă, în comună. Săptămînal, imi spunea primarul comunei, în Cajvana sosesc între 4 și 5 vagoane cu astfel de furaj. Asta e prețul muncii lor!

Stăm de vorbă cu Zaharia Solcan, mare crescător de animale. Il uim de pe drum, nici n-a apucat să ajungă acasă în întoarcerea lui de la Iași, de la muncă firește: „Am acum, zice, șapte scroafe mari, pa-

tru porci, mari și 30 de porci. La scroafe le dau să mănince șișcă de trifoi, trifoi tăiat, adică, țărițe de griu, dejecții de pasăre cu cartofi și trifoi, gulii, sfeclă furajeră. Hrănite astfel, ajung la 300 kilograme! Eu n-am predat la contract porc mai mic de 160 kilograme”. Munca oamenilor din Cajvana are la bază un principiu de eficiență, un principiu pe care l-a avut de totdeauna țaranul român, harnic, în stare să scoată banul și din piatră seacă: „Eu, zice tot Zaharia Solcan, hrănesc mai repede o scrofiță decât un porc. De ce? E mai eficient: într-un an, o scrofiță naște și un rind de porci. Vind o

de încurajare a crescătorilor de animale, munca aceasta are la bază o mare dragoste! Dragostea pentru animale: „Eu, completează Cassandra Soldan, vicepreședinta consiliului popular, am două scroafe. Una a născut acum. După ce terminam treaba la primărie, mergeam acasă și o păzeam, să nască. După miezul nopții o veghea soțul meu. A născut 11 porci. Așa face fiecare bărbat, fiecare femeie, fiecare copil care îngrijește de animale. Avem, de pildă, 300 de femei țesătoare la o unitate de stat. Ziua țes, noaptea au grijă de animalele care trebuie să nască: de porc, de vacă, de oaie”.

lucraseră în fabrici, la orașe: feciorul lui Știrbu Pantelimon a lui Grigore a venit de la Timișoara, s-a apucat de crescut porci, alături de tatăl său, a obținut 27 de porci de la 3 scroafe, pe care a primit 15000 lei. La fel a făcut și tinărul lăcătuș Savu Gheorghe a lui Gheorghe: a lucrat ca lăcătuș-mecanic la întreprinderea textilă Timișoara. Este unul dintre cei 10 copii ai lui Savu Gheorghe a lui Sava. A venit acasă, lîngă tatăl său care s-a îmbolnăvit, și a început să-l ajute. Numărăm în boxele din grajd, cimentate, cu canale de scurgere a dejecțiilor, cu lumină electrică, așa cum am întîlnit la complexe moderne de porcine, 9 scroafe mari, majoritatea gestante. Sint hrănite așa cum am mai spus, sint adăpate cum am spus-o acum. În această așezare vîrăta fermă personală. O scroafă de 178 kilograme a fost predată la contract, alte două (una de 206 kilograme și a doua de 193 kilograme) au fost predate la achiziții. De pe ele leles Parashiva, mamă a opt fete și doi băieți, a cumpărat patru covoare persane: „Am, zice dînsa, o clăie de fete și o să-mi facă trebuință”. De la o astfel de scroafă, Sava Gheorghe a lui Sava, mărturisește sincer, obține o producție de carne, porci adică, în valoare de 16000 lei pe an. „Am plecat cu 18 grăsunii la țirg, la Ploiești, zice, și m-am întors cu 18000 lei”.

— Cu ce-i transportați la țirg?, mai întreb.

— Cu mașinile, zice, în comuna noastră, formată dealtfel din acest singur sat, Cajvana, există acum vreo 20 de „Dacia 1300” și vreo 70 I.M.S.-uri.

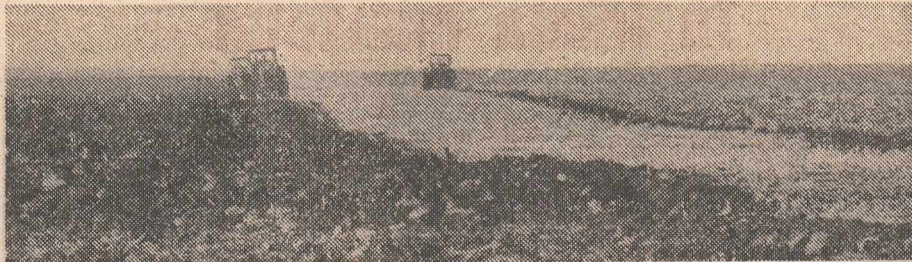
După cum putem lesne constata, începînd cu munca din complexe avicole, de pe cimpuri și finețe, din saline, dar mai ales începînd cu munca aceasta fondată pe dragostea creșterii animalelor, și pînă la cele patru covoare persane, la cele mai noi și mai frumoase case, adevărate vile, la mașinile „Dacia” și „I.M.S.”, ni se dezvăluie măsura existenței, a muncii și vieții acestor țărani ai Bucovinei.

Din ce rasă sint porcii, cele 10000 de scroafe, de la Cajvana? Am aflat și noi și am văzut că e vorba despre marele alb încruciat cu York. „Corcitură asta, zice Sava Gheorghe a lui Sava, merge bine la noi, ajunge, așa cum ați văzut, pînă la 300 kilograme. Eu am predat o scroafă la contract, de 300 kilograme! O astfel de scroafă naște pînă la 26 de porci! Nu-i poate crește însă pe toți și atunci îi mai alăptăm la celelalte. Și cînd îi alăptăm trebuie să ținem porcului în brațe, pentru că scroafele sint mari, înalte, iar porcii nu ajung la sin”.

Am plecat de la Cajvana cu o mare bucurie. Cu bucuria de a fi redescoperit chipul adevărat al vredniciei, al dragostei pentru o meserie pe cit de veche pe atît de frumoasă, aceea de a rămîne un bun și un eficient crescător de animale.

N. GRIGORE MARĂȘANU

LA CAJVANA,

la oameni bogăți

parte din porci, imi scoot cheltuiala, iar cu cei reținuți imi asigur și prăsița, porcii pentru reproducție. Iar la urmă vind și scroafa și imi asigur un ciștig bun. Anul trecut, cajvânarii au vindut cam 40000 de porci pe piața liberă. Au primit bani buni”.

— Cam ce venit vă asigură creșterea porcilor?

— O scroafă ne aduce, așa ușor, cam 10000 lei pe an. Sint unele care aduc și mai mult. Am șapte scroafe, am asigurați 70000 lei pe an!

Banii sint, e adevărat, frumoși, dar nici munca nu e ușoară: pentru a ciștiga acești bani, alții ciștigă și 100000 lei pe an, cajvânarii muncesc din noapte în noapte, dorm pe unde apucă, atunci cînd merg să lucreze în complexe avicole, se scoală la orele trei, după miezul nopții și veghează nașterea porcilor, ca nu cumva să fie omorîți de propria lor mamă. Munca aceasta deopotrivă dură, deopotrivă frumoasă, deopotrivă răsplătită prin măsurile luate de stat, măsu-

Dar la Cajvana cresc animale nu numai țărani-țărani. La Cajvana cresc animale și muncitorii-țărani. Adică bărbații și femeile care jumătate de zi sint muncitori în fabrică, la salină, iar în cealaltă jumătate rămîn ce au fost: țărani harnici, buni crescători de animale. Vasile Tomescu, 48 ani, lucrează în salină, la Căcica. El aduce la suprafață sarea aceea fină pe care o avem la masă. Lucrează acolo opt ore, iar în rest crește animale: 3 scroafe cu porci, un porc mare, o vacă cu vițel, o iapă și șapte oi. Fetele lui, harnice ca și părinții lor, au mers și au lucrat în complexe avicole și au adus acasă furajele rezultate din cernerea dejecțiilor: Floarea și Viorea. Au două contracte cu statul, din care unul este deja achitat.

La Cajvana, dragostea pentru animale i-a cuprins chiar și pe funcționari: nu crește porci numai vicepreședintele, fiică a satului, ci și învățătoarea satului, frize-rul satului. Ba, au început să se întoarcă în sat mulți tineri care pînă nu demult

Vine primăvara ! ce facem cu grădinile noastre ?

Mai sînt cîteva zile pînă la solstițiul de primăvară. Grădinile noastre urmează să intre rapid „în lucru”. Cu ce le însămînțăm, cum îngrijim de pămînt și mai ales ce unelte folosim, de unde le procurăm pentru a ne îndeplini, gospodărește, o datorie cetățenească ? Iată de ce ne-am propus să aflăm care este starea de aprovizionare cu semințe, îngrășăminte și cu alte accesorii obligatorii pentru o activitate eficientă în spațiul gospodăriilor personale din cîteva așezări urbane cu tradiție în ce privește grădinăritul. Am ales orașele Ploiești și Slobozia. Constatările sînt, după cum veți vedea, surprinzătoare. Preocuparea noastră i-a pus în incurcătură pe interlocutorii. În și mai mare incurcătură i-a pus pe factorii de răspundere care tratează cu lipsă de interes sau cu superficialitate solicitările obsedante ale celor interesați cu adevărat, adică solicitările cetățenilor, locuitorilor orașelor mai sus-amintite. Greutățile privind aprovizionarea cu cele necesare grădinăritului persistă și oamenii rezolvă deocamdată totul prin improvisații. Urmează ca într-un timp foarte scurt să se treacă la măsuri eficiente pentru aprovizionarea cetățenilor cu semințe, îngrășăminte și unelte bune de lucrat în grădină pentru a realiza planul de producție din gospodăriile personale din mediul urban, planuri care ating uneori, după cum veți vedea, cifre impresionante. Altfel grădinăritul poate rămîne o activitate laterală, un hobby, nu o îndeletnicire eficientă, fertilă.

Dialog în fața unor pătlașe de plastic

SLOBOZIA. Primăvara bate la ușă chiar și la Slobozia. Așa crede toată lumea, așa credem și noi după două zile petrecute în orașul din mijlocul Bărăganului. Dar mai sînt încă mulți care, nu numai că nu simt acest lucru, dar li se pare că mult așteptatul anotimp nu va veni niciodată.

În biroul directorului întreprinderii de legume și fructe — Ialomița, Andrei Margine, ne întîmpină o întreagă colecție de legume de o rară frumusețe. Nu se dau însă consuma. Erau de plastic și un ceară.

— Tovarășe director Margine, cum se pregătesc locuitorii Sloboziei și cei din marginea orașului să întîmpine primăvara ? Cu alte cuvinte ce faceți ca aceste legume din ceară și plastic să fie înlocuite, în cel mai scurt timp, și în ordinea firească a anotimpurilor cu legume adevărate ? Ce ați făcut anul trecut, ce vă gîndiți să faceți anul acesta ?

— Chiar asta-i întrebarea pe care doriți să mi-o puneți ? Glumiți sau vorbiți serios ? Dacă așa stau lucrurile, aflați că m-ați lovit frontal. Credeam că ați venit, la noi, cu alte treburi mult mai frumoase și să ne lăudați. La capitolul producții din gospodării personale stăm foarte prost. Cît de prost ? Ne aflăm, chiar, la zero. Dar să încep cu începutul. Eu am venit ca director la întreprindere de anul trecut. Și Trustul horticol Ialomița s-a înființat cu un an în urmă. Pînă s-a pus pe picioare ne-am trezit în mijlocul verii. Pe întregul oraș care cuprinde : Slobozia, Slobozia Nouă și cartierul Bora, anul trecut am avut de făcut un plan de 245 de tone legume. Cît s-a realizat ? Un moment, că vă spun imediat. Să nu rideți. Nici măcar o tonă. Mai exact, 700 de kilograme. Atita tot. Cum stăm la acest capitol pe întregul județ ? Ceva mai bine.

— Un plan total de 13880 de tone, cît trebuiau să livreze către fondul de stat gospodăriile personale din întregul județ, s-au predat doar 850 tone. Este totuși ceva. V-am spus că la capitolul G.P.-uri, cum le spunem noi gospodăriilor personale, stăm foarte prost. Poate în anul 1981 să facem ceva mai mult. Dar pînă acum nu s-a încheiat nici un fel de contract, deși am dat unor gospodari circa

700 kilograme de folie de plastic. Mai aducem încă 300 de kilograme. Așteptăm să fim solicitați și de alți gospodari.

— Bine, dar numai cu folie de plastic, cum știe toată lumea, nu se face primăvară. Cu răsădurile, cu semințele și chiar cu uneltele agricole pentru populația orașului, cum stați ?

— Avem de toate. Încă din luna decembrie vindem semințe de legume. Întreaga gamă. Tot ce dorește omul. Pe lingă semințe, la Tîndărele, în sere, se vor produce și livra celor interesați circa 300 000 de fire de varză. Unelte ? Cred că se găsec. Dacă mai lipsește cite un articol pe la oraș, precis că el se găsește prin diferite comune.

Pentru a ne convinge de cele spuse de către directorul Andrei Margine, împreună cu acesta, am fost în cîteva magazine din Slobozia : la cel de fierărie, din strada Matei Basarab 170, lipseau cu desăvîrșire cazmalele, grebele, furcile fiind considerate... minuni. La magazinul din piața orașului, aparținînd cooperației, și unde prin natura sa ar fi trebuit să găsim astfel de unelte, lipseau coase, săpăligi, ferăstraie și vermorele pentru stropitul pomilor și al vișei-de-vie. Tot în piață sînt și niște „cutii” pentru desfacerea semințelor. Da, ați citit bine. Cutii. În Slobozia nu există nici un fel de magazin sau chioșc, să-l numim așa, pentru desfacerea semințelor de legume și flori.

— Am mai avut și semințe de pătrunjel, ne lămurește unul dintre vinzători.

— Dar semințe de ridichi, salată, mazăre, dovleci, morcovi se găsec ?

— Nici n-am avut și nici nu credem c-o să ne aducă. Solicitari ? Berechet. Dar noi ridicăm din umeri. Soluția ? Cine vrea merge pînă-n Capitală. Acolo am auzit că se găsec.

Ciudate soluții. În respectivele cutii de carton, de la aprozare, n-au ajuns niciodată nici semințe de pepeni, nici semințe de bostani, nici semințe de fasole sau sfeclă. Să nu mai vorbim de semințele pe cale de dispariție : lînea și bobul. Arpagicul și usturoiul de sămînță, pentru cei din Slobozia, au devenit obiecte de muzeu. Lipsesc, și după spusele factorilor de răspundere, vor lipsi cu desăvîrșire.

Înginerul-șef al trustului horticol, Ion Stanciu, ne spune că din ultimele articole, adică arpagic și usturoi, nu s-a primit nici o cantitate pentru gospodăriile cetățenilor. Mai mult decît atât, inginerul-șef nu vede vreo soluție. Ar fi o singură

cale : cine dorește și are într-adevăr tragere de inimă, cum spune, poate să-și procure, ceea ce nu se găsește la I.L.F., de la vinzătorii particulari din piață. Desigur la preț de speulă, dar asta-i situația. Pentru anul 1981, cei din Slobozia au de făcut un plan de 99 de tone legume. O recoltă care, după calculele inginerului-șef, nu se va putea face în nici un chip.

Marin Scabatură, șeful sectorului administrație locală de stat de la Consiliul popular Slobozia, ne spune că, într-adevăr, așa stau lucrurile. Întreaga suprafață a curților din oraș depășește 45 de hectare. Mai mult decît atât, în oraș sînt multe locuri virane, însumînd o suprafață ce depășește două hectare. La această suprafață se mai adaugă suprafețele de teren dintre blocuri, aproximativ trei hectare. Insumate, rezultă o suprafață de peste 50 de hectare. Anul trecut, de pe această suprafață nu s-a obținut mare lucru.

Rămîne doar ca Direcția agricolă și I.L.F.-ul din Slobozia, împreună cu toți factorii de răspundere, să facă zilele acestea un efort și în ceea ce privește pregătirea frontului de lucru în legumicultură.

SORIN POSTOLACHE ■

Eu am pus praz

dar a ieșit cucută !

PLOIEȘTI. La magazinul Complexului de semințe pentru legume din Ploiești, gestionarea Maria Vasile ținea piept voinicetei prea numeroșilor cumpărători. Nu mai avea deja — chiar dacă orele arătau abia 10,00 — multe din produsele solicitate : sămînță de morcov, de roșii (din care exista din belșug în depozit), măr, castraveți pe araci... Pentru că, ne explică gestionarea, pe de o parte în acest an unitatea a fost mai puțin aprovizionată cu semințe, iar pe de altă parte, afluența permanentă de cumpărători se constituie și ea ca o cauză a rafturilor mai mult goale. Municipalitatea a mai înființat o anexă a magazinului, în Gara de sud ; I.L.F.-ul a dispus, la rîndu-i, desfacerea de semințe prin 7 unități ale sale numai pentru Ploiești. Și totuși, aglomerația de la magazinul din hale a rămas aceeași. Nefiind popularizate, nolle unități pentru desfacerea semințelor, doar întîmplarea face ca oamenii să ajungă la ele. Și în vreme ce la magazinul Complexului de desfacere a semințelor fiecare cumpărător era servit cel puțin cu cite un „n-avem”, în piața producătoarelor particulare din Argeș, Dimbovița, Giurgiu... expun în punguțe de plastic tot felul de semințe. „Nu prea știu ce cumperi de la ele și nici nu ești sigur că o să răsără ceva” — spuneau cei pățiți — „și apoi, te jecmănesc, nu alta. 2 lei o linguriță cît virful unghiei, e prea de tot”. Ultima apreciere aparținea unei ploieștence care nu putea uita că în urmă cu 2 ani îi răsărise cucută în loc de praz, și că dăduse pe sămînță o groază de bani.

Lucrurile așa stăteau, într-adevăr, la piață. Niciodată nu s-a luat inițiativa de a se controla calitatea semințelor precu- petelor cu toate că există nenumărate senzizări în această direcție. Am făcut-o noi, cumpărînd la linguriță, sămînță de salată :

avea în ea și sămînță de ridichi, și de cimbru, și de morcov... Era pestriță- la culoare de atîta amestec.

De ce iau drumul Ploieștiului mulți țărani din satele județului pentru a-și procura semințe ? Răspunsul are mai multe fațete. 1) La Trustul horticol Prahova, prin bunăvoința inginerului-șef Gheorghe Bădescu am intrat în posesia unei situații a solicitărilor de semințe pentru populație, solicitări venite din partea consiliilor populare. Urmărindu-le doar, își dai seama de superficialitatea întocmirii lor — cantitățile cerute fiind exagerat de mici față de structura sortimentală primită prin plan. Unele comune, cum ar fi : Cosmînele, Drajna, Drăgănești, Dumbrava, Filipești de Pădure ș.a. nu solicită nici un gram, după cum municipiul Ploiești nu cere nici un piculeț (1 ?). De aici, tragea concluzia interlocutorul nostru, rezultă două posibilități : fie că și-au asigurat singuri sămînța de legume necesară populației (lucru greu de crezut !), fie că nu se cunoaște prea bine situația din teren. Oricum, Trustul horticol a trecut cu vederea un asemenea „necesar” care nu putea acoperi nici pe departe nevoile populației, înscriind cifrele reale. 2) La sate (și, înțelegem noi, și la orașe) urma deci ca prin consiliile populare să se procure sămînța necesară celor interesați. Oamenii, conform măsurilor luate, trebuiau să se prezinte la consiliul popular pentru ridicarea piculețelor dorite. Parte din consilii și-au ridicat cotele. Cele mai multe însă, nu. Or, primăvara dăduse deja semnalul pentru gospodari că nu mai e timp de așteptat. 3) Ar mai fi existat posibilitatea — dacă lucrurile ar fi mers conform înscriselor — ca prin magazinele cooperației de consum să se desfacă, în această perioadă de virf, mult discutată și căutată sămînță de legume. Gheorghe Ștefanescu, directorul Centrului de semințe-legume Prahova, ne informează că tovarășii de la cooperația de consum au depus comanda pe 24 februarie, urmînd ca, la cîteva zile — pe 27 — să se prezinte să-și ridice marfa. Pînă la 4 martie — ne precizase — nu se prezentase nimeni. De la U.J.C.C., prin intermediul economistului Nicolae Vișan aflăm : solicitaseră 22 de sortimente și li se acordaseră doar 4 ; nici pe acestea 4 nu le-au primit, cu toate că delegatul lor a fost de mai multe ori pe acolo...

Merită puse în discuție și uneltele agricole. Problema este legată nu de lipsa lor, existau din belșug în magazinele județului, ci de calitate și varietate — chestiune scoasă în evidență de toți grădinarii cu care am stat de vorbă. Vom da, pentru susținere, cuvîntul unui specialist, inginerul șef de la Trustul horticol, Gheorghe Bădescu : „Țăranul cumpără sapa din magazin, oprindu-se cu ea direct la fierar să o „tundă”. Pentru că este prea mare, prea greoaie. Gîndiți-vă cîtă risipă de material și de timp cere numai sapa ! Proiectanții de industrie ar trebui să-i consulte și pe cei care mai dau din cînd în cînd cu sapa ! E nevoie de unelte mai tari, dar suple, ușoare, nu grele, să scoată sufletul din om cînd le folosește. După cum, ar trebui reintrodusă pe piață întreaga gamă a uneltelei „Wolf” — micile unelte de grădinărit care existau odinioară.

GEORGETA ȘTEFANESCU ■

Lucrînd la frumusețea unor viitoare amintiri din copilărie

Între pădurile Teiș, Zăvoiu și Negoiașa, Coteana pare un luminis în care oamenii și-au oprit o clipă mersul dintr-un drum greu, pentru ca după o clipă de răgaz să pornească iar la un drum lung, poate că nici el ușor. Acum, în iarnă — cînd timpul de pe toată întinderea anului, cel puțin pînă în scîlpătul primelor ninsori ale iernii viitoare, trebuie măsurat și drămuț, calculat după durată muncilor care vor urma în curînd, în așa fel încît să le cuprîndă pe toate — ei știu că pentru a și izbîndi ceea ce plănuiesc trebuie să se țină aproape unul de altul, să nu se răzlețească fiecare numai după interesele lui. Nu-i vorba că așa s-au și dovedit, de cînd se știu, altfel nu mai reușeau ei să ridice numele comunei printre ale celor fruntașe în județul Olit, unde o astfel de ambiție riscă să rămînă înscrisă doar prin niște hirtii, dacă nu se potrivește, din mers, după pasul mare și sigur al altor comune întinse și puternice. Încă din acest an, Coteana urmează să treacă la înfăptuirea unui vis mai vechi al ei. „Aș fi mindru dacă în istoria comunei se va scrie că evenimentul s-a produs cînd era primar Paul Iosifescu”, ne spune Paul Iosifescu, primarul.

N-a fost rău așezată Coteana acolo unde a fost așezată la început. Dar, cu timpul, satul a crescut și casele au început să fie ridicate și dincolo de vatra lui veche, întinzîndu-i marginile și lăstîndu-l ca pe o piine călcată de roata unei căruțe. „Ce vrem noi să facem acum, zice Paul Iosifescu, nu e boierie. E un lucru absolut necesar. Pentru că par-

tea de sud, aproape jumătate a comunei, nu are nici un puț cu apă potabilă. Oamenii iau apă din Valea Cișmelelor unde sînt, într-adevăr, șase izvoare dar al căror debit, la un loc, abia atinge un litru pe secundă. De aceea nici n-avea rost să le captăm. În schimb am săpat anul trecut trei puturi la mare adîncime, unul la 80 și două la 170 de metri, care vor asigura fiecarei familii cam 500 de litri de apă pe zi”.

Elena Călin, profesoară de biologie-agricultură, președintă a Organizației comunale a Frontului Democratiei și Unității Socialiste și, prin faptul că locuiește în partea de sud a satului, gospodină care trebuie zilnic să-și ia cobilița pe umăr ca să aducă apă de băut tocmai din Valea Cișmelelor, ne spune la rîndu-i că nu există dată să se țină Tribuna Democratiei și să nu se vorbească despre studiul în care se mai află lucrările de alimentare cu apă a comunei : „Pînă la rezolvarea problemei, zice ea, rămîne un punct înscris permanent pe ordinea de zi. Mai înfipt și mai nerăbdător sînt chiar oamenii cei mai harnici, Niculina Enache, de exemplu, sau Ion Naidin, Cîrstea Vatu, Alexandru Rusin. Noi n-am putea să facem, ca la Izbiceni, să avem solarii lîngă toate casele ? Că, tot ei zic : dumnea-voastră ne tot spuneți să facem, să dregem, știm și noi că așa ar fi bine, dar cu ce ? Și cam au dreptate. Și-au săpat ei niște fîntini, au tot încercat, dar fără succes. La 30 de metri au dat de izvoare. Ar fi fost bune numai pentru udat, dar mai mult de vreo zece găleți pe zi nu

pot să scoată, pentru că apa se tulbură, pe urmă se mocrleşte”.

Aflu ca pe un fapt limpede ca apa bună că o parte din gospodării vor avea apă din belșug încă din acest an. Era, dealtfel, o problemă de echitate, cum ne îndreptățează Viorel Vlad, secretar adjunct al comitetului comunal de partid, fiindcă satul începe să evolueze... diferit în cele două jumătăți ale lui. Cei din partea de nord, foarte buni gospodari și ei, doritori să aducă venit în casă de pe orice petic de pămînt și avîndu-și deja amenajate solarile pe care cei din partea de sud abia le întrezăresc, au fost mai privilegiați ; acolo în fiecare curte există cite o fîntînă cu apă și bună de băut, dar și îndestulătoare pentru udatul grădinilor. Ba, îndestulătoare pînă și pentru ca robinetele din băile pe care unii localnici și le-au construit să nu bolborosească, secl, sub presiune, și să nu gurgie ca un stol de porumbei, așa cum se mai aude, pe ici pe colo și din cînd în cînd, chiar și pe la oraș. „Tot o problemă de echitate, continuă Viorel Vlad, era ca lucrarea, al cărei cost se ridică la vreo două milioane, să fie plătită nu doar de cei din partea de sud a satului, ci de toate cele peste o mie de familii. A revenit, fiecareia, cam două mii de lei. Și discuții n-au fost. Dintre toți, în clipa cînd hotărîrea a fost luată, Nicolae Vilcea a strigat pe deasupra tuturor : eu sînt primul care dau bani ! Dar, firește, dacă de la nord au pornit banii, de la sud va porni apa”.

De la nord sau de la sud, n-are importanță, culmile ridicate de viață, de sute

de ani încoace, aici, la Coteana, au fost văzute la fel iar în înălțimea lor ; indiferent în ce parte a satului și-ar fi clădit casa, oamenii au știut și au simțit deopotrivă truda unui îndelungat timp, pe malul căruia ei n-au apărut din senin. De la nord sau de la sud, ei au fost și sînt copiii de părinți și părinți de copii, frați și surori, cumnați și veri. Și de nu sînt rude, sînt prieteni. Și de nu sînt prieteni, sînt căsători.

Și fiind vorba nu despre un drum dintr-acelea pe care ei demult le-au asfaltat, să-l ascultăm, în continuare, pe primarul Paul Iosifescu : „Ne-am gîndit să facem și noi ceva frumos pentru copii, că și ei ne ajută, chiar și cu munca. De exemplu, am adunat niște măceșe, o parte am dat la Plafar, dar o parte am oprit-o aici și, odată cu începutul anului școlar, în fiecare recreație mare, la ora 10, le dăm cite 250 de grame de sirop și cite o chiflă proaspătă de la brutăria C.A.P.-ului. Gratuit, bineînțeles. Cîteva profesoare, Elena Călin, Eugenia Păuna și Vila Bălăsoiu, au grija asta. Pînă acum n-am reușit decît timp de cîteva luni, mai exact pe primul trimestru, dar vrem să prelungim bucuria asta a copiilor pe toată durata anului școlar și să dăm nu numai de un singur fel, ci cit mai multe sucuri și siropuri naturale. Fiindcă avem materie primă berechet în pădurile din jurul nostru, iar gustul lor este departe de al unturii de pește. Plus că, toată lumea știe, sînt și foarte hrănitoare. Să aibă și ei, din copilărie, o astfel de amintire frumoasă”.

Iată un gînd într-adevăr frumos, profund și gingaș, ca o stea mică, strălucitoare, neclintită în arcul orizontului după care se poate naviga și dinspre nord și dinspre sud. Fără să aibă nici o însemnătate că, vorba celor din Coteana, „o făcură dar uitară s-o treacă în vreun plan de muncă”.

DUMITRU CONSTANTINESCU ■

Flacăra revine

Motoarele lui Petre Milu, în așteptarea probei de foc

Petre Milu nu iubește publicitatea. Din vorba sa puțină, lipsită de comentarii și mai ales de adjective, am reținut totuși că execuția motoarelor axiale avansează încet dar bine, că întreaga activitate se desfășoară în aceeași atmosferă laborioasă caracterizată prin minuțiozitate, precizie și printr-un dispreț suveran față de competiția inutilă cu timpul (cu toate că interlocutorul nostru lucrează, practic vorbind, de dimineața și până seara). Petre Milu a rămas cu alte cuvinte cel pe care l-am cunoscut și cu alt prilej: mulțumit și nemulțumit deopotrivă de gena motoarelor sale, prudent în aprecieri și dispus să treacă de la o clipă la alta la reformularea unor proiecte de detaliu, în aceeași permanentă și severă confruntare cu principiile constructive ale creațiilor sale. Petre Milu lucrează împreună cu inginerul și colaboratorul său Vasile Buturugă și cu desenatorul Paul Chira. Într-un microatelier alăturat, unde se execută piesele de mare finețe, se află ceilalți membri ai colectivului, tinerii Florin Dicuseară și Virgil Bărăgan, primul strungar și celălalt ajustor. Petre Milu, reamintim cititorilor noștri, este autorul unui motor axial de concepție originală. Este vorba în fapt de o familie de motoare, primul dintre acestea și de altfel singurul terminat și testat, slujind de „cobai” pentru următoarele trei aflate în curs de execuție. Motorul experimental a funcționat pe standul de probă 400 ore sau aproximativ 24.000 kilometri dacă ar fi fost montat pe un autovehicul ce ar fi parcurs această distanță cu o viteză de 60 kilometri la oră. Alimentat prin dublă carburajie, el se recomandă printr-o putere de 24 cai putere la o cilindree de numai 250 centimetri cubi. Avantajul acestui motor, în doi timpi și lipsit de vilbrochen, devine evident mai ales dacă avem în vedere tot un motor de dimensiuni reduse. Vom folosi ca termen de comparație motorul de „Trabant”. Acesta din urmă, la o putere identică de 24 H.P. are o cilindree de 600 metri cubi. El cântărește 40 de kilograme față de numai 14.600 kilograme cit cântărește motorul conceput și executat de Petre Milu.

Iată și alte amănunte: motorul româ-

nesc are trei bujii pentru șase pistoane și a demonstrat o funcționare ireproșabilă chiar și la probele făcute cu petrol lampant. Consumul de benzină este sub 5 la sută.

În urma studiilor făcute, sînt în curs de finalizare alte trei motoare. Unul dintre cele trei motoare va fi alimentat prin carburajie clasică, iar celelalte două prin injecție (dar printr-un sistem de autoinjecție). Răcirea, mixtă (cu aer și apă), se va adăuga ca noutate unor numeroase alte soluții pentru îmbunătățirea fiabilității mecanismelor de maximă solicitare și în special a pistoanelor unde se preconizează introducerea unui sistem de antifricțiune.

Să spunem câteva cuvinte și despre celebrul arzător realizat de interlocutorul nostru. Consum mediu de petrol: 11 litri pe zi, iar aceasta pentru încălzirea unei suprafețe locuibile de 110 metri pătrați (trei camere, bucatărie, baie, holuri, toate într-o clădire situată în plin cîmp, la Otopeni, în bătaia crivățului).

— De fapt, este vorba de un dispozitiv complex alcătuit din cazan și arzător, ne declară Petre Milu. Am explicat acest lucru și celor care mi-au telefonat sau m-au vizitat acasă cerindu-mi să le „vînd” secretul invenției. Aș fi făcut-o cu plăcere dacă dispozitivul ar fi fost brevetat și fabricat de o unitate specializată. Construcții care folosesc focul nu pot fi realizate artizanal de către orice amator. În prezent mi-am propus să automatizez instalația, astfel încît arderea să se autoregleze în funcție de trei parametri: presiune barometrică, umiditate și tiraj. Observații îndelungate m-au obligat să constat că arderea se îmbunătățește, paradoxal, în condiții de umiditate, cînd se poate reduce sensibil consumul de carburant. Este vorba, cred, de un proces de ionizare. Nu este numai părerea mea. În concluzie: după perfectarea instalației o voi prezenta spre brevetare, ceea ce va permite construirea ei de serie.

Cînd vor începe să funcționeze motoarele? Cînd se va da startul probei de foc?

Din explicațiile lapidare ale interlocutorului nostru am înțeles că primele testări la cald (pe standul de probă) vor începe la începutul acestei veri, deci la termenul fixat. Evenimentul va constitui, sperăm, un moment de referință în istoria motoarelor cu ardere internă concepute în țara noastră. Îl vom prezenta cum se cuvine și în paginile revistei noastre.

LIVIU TIMBUS ■

Inginerul Buleci „s-a reprofilat” pe biogaz!?

— Ce mai e nou, tovarășe inginer Petre Buleci, în legătură cu preocupările dumneavoastră, despre care revista „Flacăra” a scris în repetate rânduri?

— Trebuie să fac o primă observație în legătură cu arborii cotiți: problema nu mă mai preocupă din luna octombrie a anului trecut. De ce? Pentru că în afara presei altcineva nu pare să fie interesat de metoda „SANAB”, născută aici în șantier. Zecile de mii de tractoare și autobuze, autocamioane și alte mașini continuă să nu funcționeze, urmare a faptului că vilbrochenele, inima oricărui motor, s-au rupt. Sprijinit doar de C.N.S.T., dar nu și de O.S.I.M., am acceptat să repar un mare arbore cotit din dotarea Combinatului de produse chimice de la Turnu-Măgurele și am pus în funcțiune, de peste două luni, două motoare „SAVIEM” și două de tipul „IFA 6”. Toate patru funcționează. Cu asta am încheiat capitolul vilbrochenelelor.

În prezent sînt preocupat de proiectarea și construirea unor stații de biogaz. Recent am fost la Slatina, unde am participat la un simpozion pe tema energiilor neconvenționale. Am finit un referat și am luat cunoștință de realizările altor colegi, care cercetează aceeași problemă. Dar lucrul cel mai important, cred eu, a fost, pentru mine, contactul pe care l-am avut cu o serie de beneficiari din județul Brăila, care doreau să-și instaleze stații de producere și utilizare a biogazului. Așa se explică realizarea, pe care vom merge s-o vedem la fața locului, de la întreprinderea de stat pentru creșterea și îngrășarea porcilor—Brăila. Am citit ceea ce profesorul David Davidescu afirma, încă în 1963, și anume că, la o cantitate de 55 de milioane tone de gunoi de grajd și la o producție de 60 Nmc biogaz per tonă de gunoi se pot obține, prin transformare anaerobă, 33.000.000.000 Nmc biogaz, adică echivalentul a 2.310.000 tone petrol. M-am gândit că s-ar putea realiza și independența energetică a unor comune, mai ales că, în acest sens, am și înregistrat interesul unor consilii populare din mediul rural, care mi-au scris, solicitîndu-mi sprijinul.

La I.S.C.I.P. Brăila, medicul veterinar Gheorghe Țarălungă se grăbește să ne arate instalația de biogaz, realizată după proiectul inginerului Petre Buleci. Încărcarea și evacuarea se fac automat, iar flacăra, pe care am văzut-o, este puternică și foarte înaltă.

— Nu știu ce înțelegeți prin „curajul” meu de a mă hotărî să fac o stație de

biogaz! Am nevoie de energie ca de soare! Văd ce se întîmplă în lume și caut să găsesc soluții. Sînt conducătorul acestei unități, de foarte — foarte multe milioane, și nu pot sta cu miinile în sin. Nu vreau s-o iau pe calea bătută cam de toți: ne plac căutările, iubim noul în gîndirea originală etc. Am pur și simplu nevoie de energie! Și am obținut-o. Uitați: contorul a înregistrat, de cînd funcționează stația de biogaz, peste 1.400 mc consumații. Cantina va folosi această energie obținută aproape pe nimic. Inginerul Traian Rusu a și organizat o echipă cu care a construit stația. Nu la mijloace materiale ar fi putut să apară riscul la care v-ați referit, ci la funcționarea instalației. În încercarea de la Paris, să fiu scuzat că o spun, n-am avut încredere. Și nu numai eu... Consider că s-a făcut doar un pas și că stația-pilot, de care dispunem, constituie primul pas spre ceea ce intenționăm să obținem, poate chiar în 1981, adică marea producție de biogaz, de pe urma căreia să înregistrăm importante economii și o independență energetică.

Într-o altă comună, Gropeni, din același județ Brăila, la Asociația economică intercooperativă de creștere industrială a porcilor, doctorul veterinar Constantin Ciupală vădește aceeași preocupare pentru obținerea independenței energetice.

— Cotele de combustibil au fost corectate și, în prezent, dispunem de cantități insuficiente. Față de riscul de a înregistra îmbolnăviri grave la animale, față de cheltuielile enorme pentru achiziționarea medicamentelor (multe sute de mii de lei anual), mi se pare mult mai redus „riscul” de a decide construirea unei instalații de biogaz, după modelul inginerului Buleci, mai ales după ce am văzut-o pe cea de la Brăila. Am avansat în această acțiune și așteptăm etapele firești ale proiectului, avizărilor și așa mai departe. Echivalentul celor 9 mii mc de biogaz, de care avem nevoie zilnic, este de 7 tone petrol. Deși ne inserăm sub norma de mortalitate legală, știu că putem încă să coborîm cu 25—30 de procente sub această limită, ceea ce înseamnă că vom da în plus statului circa 350—400 tone de carne anual. Adică încă 5 milioane și jumătate de lei. Între a sta cu miinile în sin și a acționa, am preferat varianta ultimă. Am fost înțelesi și sprijiniți și de către Direcția generală agricolă a județului Brăila și de către filiala băncii, așa încît, foarte curînd, sper, vom avea instalația și energia căutată.

Așadar, inginerul Buleci „s-a reprofilat” pe biogaz! Să-i urăm, firește, spor la lucru în noul domeniu, fără ca asta să ne împiedice să ne manifestăm rezerva față de faptul că, prea usor, a renunțat la regenerarea arborilor cotiți. Nu cumva, ne întrebăm și-l întrebăm, s-a dat prea repede bătut?!

EMANUEL VALERIU ■

La Institutul național de metrologie

Invenția ca stare de spirit

Dacă metrologia e, pe de o parte, compartiment al fizicii și, pe de alta, totalitatea activităților privitoare la măsurări, la etaloane, la aparate și instrumente de măsură, precum și la folosirea acestora în economie, asta înseamnă că Institutul național de metrologie se ocupă chiar cu astfel de treburi. El e, apelînd la o metaforă, un fel de stat major în domeniul măsurărilor celor mai diverse, un fel de instanță supremă în materie și nimic nu mișcă în aria aceasta fără ca specialiștii de la I.N.M. să știe și să avizeze.

Înainte de a fi ce e, Institutul național de metrologie e, firește, un loc de muncă. Ba încă unul de elită ținînd cont de faptul, ales nu tocmai la întîmplare, că mai bine de 3 sferturi din producția unității are la bază invenții și idei proprii, capabile să realizeze, numai în 1980, o economie valutară de 15 milioane de lei. Cînd zice, nu fără justificată mîndrie, că cea mai mare parte din cele 200 de aparate produse aici se sprijină pe brevete originale, gîndite și transpuse în practică pe șoseaua Vitan Birzești, directorul institutului, inginerul Ion Iscrulescu, își respectă funcția și profesia, adică e foarte exact. Au fost, la început, câteva invenții esențiale, transformatorul de raport, divizorul inductiv, altele, după care ele au fost completate, obținîndu-se aparate cu performanțe înalte, competitive pe plan mondial. Comparatoarele de curent alternativ, de pildă, au ajuns să fie recunoscute ca etaloane în multe țări, Bulgaria, Cehoslovacia, Ungaria etc., iar divizoarele inductive de tensiune s-au bucurat de aceeași prețuire, produsele realizate aici cîștigînd poziții avansate pe piețe dintre cele mai pretentioase, fiind nu o dată preferate celorla oferite de firme renumite, ca „Tettex” din Elveția, „Guillidine” din Canada, „Tinsley” din Anglia.

Aproape că nu există om în institut, completează directorul Iscrulescu, care să n-ai un brevet de invenție. Neîncrăzător, meseria ne-a învățat să fim așa, îl verificăm, dar călcăm cu stîngul. Șef al colectivului de curent alternativ, inginerul Radu Soviani poate nu doar să arate un brevet, ci chiar să deschidă o expoziție, căci are 14 invenții omologate în cei 18 ani de cînd lucrează aici. Aici e numai un fel de-a zice, întrucît actuala clădire a institutului s-a dat în folosință abia în 1970. Soviani mîncînd în I.N.M. din 9 ianuarie 1963, dată la care unitatea funcționa în alt local. Acela era plasat, e adevărat, în centrul Capitalei, dar condițiile nici nu se compară, pe timpul acela, își aduce aminte Radu Soviani, fiind nevoie să muți un cuier ca să poți lucra la un aparat. Pus să aleagă un brevet din cele 14, ezită. Toate i se par importante, poate că și sint, dar cel mai aproape sufletește, chiar așa zice, sufletește, îl simte pe cel intitulat „Metodă de măsurare a puterii active și comparator termoelectric”, în jurul căruia se învîrte și teza sa de doctorat, la care mai are puțin. Fără a intra în amănunte, să notăm că, în tehnica măsurării mărimilor electrice, cele mai exacte calcule le permite curentul continuu, ale cărui etaloane merg cu precizia pînă în imediata apropiere a absolutului. Curentul alternativ neavînd etaloane la fel de precise, s-a impus necesitatea realizării unor instalații de comparație, capabile să transforme măsurătorile dintr-un curent în celălalt, numai să instalațiile respective, cumpărate pînă nu demult din Canada și S.U.A., costau cit nu făceau, un singur element ajungînd la sute și sute de dolari. Radu Soviani și-a pus mîntea la contribuție și, fără ca povestea să fi fost așa de simplă, a încheiat aceeași instalație din elemente de transfer uzuale, păstrîndu-i exactitatea, dar ieftinînd-o considerabil. Ce costa, în valută; o mie de dolari, costă azi 50 de lei și toată lumea e, cum se zice, mulțumită. În ceea ce privește instalația, ea se află la I.N.M. în microproducție. S-au realizat pînă acum 40 de bucăți, care au adus o economie de peste 3 milioane de lei valută.

Întrebat cum i-a venit ideea, Radu Soviani tace. I-a venit și gata, acceptă într-un tirziu, convins că, într-o invenție, ideea e, de regulă, lucrul cel mai simplu. Mai complicate sînt zilele și nopțile în care ea devine realitate. Zile de cite 15—16 ore, nopți albe, cînd se muncește nu cu ochii la ceas, ci cu ochii la geam, să vezi cînd se naște lumina. Așa a apărut, cu efort și sudoare, „Metoda de măsurare”, așa au apărut și celelalte invenții, între care, mai alegem una, „Metodă de optimizare și compensare și transformator de măsură de curent”, brevet mai nou, 74.338/1980. Pe temeiul ei, s-a pus la punct un transformator etalon ale cărui erori de curent sînt de 0,001 la sută, față de transformatoarele clasice precizia crescînd de 5 ori. Asta în condițiile în care consumul de cupru, material pretutîndeni deficitar, e redus la jumătate.

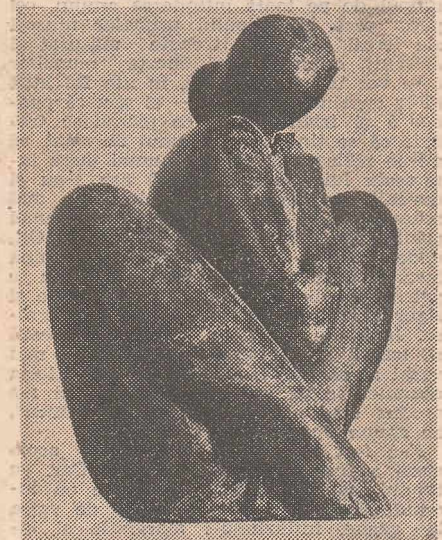
Soviani face parte dintre „veteranii” institutului, deși șeful colectivului de curent alternativ e bărbat sub 50 de ani. A intrat în I.N.M. odată cu actualul director și cu încă citiva specialiști, doctorul inginer Aurel Millea fiind unul dintre ei. Iscrulescu, Soviani, Millea și-au făcut, zi de zi, datoria, dînd mereu exemple de hărnicie și devotament, la lumina căreia s-a cîlît și s-a afirmat generația mai tină. Eugen Popa, de pildă, absolvent din 1969 al Facultății de electronică, el însuși inventator de elită, autorul unui recent brevet, „Amplificator selectiv de

joasă frecvență”, 73.268/1979, care a deschis un drum nou și îndrăzneț în materie. Integrat sută la sută, compus din elemente ieftine și uzuale, „amplificatorul Popa” implică manoperă puțină și ușurință în exploatare, fiind foarte solicitat. Aparatul e, spun specialiștii, excelent, inventatorul lui e, în schimb, sfios ca o fecioară, o discuție cu el fiind stăpînită de multe și prelungi tăceri. S-a învățat să asculte, glumește careva, căci soția sa e violoncelistă și, acasă, repetă mereu. Eugen Popa pare să fie victima unui paradox. Membru al colectivului de frecvențe înalte, condus cu competență și echilibru de Aurel Millea, el mai are o invenție prețioasă, „Oscilator de joasă frecvență”, 72.639/1979, tot în domeniul frecvențelor joase! Oricum ar fi frecvențele, se încumeta inginerul Popa la o maximă, munca trebuie să fie la fel, perseverență și pătimașă, îl auzim și n-avem altă soluție decît să-i dăm dreptate.

Aflînd că-l cheamă Simion Prună, am fost tentați să credem că omul din fața noastră, inginer și inventator, cu facultatea absolută în 1971, s-a născut la Pitești? ! Nu s-a născut acolo, ci în comuna Mindra, lingă Făgăraș. Are câteva brevete, între care așa-zisul „Reactometru”, realizat în cadrul mai larg al unui colectiv, soarta mai tuturor brevetelor obținute la I.N.M. E, rezumînd, un aparat electronic destinat, în principal, medicinei, el măsurînd timpul și viteza de propagare a unei variații de impedanță dermală provocată de stimulii exteriori. Măsurînd parametrii asociați reflexului electrodermal, reactometrul adună date prin intermediul a două perechi de electrozi, fixați prin aplicarea în palmă sau pe talpă, de medicul important informății privitoare la oboseala, starea de stress, hiperexcitabilitatea subiectului. El poate deveni, lesne de dedus, un util instrument de lucru în testarea bolnavilor, în unele maladii profesionale, de pildă, dar și a oamenilor sănătoși, oferind date cu privire la capacitatea acestora de a conduce, luăm cîteva exemple, un automobil, o locomotivă, un avion etc. Zicem că el poate deveni pentru că, din păcate, pătura aparaturii respective în spitale, laboratoare, școli de șoferi și așa mai departe întîrzie nejustificat, deși interesul pe care l-a stîrnit, între altele la un simpozion internațional ținut în Italia, la Padova, a fost dintre cele mai mari. Firește, nu-i treaba celor de la I.N.M., aceștia au pus la punct 4 exemplare, producția de serie însă trenează și, din acest punct de vedere, inginerul Prună n-are motive să fie vesel. Să sperăm că va avea, cit mai curînd,

Institutul național de metrologie e presărat, cum spuneam, cu inventatori. Camera și inventatorul, cum glumea inginerul Soviani, gluma aceasta fiind pe jumătate adevărată. Iată, 2 fizicieni, Gheorghe Ispășoiu și Amedeu Seucan, sint autorii „Spectrometrului cu absorbție atomică”, instalație complexă, altădată cumpărată din străinătate pe bani grei. Aplicabil în metalurgie, în geologie, în medicină și asigură o analiză spectrală exactă și rapidă, fiind un fel de „sită” atomică a minereurilor, de pildă. Prototipul e gata, producția de serie urmează să fie abordată la I.A.U.C. Alte nume, inginerii Leon Rădoi și Ilarie Buzdughină, alte invenții de marcă, „Defazor în cuadratură cu modul variabil” și „Schemă pentru măsurarea raportului de transformare”, ambele din 1980, permițînd realizarea unor punți de curent alternativ pînă mai deunăzi aduse din import, alte dovezi că la I.N.M. pe șoseaua Vitan Birzești, la o aruncătură de băț de apa Dimboviței, meseria de metrolog se confundă cu cea de căutător al noului. Lupta aceasta, de a iscodi și a găsi noul, bătălia aceasta, pentru o nouă calitate a muncii, n-au fost și nu sînt, desigur, simple. Ele au însă aici, la Institutul național de metrologie, cîștig de cauză, după cum am încercat să arătăm. Asta și pentru că, înainte de a fi ce e, institutul e un loc de muncă în care verbul a inventa e la el acasă și la ordinea zilei.

ODVIDIU IOANIȚOIA ■

AUREL BOLEA — „Tinerțe”

Mai ales astăzi, petrolul trebuie scos la suprafață

— Tovarășe Constantin Sirbu, sinteză geologul șef al Trustului petrolului din Ploiești. Mi-ați fost recomandat ca un vechi și foarte bun petrologist. De cînd lucrați ca geolog petrologist?

— Din 1951, de la terminarea Facultății de geologie. La început am fost geolog la schelele Tîrgoviște și Dragomirești, apoi la Trustul Tîrgoviște. Din 1967 lucrez la Trustul petrolului Ploiești.

— Mulți dintre noi ne-am imaginat geologul ca pe un solitar care cutreieră țara cu un rucsac în spate, culege roci și din cînd în cînd face descoperiri. Această imagine romantică este cu siguranță depășită. Vreți să ne faceți un portret al geologului de astăzi?

— Geologul de astăzi lucrează în echipă. Are la îndemînă aparatul și metode moderne de investigație, se bazează pe experiența și cunoștințele acumulate de geologii dinaintea sa. Activitatea geologului petrologist se desfășoară sub semnul urgenței. Economia are nevoie de țitei, pe care noi sintem datorți, dacă acesta există, să i-l punem la dispoziție.

— Deci, odată cu descoperirea unui zăcămint, activitatea geologului nu este considerată terminată.

— Exact. Activitatea de cercetare și proiectare a sondelor este o activitate continuă și are drept scop asigurarea dezvoltării viitoare. Intocmirea programului de lucru a unei sonde și urmărirea realizării lui este de asemenea o activitate continuă. Înainte, la începuturile extracției și chiar mai aproape de zilele noastre, cînd tehnica forării și a investițiilor nu erau atât de avansate, sondele se forau la cîteva sute de metri. Cele mai adînci mergeau pînă la 2500 de metri. Astăzi se merge pînă la 6000—7000. O sondă de mare adîncime costă 50—60 milioane de lei.

— Vreți să ne arătați cine își aduce aportul la descoperirea unui nou zăcămint care sînt preocupările actuale în acest domeniu de investigație?

— Prin prospectiuni seismice artificiale, provocate, întreprinderea de prospectiuni geologice și geofizice execută cartarea geologică, profile geologice fizice, care urmează să fie interpretate geologic. Este o primă indicație pe care o avem. Locul în care se poate găsi țitei trebuie să îndeplinească anumite condiții. Trebuie să existe un strat nisipos, poros, care să aibă o formă boltită, închisă, să fie asigurată prinderea și închiderea zăcămintului. Noi o numim „cașcană”.

— Bănuiesc că pînă la plantarea unei sonde de exploatare mai este cale lungă.

— Cercetarea fizică stabilește imaginea structurală și denotă stratul care poate conține țitei. Apoi trebuie stabilită mărimea și întinderea zăcămintului. Prin sonda de explorare se face o cercetare de extracție. La forare se fac cercetări prin probe de sită, prin luare de carote mecanice și probe de producție în gaură netubată.

— Unde mai găsiți petrol, acum, după mai bine de o sută de ani de exploatare și cercetare?

— Zona flisului carpatic este incomplet cercetată. Stratele geologice sînt frîmțate și cu acces greu. S-a găsit țitei în straturile de mare adîncime: oligocen și miocen, uneori chiar sub exploatarea existente. Un sfert din planul de cercetare este la mare adîncime. La sfîrșitul cincinalului, forajele la mare adîncime vor avea o pondere de 40 la sută. Am reușit să extindem zăcămintele de la Tîrgoviște, Bucani, Drăgăiești, Mălăiești, Păcureț, Copăceni, Filipești. Prin mărirea factorului final de recuperare, am găsit petrol în chiar vechile zăcămintele, care prin metodele primare de exploatare dăduseră tot ce puteau da, adică 25—30 la sută.

— Se vorbește mult despre creșterea acestui factor. Înseamnă că se așteaptă de la el noi și importante cantități de țitei.

— Cînd este atîta nevoie de țitei, nu ne putem permite să-l lăsăm în pămînt. Și aici geologii au multe de făcut. Înainte de a se trece la măsuri, se face o analiză completă a zăcămintului. Se stabilește presiunea inițială și finală, saturația în țitei sau gaze, compoziția și natura straturilor care conțin țitei și a straturilor acoperitoare.

— Care este cauza că nu s-a putut extrage decît un sfert din cantitatea de țitei conținută în strat?

— Țiteiul aderă la bobul de nisip. La zăcămintele cu presiuni foarte scăzute și cu un grad avansat de deaerare, țiteiul devine viscos, aproape solidificat și nu mai intră în pomodă.

— Care sînt metodele de mărirea factorului final de recuperare?

— Se sapă sonde suolimentare, în afara conturului sau în conturul zăcămintului, în care se fac inecții cu apă, cu polimeri sau cu soluții micelare care împing țiteiul în sonde. Injecțiile ciclice cu a-buri sau cu gaze fluidizează țiteiul. Cînd efectul dispare, se face o nouă injecție. Se utilizează chiar combustia subterană. Printr-o sondă suolimentară, se introduce un arzător care fluidizează țiteiul.

— În activitatea dumneavoastră, interven situații limită, situații deosebite?

— Uneori, din cauza alunecărilor de teren sau a seismelor se rupe coloana sondei. La amplasarea unei sonde avem în vedere aceste posibilități și căutăm să le evităm. Amplasarea sondelor o fac geologii.

OPREA GEORGESCU ■

Veninul de albine:

Remediu complex de tradiție milenară

La noi, veninul de albine este folosit în scopuri terapeutice în cadrul Sectorului medical de apiterapie (București, str. C.A. Rosetti 31), unde funcționează și un cabinet de tratament destinat în exclusivitate acestui scop. Aici lucrează doctorul Alexandru Partheniu, unul dintre puținii specialiști ai acestui nou domeniu al medicinei curative și din păcate singurul care, în țară, studiază eficacitatea tratamentului de mai bine de 30 de ani, anterior fiind citate rezultate în acest sens de către prof. dr. Păunescu-Podeanu.

— Cum s-a născut ideea și apoi pasiunea pentru cercetarea și folosirea veninului de albine?

— După absolvirea Facultății de medicină din București, în 1943 activitatea de medic curant, desfășurată o vreme la țară, m-a pus în legătură cu cel care utilizează în mod empiric inoculările cu venin de albine. Am putut constata, astfel, unele efecte curative ale înțepăturilor de albine cu toate că, de la caz la caz, o asemenea practică, efectuată fără supraveghere medicală, poate aduce complicații dintre cele mai nedorite. Observațiile m-au îndemnat să consult literatura de specialitate și apoi, treptat, după îndelungate studii și cercetări de laborator, să încep primele aplicații practice. Rezultatele s-au dovedit încurajatoare. Am izbit, de asemenea, să stabilesc contacte de interes profesional cu specialiștii de peste hotare și să particip la mai multe congrese și întruniri consacrate problemelor de apiterapie. În tot acest răstimp, ca medic de întreprindere, în provincie și Capitală, am utilizat inoculările cu venin de albine pentru tratarea unor boli degenerative și ale sistemului nervos. În sfîrșit, în ultimii trei ani, am beneficiat de un cabinet destinat în exclusivitate tratamentelor cu venin de albine. Rezultatele dobindite, în special în această

obținere, deopotrivă, și creșterea eficacității tratamentului chiar în situația în care se utilizează doze de venin mult mai reduse decît cele raportate de alți medici. În legătură cu acțiunea veninului de albine e cazul, cred, să amintesc în primul rînd că melitina, fosfolipaza A și apamina acționează fie ca factori de excitație, fie ca factori de inhibiție pe întreaga structură a sistemului nervos, de la scoarța cerebrală și pînă la ganglionii neurovegetativi. Odată cu obținerea imunității, efectul principal este cel de regularizare și diminuare a hiperreactivității inervației simpatică. Este vorba de o modificare de tip contrar celei produse de stresurile psihice, fapt pe care l-am verificat și prin probe electrofizologice. În același timp, acest efect neurovegetativ contribuie la combaterea unor stări de spasme circulatorii, adăugîndu-se efectelor directe pe care le are veninul de albine asupra vaselor sanguine. Mai trebuie apoi să notăm efectul veninului în stimularea importantă și durabilă a axului neuroendocrin hipotalamo-hipofizo-suprarenalian, stimularea urmată de creșterea secreției de hormoni suprarenali cunoscuți pentru efectele lor antiinflamatorii și antialergice.

De curînd, cercetări complexe efectuate asupra cardiopep-ului, component al veninului de albine, au condus, în Statele Unite, la o comunicare deosebit de importantă: substanța demonstrează efecte tonice cardiace și antiaritmice. S-a mai stabilit experimental că, totodată, veninul de albine are efecte antitrombotice prin acțiuni de inactivare a trombolastinei și de activare a fibrinolizei. În sfîrșit, în singlele apiculorilor sănătoși și obișnuși cu venin de albine, au fost identificate proporții înalte ale imunoglobulinei IgG, deci a unui factor cu funcții de anticorp.

— Ce boli se pot trata prin inoculări cu venin de albine?

Iar tinărul, Cehov...

M-am gîndit la istorioara aceasta atît de blîndă și nevinovată încît — nutrînd nesăbuita ambiție de a deveni compozist de literatură — îți vine să abandonezi urgent penița Klaps și călimara, oferindu-te unor munci cu mai scăzut primejdie de iradiere radioactivă.

Dar... paradoxal, am căpătat mai apoi curaj. Mi-am zis că și geniul se poate rosti cu zeiașcă nedreptate (cine ne-a propus teoria relativității?), că n-avem a ne mîhni prea tare cînd într-un îndreptățit elan șoricesc nu-mai-știu-care domn Nimeni se nevoiește să ne perforoze pe-reții corăbiei de hirtie...

Mi-am mai spus că literatura se face în afara marilor, sonorelor „sentințe” (care sentințe sînt bune doar în litigiile domestice), dîncolo de răsunetul edictual al lexicoanelor, (semnînd adesea cu literatura autorilor de definiții enigmatice) și, mai ales, dîncolo de conveniențele modei și modelelor.

„Găsesc într-o carte cu ghicitori una, a tocului de scris, pe care mi-o propun și îți-o propun la rîndu-mi, iubite cititorule, ca pe o teribilă, singeroasă dar adevărată metaforă a scrisului:

Taie-mi capul,
Scoate-mi limba,
Dă-mi să beau
Și să-ți vorbesc!

Metafora scrisului? A scriitorului?

GHEORGHE TOMOZEI ■

Aproponturi

O istorioară pentru candidații la gloria scrisului

„Sînt mai bine de optzeci de ani de cînd, undeva, pe o terasă la malul Mării Negre două ciudate personaje — un bătrîn și un încă tinăr scriitor — se odihneau, iluminați de valuri.

Cu un gest care se vroia (și era) protegător, bătrînul l-a prins de după umeri pe tinăr cu pămîntia-l mină osoasă rostînd:

— „Pieșele lui Shakespeare sînt proaste, dar ale dumitale și mai proaste!”

Și neprimînd nici un răspuns, a continuat:

— „Scumpul meu prieten, te rog, nu mai scrie drame!”

Iată un episod care ar fi putut provoca „sfîrșitul” literaturii. Ori care, dimpotrivă, hrănește ambițiile veleitare.

Bătrînul — să nu uit — se numea Lev Tolstol.

ultimă perioadă, prezintă toate argumentele pentru extinderea tratamentului și în cadrul altor așezăminte medicale. Evident, acest lucru implică formarea prealabilă a cadrelor medicale de specialitate. Personal — și mă bucur că pot să declar acest lucru prin mijlocirea revistei Flacăra — aș participa cu plăcere și pasiune la instruirea mai tinerilor mei colegi, dacă o asemenea acțiune s-ar desfășura într-un cadru organizat și sub tutela unui for de specialitate.

— Care este compoziția veninului de albine și cum acționează el la nivelul organismului uman?

— Substanța are o compoziție biochimică complexă. În stare proaspătă se prezintă sub forma unui lichid gălbui, transparent, cu gust amar și miros specific. Investigațiile de laborator au dus la identificarea unor principali factori bioactivi: melitina 50%, apamina 2%, fosfolipaza A 12%, cardiopep, 0,7%, peptida de degranulare a bazofililor 2%, hialuronidoza 3%, histamina 1%, minilmina. Personal am folosit și folosesc în tratamente veninul proaspăt și nu extractele sau derivatele din această substanță. Administrarea veninului este pregătită prin anestezie locală, iar înțepăturile sînt aplicate în mod repetat în același loc pentru a se obține și un efect de imunitate locală, situație binecunoscută, dealtfel, și de apiculatori. Modificarea reactivității reflexe a organismului face posibilă, după un timp, și aplicarea înțepăturilor fără nici o anestezie prealabilă. Mai doresc să arăt în această ordine de idei că prin localizarea inoculărilor pe zone reflexogene se poate

— După opinia mea, pentru a înțelege efectele tratamentului cu venin de albine trebuie să avem tot timpul în vedere funcțiile circuitelor cibernetice din cadrul organismului nostru, iar aceasta paralel cu înțelegerea ființei umane ca sistem, deci ca un întreg organizat. Tot un asemenea punct de vedere stă și la înțelegerea indicațiilor medicale privind administrarea veninului de albine. Acesta a dovedit o notabilă eficacitate terapeutică în tratarea diferitelor forme ale reumatismului, inflamatorilor sau degenerative, precum și în tratarea a diferite nevrite și nevralgii. Inoculările cu venin de albine au dus de asemenea la frînarea evoluției sau ameliorarea următoarelor maladii: arteriopatii de tip aterosclerotic inclusiv tendința la tromboză; tromboflebite, nesupurate, hipertensiune arterială nevisceralizată, astm bronșic, sindrom migrenos. După alți autori, lista ar mai cuprinde și tratarea sindromului Meniere, a hipertiroidismului și chiar a psoriazisului.

— Cititorii noștri vor fi, credem, interesați să afle în ce măsură, prin asemenea tratamente, se favorizează vindecarea sau ameliorarea maladiilor enumerate.

— Pentru a vă răspunde, voi aminti pentru început un exemplu oferit de literatura de specialitate. Astfel, pentru un total de 3478 de persoane tratate (afecțiuni reumatismale, arteriopatii obliterante periferice, nevrite și nevralgii și hipertensiune arterială) eficacitatea terapiei cu venin de albine (administrat prin înțepături de albine sau soluții injectabile și fără tratamente asociate) a fost de 60%

și de 70% în nevrite și nevralgii. Al doilea exemplu se referă la experiența personală și are în vedere un număr de 1600 de bolnavi tratați pentru aceleași boli, dar numai folosindu-se venin de albine proaspăt și o prealabilă anestezie intradermică. Din totalul acestor pacienți, 70% au fost tratați înainte de 1975, iar eficacitatea a fost de circa 50%. În ultimii ani, printr-o localizare reflexogenă mai bine sistematizată și prin anumite asocieri terapeutice, eficacitatea generală s-a ridicat la circa 80%.

— După cît timp pacientul simte rezultatele benefice ale tratamentului?

— În general după prima serie de 300—400 de înțepături de albine, în ritmul de 10—12 albine pe săptămînă în două sesiuni de aplicații. Evident, acest tratament este caracterizat printr-o fază inițială de adaptare a organismului, de administrare progresivă a veninului de albine. Cei mai mulți dintre pacienții mei au urmat între 2—4 serii de aplicații. Am de pildă și acum în tratament o pacientă căreia, pentru o artroză bilaterală asociată cu o spondiloză, i-am aplicat în ultimii 15 ani cîte 250—300 de albine în fiecare an. Această pacientă care la început nu putea parcurge mai mult de 40 metri fără claudicație a ajuns după primii trei ani să parcurgă 2—3 kilometri fără crampe musculare. Mai amintesc 10 cazuri de poliartrită reumatoidă și trei cazuri de spondilită anchilopoetică care se dovedesc mult ameliorate după 2—3 serii de aplicații. În cazurile de spondiloză, ameliorările evidente și durabile sînt de ordinul sutelor. Dar despre eficacitatea acestor terapii sînt mult mai îndreptățit să vă vorbesc foștii și prezenții pacienții ai cabinetului de tratamente cu venin de albine.

În încheierea discuției, interlocutorul nostru a ținut să ne reamintească dorința sa de a acorda informație de specialitate mai tinerilor colegi de breaslă care ar dori să învețe tehnica necesară acestui domeniu al apiterapiei. Dorința și propunerile doctorului Alexandru Partheniu ni se par cu atît mai îndreptățite cu cît avem în vedere faptul că, la ora actuală, cabinetul din str. C.A. Rosetti nu poate acorda îngrijire medicală unui număr mai mare de 30—40 de persoane.

Iată în continuare cîteva opinii împărțite redacției noastre de către cîndi din foștii și actualii pacienți ai doctorului Partheniu.

Diogene Ionescu (medic): „E mai bine de un an de cînd folosesc inoculările cu venin de albine pentru tratarea unei artroze coxofemorale avansate (caracterizată și prin diminuarea cartilajului). Am asociat tratamentul și injecții cu Rumalon. Am făcut, de asemenea, gimnastică medicală și am urmat un tratament intensiv cu vitamine. Mă simt mult, mult, mai bine, astfel că nu mai sînt candidaț la intervenție chirurgicală”.

M.D. (inginer): „Sînt în tratamentul doctorului Alexandru Partheniu de trei ani. Sufăr de o arterită obliterantă care îmi dădea crampe musculare după 30—50 metri de mers. Am început să mă sînt mai bine după aproximativ 80 de albine. În prezent pot merge bine fără probleme 500 de metri și pot chiar să și alerg. Culoare, epitelulul (albă cu doi ani în urmă) a revenit la normal, iar oscilometria a crescut de la zero la 0,9. N-am folosit altceva în afara inoculărilor cu albine”.

M.B. (medic pediatru): „Tratamentul cu venin de albine mi-a fost enorm. Reumatismul cronic poliarticular a dispărut aproape cu totul. Au dispărut durerile, amețelile, starea de parestezie”.

Niculae Dragomir (inginer): „Cînd m-am prezentat la cabinetul doctorului Partheniu sufeream de o arterită obliterantă dreaptă, care mă împiedica să parcurg, fără dureri și crampe musculare, mai mult de 30 de metri. Mai mulți medici mi-au spus că trebuie să mă operez. Am început tratamentul cu venin de albine și numai după o lună am putut să merg binisor 100—200 de metri. În răs-timpul ultimilor trei ani mi s-au făcut aproximativ 1000 de inoculări. Am mai făcut vara mofete la Covasna. Acum merg fără probleme”.

Olimpia Liveșcu: „În 1958, în urma unui consult, mi s-a pus diagnosticul de arterită obliterantă. Am fost de mai multe ori spitalizată și mi s-au aplicat doze masive de Reverin, Padutin, Papaverină, Miofilină, diverse vitamine etc. Cu toate acestea oscilometria la ambele gambe a scăzut progresiv la zero. Am început tratamentul cu venin de albine în 1965 cînd mi s-au aplicat 250 înțepături de albine în doze progresive pînă la 15 înțepături pe doză. Rezultatul a fost uluitor: chiar în cursul acestei prime serii de înțepături crizele de claudicație au dispărut treptat, iar indicele oscilometric s-a ridicat la valori de 0,5—0,8. De atunci am trecut aproape 16 ani. În tot acest răstimp am continuat tratamentul cu venin de albine. În prezent merg kilometri întregi fără nici o jenă. Menționez, de asemenea, că tratamentul mi-a ameliorat simțitor și o spondiloză cervicală. Am mai folosit injecții cu vitamine, cu extras flozilizat de țesut embrionar și am făcut cure balneare la Covasna”.

LIVIU TIMBUS ■

Legea ne apără, s-o cunoaștem, s-o respectăm

Un proces de conștiință amînat

(Urmare din pagina 1)

Incadrații șantierului. Ii numește într-o notă către Direcția muncii. Printre ei figurează și Corneliu Bulboacă, cel pe care în secvența precedentă l-am lăsat încă în picioare. L-a cunoscut cu puțin timp în urmă. L-a tratat la început cu considerația cuvenită fratelui mai mic al unor prieteni de pe vremea cînd era secretar de consiliu. Mai tîrziu află tocmai de la acestia că fratele lor mai mic este un ins neserios, superficial, periculos. Despre Corneliu Bulboacă îi vorbește și inspectorul cu probleme speciale de pe lingă întreprindere. Tînărul a fost văzut prin cafenele cu șeful șantierului, cu contabilul șef și prietenii acestuia. Deși nu are forme de încadrare, este totuși pontat. Singur își întocmește fișele de prezentă. Conducătorul punctului de lucru l-a reclamat de mai multe ori. E mincinos, insidios, de profesie corupător. Nu e exclus să-i aibă la mînă pe cei cu care bea. Fii atent, conchide inspectorul, va încerca probabil și cu dumneata.

Și acum, Bulboacă șade în fața lui, după ce i-a strecurat o mie de lei în sertar. A-fără așteaptă un lucrător de miliție și un procuror. Dar Iacob Serafim nu știe încă nimic. Nu știe că în scenariul scris de Bulboacă, lucrătorul de miliție și procurorul Ias, el nu are dreptul să gîndească. Gîndurile nu sînt martori. Nici vorbele nu sînt martori.

Și totuși gîndește. Mîia de lei lăsată „prietenește“ de Bulboacă este o dovadă că frații lui au dreptate suspectîndu-l, că inspectorul nu s-a înșelat, că pe șantier există ca adevărat relații oneroase. Nu-l condamnă pe băiatul din fața lui. Din respect pentru frații lui. Din revoltă împotriva celor ce-l incurajează. Și dacă totuși va duce banii conducătorului întreprinderii? N-ar putea constitui ei începutul unei discuții mai largi? Totul se petrece în fracțiuni de secundă.

În fața biroului, în picioare, Corneliu Bulboacă așteaptă supus și îndatoritor. „Știu că v-ați întors din concediu, i-a spus inspectorului de personal. Eu n-am nevoie de banii ăștia acum, vi-i pot lăsa un timp“. Și-a însușit la perfecție arta de a se face simpatic și util. Are totdeauna asupra lui țigări bune pe care le oferă amatorilor de lux. Cunoaște o mulțime de adrese, e pregătît să facă oricui un serviciu, să recomande, să obțină peste rînd, să se descurce în orice împrejurare. Pe șantier, în virtutea relațiilor de cafe-nea cu cei din conducere, cu toate că nu are depusă nici măcar cererea de încadrare, pînă acum s-a pontat singur, a sfidat șeful de echipă care-l reclama mereu la șeful șantierului că minte, chiulește, înșală. Deține un post TESA cu toate că nu are pregătirea corespunzătoare, în pofida legislației privind persoanele cu antecedente penale. Cît timp inspectorul de personal Serafim Iacob a fost în concediu a făcut ce-a vrut. Postul respectiv, în realitate, nici nu-l interesează, va declara mai tîrziu. Are destule resurse de trai. Trebuie să se pună la adăpost totuși în fața legii împotriva parazitismului. Și ar fi reușit dacă n-ar fi acest troglodit de inspector, pe care-l știe capabil de orice. Nu el l-a denunțat pe prietenul lui, contabilul șef? Nu i-a venit nimeni de hac pînă acum. O va face el.

Mi-a cerut 2500 lei ca să mă încadreze, a declarat la miliție. Eu i-am oferit o mie, dar n-a vrut să primească. Nu vrea decît fix 2500 lei. S-a temut că va fi întrebare de ce nu s-a plîns prietenului lui, șeful de șantier, sau directorului întreprinderii, încadrarea nu o face inspectorul de personal, ci conducătorul instituției. Au fost inseriați 2500 lei, de 1500 a băut, mai are 1000 și mîia se află pe birou. Va trebui să dea socoteala de rest, important deocamdată este ca inspectorul să pună mîna pe bani.

Într-adevăr, mai tîrziu, organele de miliție vor alerga mult și bine să recupereze restul de 1500 lei.

Sigur, decide Serafim Iacob, banii trebuie să ajungă la conducere. Nu are nimic cu Bulboacă. Un derbedeu, dar tînăr. Grav este că bărbați serioși sînt indusîi în eroare de un puștan chefliu și ușuratic. Are acum dovada că intervențiile lui repetate pentru măsuri de natură să contribuie la limpezirea relațiilor de muncă au un suport material. Bulboacă nu contează. El îi oferă un argument imbatabil. Concret. Atît. Ca să se descotorosească de el, scrie la repezeală o chitanță formală. Într-un singur exemplar, desigur, ca orice lucru formal.

De ce într-un singur exemplar, exclamă acum cu un aer triumfător procurorul șef al județului. Ce valoare are o chitanță într-un singur exemplar, neadmîtînd că inspectorul de personal nu voia să atribuie nici o valoare acelei chitanțe, sigur că oamenii din conducerea întreprinderii nu-l vor crede nebun ca să ia din banii lui o mie de lei și să afirme că i-a dat un ins oarecare. Nu așa se procedea-ză, mai afirmă procurorul șef, repropunîndu-l în fapt lui Iacob Serafim că la rîndu-i nu împarte lumea în vinători și vînători. Că n-a fost suficient de indemnificat pentru ca din vinat să devină vînător.

Iar în ce privește gîndurile inspectorului, își continuă demonstrația procurorul șef, ele trebuie dovedite, nu afirmate. Nu,

sustinem noi. Cînd dai un om onest, fără pată, pe mina unei haimanale, fără ca să prevezi toate reacțiile posibile ale acestuia, el nu are alți martori în afară gîndurilor sale. Dar despre aceste lucruri vom mai discuta.

4. Cu chitanța în mînă, Corneliu Bulboacă o zbughește pe ușă. În urma lui apar lucrătorul de miliție și procurorul Ias. Sint chemați martori. Spre stupefacția colegilor de muncă, Iacob Serafim părăsește întreprinderea sub stare de arest.

Tăvălugul flagrantului a început să se rostogolească și se pare că nimic nu-i poate sta în cale. Nici chiar rezultatul percheziției care consemnează o locuință modestă, fără valori, fără ceuri, fără lucruri costisitoare. S-ar fi putut deduce de aici desigur, coroborat cu faptul că Iacob Serafim nu este nici risipitor, nici băutor, că nu poate fi vorba de o obișnuință a mitei, că bănuiala nu are un suport faptic suficient de solid. S-ar fi putut deduce multe alte adevăruri dacă s-ar fi răspuns la întrebările care se ridicau în fața cercetării. De ce inspectorul de personal refuză azi o mie de lei ca să ia a doua zi tot o mie de lei, dar inseriați? De ce Bulboacă nu i-a dat toți cei 2500 lei solicitați? De ce nu s-a plîns Bulboacă tovarășului său de băutură, șeful de șantier, dacă într-adevăr i se refuză încadrarea? Ce încredere poți acorda unui individ care după denunț fuge cu banii miliției? Ce fel de om este Serafim așa care se dă, pentru o mie de lei, pe mîna tovarășului de chefuri al dușmanilor lui? De ce un om cu experiența fostului notar scrie o chitanță formală și nu și-a luat toate măsurile de precauție? Procurorul șef al județului găsește și aici explicația. Chitanța a fost scrisă în grabă, după ce inspectorul de personal a văzut pe coridor lucrătorul de miliție. Nici o jenă prin urmare în fața puerilului. Printre-o speculație ieftină, reluată din păcate și de instanță, se șterge tot ce mai știm despre psihologia umană. Un om prins cu momeala în mînă n-aruncă dovada vinovăției, ci se apucă să scrie chitanțe.

Tăvălugul se rostogolește cu furie. În fața lucrătorului de miliție și a procurorului Ias, pe care Iacob Serafim nu-i cunoștea, în fața flagrantului de care era învinuit, inspectorul de personal declară că a luat banii cu imprumut. Credea că în acest fel va stînge repede neînțelegerea și va evita o arestare rusinoasă în fața colegilor de muncă, urmînd ca mai tîrziu, avînd răgazul necesar, împreună cu inspectorul cu probleme speciale care-l puseseră în gardă, să poată da explicațiile exacte, explicații care la temperatura înaltă a flagrantului ar fi părut caraghioase, de circumstanță. Va face totuși acest lucru, mai tîrziu, la procuratură, dar această precizare se întoarce tot împotriva lui fiind socotită confuzia iar poziția învinutului oscilantă.

5. Un moment important prin semnificațiile lui îl constituie retractarea în instanță de către Bulboacă a susținerii inițiale că inspectorul de personal i-ar fi prețins bani. „Așa mi-am închipuit eu“, susține de data asta fînărul colaborator al organelor de cercetare și urmărire penală. Ar mai fi timpul ca măcar acum să fie pusă în discuție temelia morală a organizării acestui joc periculos de-a flagrantul cu un om împotriva căruia nu au putut fi strînse probe de vinovăție certă. Poate fi numită flagrant o faptă pusă la cale de intervenția unui individ dubios și înainte și, mai ales, după denunț? Poate fi învinuit un om pentru comiterea unei fapte anume regizată în a dobîndi caracter penal? Cui îi este permis, fără dovezi indubitabile de vinovăție, să momească, să stîrnească în om sentimente obscure, să atîțe slăbiciuni și poftă, fără a-si asuma în fața semenilor o gravă răspundere?

Poate tocmai pentru a nu răspunde la aceste întrebări, tăvălugul a fost lăsat să se rostogolească orb mai departe și în loc să se revină cu simțul onoarei asupra unui fapt ce amenință să se încarce de gravitatea violării unor drepturi constituționale sînt căutate cu tot dinadinsul alte fapte acuzatoare. Este răsturnat însuși principiul fundamental al justiției conform căruia primordială rămîne prezumția de nevinovăție. În pofida probeilor ce dovedesc nevinovăția, sau cel puțin provoacă îndoială cu privire la vinovăție, se recurge, în lipsa unor fapte relevante, la un caz vechi, rizibil și grotesc.

6. Cu mai mult timp în urmă, inspectorul de personal a fost delegat să distribuie retributiile lucrătorilor. După două zile de la acest eveniment, contabilul șef, aflat în relații de dușmănie cu inspectorul, îl reclamă la conducere ca ar fi ascuns 4000 lei în vederea delapidării lor. Pe baza acestei declarații unilaterale, instanța îl va condamna pe inspector la doi ani și zece luni închisoare. Cele două procese vor avea loc împreună.

Deci, în ziua plății, retributiile sînt distribuite și nimeni nu observă că s-ar fi petrecut ceva. După două zile, contabilul șef reclamă: inspectorul de personal fiind delegat să efectueze plăți s-a prezentat la casierul șantierului afirmînd că-i lipsesc 4000 lei. Baniul au fost găsiți în sertarul întredeschis al biroului, sub un penar. În urma acestei declarații, Iacob Serafim

este condamnat la doi ani și zece luni închisoare. Mai tîrziu, procurorul Gelberg va constata că în realitate lucrurile s-au petrecut astfel: inspectorul a ridicat banii, a semnat, ceea ce însemna că din acel moment, furtună, cutremur, furt, pierdere, răspundea pentru ei, a lăsat servieta cu întreaga sumă în birou și s-a dus să conducă o sedință. Întors în birou, face monetarul. Ieseau în plus 400 de lei. Îl caută pe casier. Omul de meserie intuiește imediat cauza. Cu monetarul la punct, inspectorul efectuează plățile. Așa a fost, dar această repunere în termen a adevărului va fi făcută mult prea tîrziu, fiindcă între timp tăvălugul nu se oprește, ia forme din ce în ce mai tragice hulare. Pentru a-i demonstra cu orice preț vinovăția se recurge la cea mai facilă dintre învinuiri, falsul. Oricare dintre noi putem comite un fals fără să știm că am comis o infracțiune. Putem de pildă semna pentru un coleg care ne-a rugat să-i ridicăm remunerația. Iacob Serafim a semnat condica, deși citeva zile la rînd a fost prezent la liceu, unde-și dădea citeva examene de diferență. Zilele cînd Bulboacă pona și bea prin cafenele nu erau falsuri. Inspectorul de personal, încadrat TESA, cu muncă nenormată, fiindcă a lipsit citeva ore din întreprindere este pus sub urmărire penală. În raport cu ri-goarea cu care s-a cercetat trecutul și prezentul lui Iacob Serafim, cu asprimea cu care i s-a răscolit viața și activitatea, aș îndrăzni să spun că dosarul cu care a fost trimis în instanță îi face cinste. Nu știu dacă oricare altul dintre noi răvâșindu-ni-se viața în acest fel am scăpa numai cu învinuiri ca acestea două din urmă atribuite inspectorului de personal.

Altceva nu i s-a mai găsit. Instanțele de fond și recurs îl condamnă la patru ani pentru luare de mită și la doi ani și zece luni pentru tentativă (sublinierea noastră) de delapidare. Procesul are loc la Casa de cultură a orașului, în fața colegilor de muncă, a prietenilor, a familiei, a rudelor, a curioșilor de tot felul. Iacob Serafim rămîne închis alături de borfași, hoți de buzunare, proxeneți, tilhari, mai mult de opt luni. Procuratura generală promovează recurs extraordinar. Tribunalul Suprem admite recursul, ca-sează sentințele și trimite dosarul pentru completarea cercetării la Procuratura din Vaslui. A fost arestat, cercetat, judecat, condamnat în circa două luni. Este scos de sub urmărire penală și declarat nevinovat după 16 luni. Dar nici după aproape patru ani nu este repus în toate drepturile. Cei ce l-au dezonorat în urmă cu patru ani încearcă astăzi să-l condamne a doua oară, printr-un proces mult mai subtil, subteran și ireversibil.

Cinism? Orgoliu nemăsurat? Prostie? „În fapt, susțin detractorii lui, Iacob Serafim e vinovat, dar nu l-am putut prinde“. Lupta-te, Iacobe, cu acuzația asta!

7. Felul în care procurorul Gelberg a efectuat cercetarea în urma căreia Iacob Serafim a fost scos de sub urmărire penală este de-a dreptul emoționant. Chiar și acum cînd scriu nu-mi pot potoli tulburarea provocată de discuția avută cu acest anchetator blajin și integru. Nu s-a omis nimic, nu s-a considerat nimic știut dinainte. „În puține cazuri, mărturisese procurorul Gelberg, pot afirma fără nici o îndoială în suflet că un om este nevinovat. Iacob Serafim este nevinovat. Și o spun cu inima ușoară“.

Acesta ar fi cel de-al doilea moment mare ratat. Nici o justiție din lume nu este ferită de erori. Momentul reabilitării unui om, oricît ar fi pătimit el, este o victorie a rațiunii, a spiritului de dreptate. Fiindcă forța ce o susține conține în ea o gravă solemnitate, o bucurie tragică capabilă să cuprîndă, să închidă în efluvii ale orice iertări.

În locul concluziilor din ordonanța de scoatere de sub urmărire penală sînt diseminate păreri personale, întrebări insinuante, speculații ieftine, birfe, observații puerile. Am amintit citeva dintre ele. Ele sînt mult mai numeroase. Și urmăresc un singur scop: **confuzia**. În clipa cînd Iacob Serafim ar reîntra în toate drepturile sale, devine operant articolul 507 din codul de procedură penală care prevede acțiunea în regres împotriva celor care din gravă neglijență au nedreptățit un om. Dosarul prin care inspectorul de personal a fost scos de sub urmărire penală este ținut la procuratura județeană sub un aspru sechestru. Mie mi-a fost refuzat să-l consult (ceea ce nu mă împiedică să-l cunosc pe dinafară). După intervenția Procuraturii Generale am obținut numai dreptul să vorbesc cu procurorul Gelberg. Instanța supremă l-a solicitat de trei ori pentru a judeca procesul privind pretențiile civile ale lui Iacob Serafim. Pe baza datelor din dosarul civil, instanța a deliberat și a decis: Deși nevinovat, Serafim Iacob prin răspunsurile sale oscilante a stînjinit cercetarea și nu are dreptul la despăgubiri. Cu alte cuvinte, Iacob Serafim nu s-a ridicat, prin răspunsurile sale, la înălțimea unei adevărate victime, de la stîlpul infamiei el n-a dat o mină de ajutor celor ce-l scuipau, și-l baticoreau, și-l umileau. Se denaturează însăși înțelegerea menirii justiției care în orice caz nu poate fi aceea de a da note la purtare celor nedreptățiți. Cînd un om este nevinovat și a susținut fără întrerupere că este nevinovat, în ce fel mai poate el stînjiți cercetarea și de ce? Este adevărat că un delincent, un lucrător de

miliție și un procuror au scris un scenariu în care un om cinstit urma să joace rolul vînătorului și față de acest rol omul cinstit a avut unele abateri, dar el n-are nici o vină fiindcă nu i s-au comunicat indicațiile de regie. Fiindcă, să nu uităm, Iacob Serafim nu a fost prins în flagrant delict de luare de mită. El a fost prins într-un joc, asupra unei fapte puse la cale, regizată de a fi penală. I se mai poate reproșa unui om care a fost victima unui atentat la libertatea și demnitatea sa, după ce a suferit disproporționat de mult față de acuzația adusă, că n-a fost suficient de clar? Că n-a dat o mină de ajutor celor ce l-au hăituit și umilit? Vinovat sau nevinovat un om în acest joc îngrozitor și dezonorant nu poate fi judecat de nici o instanță. Fiindcă nu există în lume instanță care să aibă competența de a constata tribulațiile sufletului omenesc momit, tentat, înșelat. Inscenarea nu trebuia să aibă loc. Atentatul la demnitatea unui om nu se justifică prin nimic. Este admisibil ca o pușlama să folosească instituțiile statului, pentru a se răzbuna împotriva unui om cinstit? De ce nu s-a verificat temeiul cererii lui Bulboacă de a fi încadrat? Și cine anume aprobă încadrarea unui lucrător? De ce nu i-a cerut lui Bulboacă probe intru susținerea denunțului lui? De ce Bulboacă n-a fost pus sub urmărire penală pentru denunț calomnios cînd a recunoscut în instanță că Iacob Serafim nu i-a cerut nici un ban?

Victima acestui joc nedemn n-are de ce se justifica în fața nici unei instanțe. Nu el trebuie să justifice comportarea sa, ci aceia ce l-au dezonorat. Față de cauza care a pus în mișcare urmărirea penală împotriva inspectorului de personal chiar și procesul prin care instanța supremă respinge dreptul la despăgubiri pare numai un simulacru. Nu poți cere socoteală unui om pentru felul în care se apără împotriva samavolniciei.

S-au scris multe pagini. Au fost emise zeci și sute de documente. Ce valoare pot avea ele? Un singur proces era necesar în cazul de față: procesul de conștiință al celor care fără nici o probă de vinovăție atrag un om într-o cursă, îl dezonorează, îi nesocotesc drepturile, încalcă grav înșeși prevederile constituționale, libertatea și demnitatea cetățeanului.

Ce face omul cînd nu-l vede nimeni

...Și inima de piatră

Aflăm, ba și vedem cîteodată, scene care ne întorc sufletul pe dos și încercăm, revoltați, porniți cu toată firea noastră, să facem ceva, fiecare cu mijloacele pe care le avem.

Iată două cazuri. Cunosc o pereche, frate și soră, doi copii — cred că sînt gemeni — de 5-6 ani, locuind în vecinătatea cinematografului „Lira“ din Capitală. O curiozitate, i-am văzut mereu împreună. I-am văzut de citeva ori atîrnați de gardul curții unui crescător de porumbei voinajori, locuind în acea zonă, privind fermecați (probabil ore întregi) minunatele făpturi zburătoare. I-am văzut vara, i-am văzut iarna. Vara, desculți, iarna, nu prea îmbrăcați. Mi-au atras atenția pentru că sînt doi copii foarte guralivi. Umplu strada cu gura lor. Dar mi-au mai atras atenția și pentru că i-am văzut — aproape întotdeauna — cu o plasă cu sticle la ei, ținînd-o împreună, fiecare cu o mină. Pline sau goale, sticlele erau — și sînt —, fără excepție, de alcool. De cele mai multe ori, „tării“, rareori bere. Niciodată însă, nici măcar o singură dată nu i-am văzut cu o sticlă cu lapte, sau cu ceva de mîncare în plasă. Firește, m-am gîndit întîi la părinții lor, apoi la vecinii lor, la oamenii-OAMENI de pe strada lor, la comitetul de stradă, la deputatul de stradă... Apoi m-am gîndit și la o întrebare care s-a mai pus, cred eu, de mai multe ori comertului nostru: **de ce se vinde alcool copiii?**

Pînă cînd așteptăm răspunsul? Al doilea caz. Am auzit, știm că mai sînt oameni certaiți cu legea, cu morala, care se bat. Se bat uneori crunt. Ca animalele. Sau ca borfașii, cu cuțitele. Nu am mai auzit însă la noi despre copii care se bat cu cuțitele. Și totuși, iată un fapt real. La o școală bucureșteană, doi elevi, unul din clasa a VI-a și unul din clasa a V-a, s-au încăierat rău de tot. Cel mic l-a lovit cu pumnii și cu picioarele pe cel mai mare, iar acesta din urmă a scos briceagul și l-a înfipt în spatele celuiilalt. I-a atîns citeva vase de sînge, băiatul rănit a fost dus la spitalul „Grigore Alexandrescu“ și operat. Acum este în afară de orice pericol. Dar dacă ar fi ieșit mai rău? **Este o întrebare pe care o punem tuturor: părinților (și în primul rînd, părinților celor doi elevi), școlii și NOUA ÎNȘINE...**

Regretele tardive au întotdeauna prea puțină valoare!

MARIUS POPESCU

Supărarea dactilografiei

De n-ar fi fost să ne convingem, cum ne e sfântul obicei, direct la fata locului, la sursă adică, am fi inclinat s-o credem doar pe cuvânt sau pe înscrisura din hirtii. Că zicea dumneaei, Elena Ștefan: „sint la disperare, sint victima unor abuzuri comise de tov. ing. Măciucă Leontin, directorul Schelei de foraj Craiova. Din anul 1973 au început persecuțiile zilnice împotriva mea și mai mult lupfând s-o pună secretară în locul meu pe tov. Cristina Buzărnescu fiind și cu 20 de ani mai tinără decît mine și pe deasupra și croitoreasă. În ziua de 28 iunie 1980 am fost bătută în timpul programului de lucru de șeful biroului administrativ, Văduvescu Abel, mi-au luat atribuțiile de serviciu pe care le lucram și au fost date tovarășei. Eu am făcut munca numai de secretar-dactilograf 23 de ani, nu consimt să fiu transferată și cer să mi se facă dreptate”. Dreptate-dreptate, dar cum? În ce fel? Să vedem ce spun și oamenii din șelă. Discuțăm întâi cu inginerul Gheorghe Florea, adjunctul secretarului comitetului de partid:

— A fost o vreme cînd tovarășa Elena Ștefan muncea corect și era apreciată. Apoi s-a schimbat, a devenit extraordinar de irascibilă, oamenilor le vorbea urît și-l repezea, refuza să mai bată la mașină.

— În fond, ce făcea, cu ce se ocupa?

— Cît e ziuica de mare preocupările dumneaei se rezumau în a urmări, pas cu pas, ce face și unde se duce directorul nostru, ce fac și ce discută cei din conducere. Mai răspundea la telefon, mai înregistra cite o scrisoare, suetă și atît.

Secretarul comitetului de partid pe șelă, tovarășul Constantin Mărgoi, e nerăbdător să intre-n vorbă. Îi informăm că, în împrejurări necunoscute, tovarășa a intrat în posesia copieii unor concluzii trase dintr-o analiză efectuată cu vreo opt ani în urmă de o comisie a comitetului județean de partid asupra activității de conducere a întreprinderii de foraj.

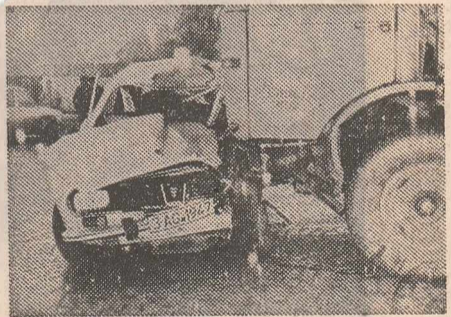
— Ceva am auzit eu, dar precis nu știu. Probabil că pe această bază socotea dumneaei că ne are pe toți la mină. Calculul i-a fost însă greșit, intrucît organul de partid ne-a apreciat cum se cuvine activitatea. Au fost și lipsuri. În loc să spună cîntît ce avea de spus în fata colectivului, a organizației noastre de partid, spre a se putea, eventual, lua măsuri de îndreptare, tovarășa a căutat să-și rezolve neînțelegerile personale pe alte căi decît cele corecte. Și uite așa a ajuns la tot felul de vorbe nesocotite și la jigniri, la dezbinare și suspiciuni, la o comportare nesănătoasă față de noi și de muncă în general. Aici cred c-a greșit.

— De ce n-ați ajutat-o?

— Am încercat, dar nu se mai putea.

— Intre timp, venind tocmai de la Viteju, de la o sondă aflată la vreo 30—40 de kilometri, a sosit și tovarășul director Leontin Măciucă. L-am întrebat fără înconjur ce s-a întîmplat cu fosta-i secretară.

— Bănulesc că v-au și spus tovarășii. Așa că, dacă-mi îngăduiți, n-am să intru în amănunte. Pe la începutul anului trecut, văzînd că nimeni nu se mai înțelege cu ea,

Cronica șoselei

„Știu să merg drept, dar nu să fac viraje”

Acum cîteva zile, pe o șosea din nordul țării, rula la volanul unei Skode un șofer amator care își planificase pentru a parcurge drumul de la părinți, unde fusese pentru a-și aduce acasă unele alimente, și pînă la localitatea de domiciliu, 45 de minute. Iată că apare ceața și șoseaua devine extrem de alunecoasă datorită poleiului. Își dă seama că va întîrzia la serviciu.

Reduce viteza rulînd cu 20—30 km, pe oră, cum impunea luciul șoselei, dar nu renunță la ideea că va putea recupera timpul pierdut. Moralul pilotului crește vizibil atunci cînd deodată apar și secțiunile de drum fără ceață cu șoseaua uscată ca în miezul verii. Apasă cu nădejde pe accelerație și acul vitezometrului arată 60, 70, 80 km pe oră. Intră pe o porțiune de drum unde umbra și temperatura scăzută din zona împădurită conservase gheața pe șosea. În zadar introduce pilotul maneta de viteză într-o țreia. La o curbă mașina rupe parapetul,

existînd și unele nereguli în muncă, am hotărît să renunț la serviciile ei și să propun organului nostru colectiv de conducere desființarea postului de secretar-dactilograf și trecerea tovarășei într-un loc mai direct productiv, tot în cadrul schelei. I-am dat aceeași retribuție și sarcini de serviciu corespunzătoare pregătirii și posibilităților. Nu văd vreo încercitudine. Cred că este și un drept al directorului să decidă dacă vrea sau nu să-și pună la ușă pe cineva, pe cine vrea el anume. Cu atît mai mult cu cît treaba aceasta n-am făcut-o singur, de capul meu. Că, se știe, nici secretară nu poate fi oricine și oricum. Ea trebuie să înfruncească neapărat unele calități, acelea de a prezenta încredere, de a munci conștiincios, de a fi amabilă, îndatoritoare cu toți. Cu regret, dar la dumneaei toate acestea cam lipseau.

Am ascultat și păreriile multor altora: Gheorghe Boarcă, electrician, membru în biroul comitetului de partid; Virgiliu Mares, maistrul mecanic; Nicolae Ungureanu, muncitor. Cîteva cuvinte am schimbat, firește, și cu Văduvescu Abel, cel cărui i se aduce greaua învinuire, și cu Buzărnescu Cristina, pasnica arhivară acuzată, fără teme, că i-ar fi declarat fostei secretare... un aprig război. Cu mici excepții, mai toți susțin în esență ceea ce au exprimat cei trei de la început și, în plus, că a lăsat prea mare povestea cu... doamna secretară. A fost ca un război al nervilor, cum zicea maistrul Mares, care a răscolit o șelă întreagă, măcinînd forțele și răbdarea oamenilor, demobilizîndu-i unorii.

Interesant și lămuritor punctul de vedere exprimat de instructorul Consiliului județean de control muncitoresc, tovarășul Nicolae Stanciu: Am avut sarcina să mă ocup personal de acest caz anul trecut, pe vară, cînd am luat parte și la cîteva ședințe în care a fost amplu dezbătut. Nu pot să vă spun cît necaz a fost în stare să ne pricinuiască tovarășa. După cite a făcut, consider că dînsa nu se află în toate apele dumneaei, ca să nu mă exprim altcumva. Conducerea schelei cred că putea fi mai fermă în aplanarea conflictului.

Abia acum am înțeles bine de ce lucrurile nu mai puteau continua așa la șelă de foraj. Biroul executiv al C.O.M. de trei ori consecutiv ia cazul în dezbateri (cîtă risipă de timp și de energie!) și hotărîște în final schimbarea locului de muncă al fostei secretare și trecerea ei la biroul PPUP, ca funcționar administrativ principal. Oarecum izolat și cu orgoliul zdruncinat, absentează nemotivat de la serviciu, iar cînd vine totuși stă mai mult degeaba și atîtă spiritele. Este penalizat și, în acest moment de încordare, se comite marea greșeală din partea șefului biroului administrativ care, forțînd neevnism nota, ajunge s-o bruscheze. Ștefan Elena renunță de-acum să mai vină la treabă. Disputa și disensiunile devin insuportabile. Din nou certuri, din nou încep să curgă reclamațiile în toate cele patru zări, către toate forurile centrale și locale. Au loc anchete și paraanchete, incît e de mirare că cei din conducerea schelei mai găsesc timp și pentru producție. O comisie specială a Di-

rectiei generale autonome a petrolului și gazelor din ministerul de resort analizează și ea îndelung situația care a stîrnit atîta vîlvă în lumea sondorilor doljeni și dispune, dintr-un motiv de cumsecădenie: 1) anularea hotărîrii biroului executiv al C.O.M. al Schelei de foraj Craiova din 18 septembrie 1980; 2) reincadrarea petentei la biroul administrativ al schelei și plata integrală a drepturilor de retribuție pe perioada 18 septembrie 1980 pînă la zi, și 3) transferarea Elenei Ștefan în interesul serviciului la Șelă de extracție Craiova ca funcționar principal administrativ (?).

... Fosta secretară încă nu se pierde cu firea. Aflînd că e rost și de ceva muncă de teren la sondele de prin preajma Craiovei, refuză dezinvolt și noua ofertă. Renunță definitiv să mai vină la treabă și, de undeva, continuă să lanseze noi S.O.S.-uri și să-și revendice cu și mai multă înverșunare dulcea și călduta funcție de secretară, condiționînd ca neapărat iesirea la pensie să se facă numai de aici și, tot neapărat, cu flori. Or, pentru dînsa, care mai are doar un an și cîteva luni pînă la pensie, în aceste condiții cînd se impune cu acuitate diminuarea numărului celor neproductivi, este greu de garantat că dorința-i de neclintit se va împlini întocmai. Sigur, au fost multe cazurile cînd secretarele au ieșit frumos la pensie. La Șelă de foraj Craiova oamenii spun că Ștefan Elena n-ar avea nici o șansă. Faptul este, se înțelege, neîmbucurător, dar vina îi aparține, în cea mai mare parte, fără echivoc.

Că tovarășii din conducerea schelei, și în primul rînd directorul, ing. dr. Leontin Măciucă, au și dumnealor o contribuție serioasă la deruta regretabilă a acestei femei aflate în prag de pensionare, este de necontestat. Lipsa de tact îndeeșibi și pierderea în amănunte nesemnificative și-au dovedit și aici nefastul lor efect asupra mersului întreprinderii. Omul din fruntea unității s-a cam pripit tocmai într-un moment ca acesta de viață, cînd i se cereau și discernămint, mai multă grijă, mai multă generozitate chiar, înțelegere lucidă de conducător. E o chestiune de stil, deci.

Judecînd faptele la rece, imparțial, nu-i admis să fii indiferent la faptul că în întreprinderea pe care o conduce un șef de birou bate o femeie. Dacă așa stau lucrurile — și, din păcate, hotărîrea tribunalului o confirmă! — s-a greșit grav și întrebarea vine de la sine: ce măsuri s-au luat cu Văduvescu Abel, care mai e și președintele comisiei de judecată? De ce-i tăcere și indiferență?

Dar lășînd la o parte incidentul acesta stupid, ca și învinuirile îndreptățite pe alocuri aduse fostei secretare, nu se poate admite ca niste oameni serioși, cu cea mai mare răspundere în conducerea schelei, să-și macine inutil capacitățile lor profesionale, politică și organizatorică într-un conflict care nu a adus nimic bun în rezolvarea problemelor mari cu care se confruntă un colectiv de renumiți sondori. Că e nefiresc și păgubitor să ne mulțumim doar a spune că acest caz al Elenei Ștefan n-a fost un război al secretarelor. El a fost și este totuși o delicată chestiune de viață, de morală socială, care nu se poate trata doar cu verdict administrativ.

MIHAI STANESCU

cul, cunoștință mai veche a pilotului, i-a reproșat lui Udrou: „Măi, Ioane, îmi pare rău că trebuie să-ți atrag atenția asupra unui lucru extrem de elementar. Nu pot s-o internez pe bolnavă fără buletin de identitate”. „Bine, doctore, ne întoarcem peste două ore”.

Pe drum au început discuțiile, reproșurile. Cearta amplifică treptat starea tensională a șoferului. „E oare necesar să ajungem să ne spună medicul că trebuie pentru internare buletin de identitate?”, i-a spus Ion soției cum au pășit în lozință.

După cîteva minute au pornit din nou spre spital. Unul din vecinii lui Ion, „văzîndu-l la volan, i-a făcut un semn cu mina în chip de salut. „Nu mi-a răspuns. Avea fața împietrită. S-a uitat la mine de parcă mă vedea prima oară. Îi știam necazul cu soacra, așa că l-am înțeles și nu m-am supărat”, povestea după accident vecinul.

La ieșire din Pitești, Dacia 1300 condusă de Ion a fost cit pe-aci să intre într-o Skodă care venea din sens opus. „Am fost nevoit să virez mult spre dreapta. Altfel mă plesnea rău de tot. A derapat, ori din cauza neatentei a trecut pe stînga, nu-mi dau seama”, a relatat ulterior șoferul respectiv.

La rîndul lui, șoferul unui autobuz oprit într-o stație, pe parcurs declara: „A trecut pe lingă mine ca o nălucă. Cred că avea mai mult de 80 pe oră. Mă gîndeam: acuși, acuși intră într-o plută. Am aflat ulterior că n-a intrat în copac ci într-o mașină care venea din sens opus”.

Gradul de pericol al stărilor tensionale puternice în pilotarea mașinilor nu e cu nimic mai redus pentru șofer decît alcoolul, oboseala avansată ori medicamentele contraindicate în conducerea autovehiculului.

Și cîți nu pleacă val-virtej în cursă după ce s-au certat cu nevasta, cu șeful, cu colegul de serviciu ori după ce au primit o veste proastă care i-a tulburat peste măsură!

VICTOR BEDA

Pro memoria

(12—17 martie)

● 12.III.1838 — George Barișiu scoate la Brașov primul ziar politic și informativ al românilor din Transilvania, *Gazeta de Transilvania*. ● 12.III.1965 — A încetat din viață la București G. Călinescu, critic și istoric literar, poet și prozator, profesor universitar, fondator al Institutului de istorie și teorie literară, membru al Academiei Române. În 1941 publica *Istoria literaturii române de la origini pînă în prezent*. ● În martie 1977 și, respectiv, 1979 au fost descoperite inelele planetelor Uranus și Jupiter. ● 13.III — Sărbătoarea națională a Grenadei. ● 13.III.1458 — Ștefan cel Mare reinnoiește „tuturor brașovenilor și tuturor negustorilor întregii Țări a Birsei” privilegiul ce-l aveau de la Alexandru cel Bun, contribuind la dezvoltarea comerțului Moldovei cu Transilvania. ● 13.III.1867 — Apare bilunar revista *Convorbiri literare*, organ al societății Junimea, la Iași și apoi la București, una dintre cele mai importante publicații din a doua jumătate a secolului 19. ● 13.III.1881 — S-a născut marele actor român Tony Bulandra. ● 13.III.1907 — Cete de țărani ocupă Podul Illoiei și Tîrgu Frumos, județul Iași. *Gazeta României* muncitoare publică apelul scris de Mihai Gh. Bujor, care îndeamnă pe soldați să nu tragă în țărani răsculați. ● 13.III.1928 — Prezentarea filmului *Maiorul Mura*, reușită comedie care păstrează prezența pe ecran a lui G. Timică, Elvira Godeanu și Jean Georgescu. ● 13.III.1910 — Apare la București revista *Facla*, condusă de N.D. Cocea și apoi de I. Vinea, militînd pentru democrație și dreptate socială. Aici se impune Tudor Arghezi ca strălucit pamfletar. ● 13.III.1936 — Premiera absolută a *Opera Mare din Paris* a tragediei *Oedip de George Enescu*. ● 14.III.1837 — Apare la Iași „din cînd în cînd” *Alăuta românească*, supliment literar al *Albinei românești*, sub redacția lui Gh. Asachi și apoi a lui M. Kogălniceanu, prima revistă literară din Moldova. ● 14.III.1854 — S-a născut Alexandru Macedonski, poet și ziarist, precursor al simbolismului românesc. Prin revista și cenacul *Literaturilor* încearcă o ripostă *Convorbirilor literare*. ● 14.III.1883 — A murit la Londra Karl Marx, întemeietor al comunismului științific, organizator și conducător al proletariatului internațional. O atenție deosebită a acordat Marx luptei revoluționare a popoarelor asuprite. În acest context, el a studiat istoria poporului român, în scrierile sale găsindu-se referiri la evenimente importante din viața poporului nostru. În România, începînd din 1883, au apărut primele traduceri din opera lui Marx. ● 14—15.III.1947 — Conferința Națională a Tineretului la București. Se creează *Uniunea Tineretului Muncitoresc*. ● 14.III.1966 — Premiera filmului *Răscala*, adaptare de Mircea Mureșan după Liviu Rebreanu. Premiul pentru „Opera prima” la Cannes. ● 15.III.1857 — Ia ființă la București „Comitetul Central al Unirii”. ● 15.III.1876 — Apare la București ziarul *Timpul*. Intre octombrie 1877 și februarie 1883, Mihai Eminescu, ajutat de I. Slavici, preia întreaga sarcină a redacției gazetei, publicînd articole politice, de economie, cronici teatrale, foiletoane, recenzii. ● 15.III.1939 — Armatele hitleriste cotoresc Cehoslovacia. Încep în țara noastră demonstrații în sprijinul țării vecine. Se decretază mobilizarea parțială a armatei române. ● 15—25.III.1945 — Armatele sovietice și române duc luate grele pentru eliberarea orasului cehoslovac *Banská-Bystrica*. ● 15.III—30.IV.1960 — Conferința Comitetului celor zece state pentru dezarmare de la Geneva, la care participă și România. ● 16.III.1815 — A murit Ioan Pivariu Molnar, medic și animator iluminist. ● 16.III.1821 — Tudor Vladimirescu lansează de la Bolintin o proclamație către locuitorii Bucureștilor, chemîndu-i să se solidarizeze mișcării conduse de el. ● 16.III.1907 — Prima mare ciocnire dintre țărani și armată la Pașcani. Răsculaților li se alătură muncitorii cefești de la depoul local. ● 16.III.1945 — Se joacă la Naționalul bucureștean plesa *Asta-i ciudat* de M. R. Paraschivescu. ● În 1947, acesta scoate *Revista literară*, săptămînal de poezie, proză și critică. ● 16.III.1965 — Premiera filmului *Pădurea spinzuraților*, transcriere cinematografică a romanului lui Liviu Rebreanu în viziunea lui Liviu Ciuleș, care primește Premiul de regie la Cannes. ● 17.III. — Sărbătoarea națională a Republicii Irlanda. ● Ziua internațională a mării. ● 17.III.1939 — Partidul Comunist din România adresează întregului popor un apel pentru ridicarea la luptă împotriva pericolului hitlerist. ● 17.III.1941 — A murit Nicolae Titulescu, eminent om politic și diplomat român, membru al Academiei Române, doctor honoris causa al Universităților din Atena și Bratislava, președinte al Academiei diplomatice internaționale. Fiind delegat permanent al României la Liga Națiunilor, a fost ales președinte al acestui forum de două ori, în 1930 și 1931. ● 17.III.1956 — A murit fizician și chimist Irène Joliot-Curie. Premiul Nobel (1935).

REGHINA VĂRVICI

„Noi de oameni avem nevoie, nu de contracte de muncă desfăcute“

Pe dinafară, Combinatul industrial pentru construcții de mașini din Bistrița (patru fabrici de sine stătătoare, fiecare dintre ele formate din mai multe fabricuțe, în fapt numite secții, și care cuprind, laolaltă, mai bine de 6000 de muncitori, fără însă ca în prezent investiția să se fi finalizat în întregime) pe dinafară, deci,

C.I.C.M. arată într-adevăr ca un colos industrial. Numai halele de producție se întind pe 56 de hectare! Cea mai mare unitate industrială a Bistriței simbolizează totodată profundele mutații sociale petrecute în inima unui județ care pînă mai ieri nu era cunoscut decît prin mere și exploatarea lemnului. Astăzi cam aceiași oameni fac industrie, și încă dintr-o ramură de vîrf a economiei naționale, — Dacă stau să mă gîndesc cum am început, zice Leon Chindea, secretarul Comitetului de partid al Fabricii de utilaj tehnologic, parcă nici mie nu-mi vine să cred. Să zic, vreo 80 la sută dintre cei care s-au încadrat aici nu avuseseră nici un contact cu industria și asta nu înseamnă numai că nu știau lucrul, ci și că știau în general prea puțin despre disciplina muncii în fabrică, despre cele opt ore de lucru, zi de zi... Am avut destui tineri care veneau la lucru mai mult așa, fiindcă vedeau cum pleacă la oras, dimineată, ceilalți tineri din comună și nu le plăcea să rămînă mai prejos. De cum le spuneai vreo două, trei lucruri mai răspicat, îi vedeai că-și luau palaria pe cap și straița pe spinare și leșeau pe poartă, de nu-i mai vedeai cîte o săptămînă, două. Atunci rugam vreun consătean să meargă pe la ei pe-acasă; ar fi fost simplu, prea simplu să le desfacem contractul de muncă, dar asta n-ar fi rezolvat mare lucru, fiindcă noi de oameni avem nevoie, nu de contracte de muncă desfăcute! Și așa, încet, încet s-au obișnuit „bărgăuanii“ noștri, adică oamenii de pe Birgău, cu munca și cu disciplina. La început la fier ziceau „fiare“, la sîrmă „drod“ și alte asemenea. Mie, să fiu cinstit, tare greu îmi venea să cred că-i vom integra și vom ajunge să facem cu ei producție, dar pînă la urmă am făcut...

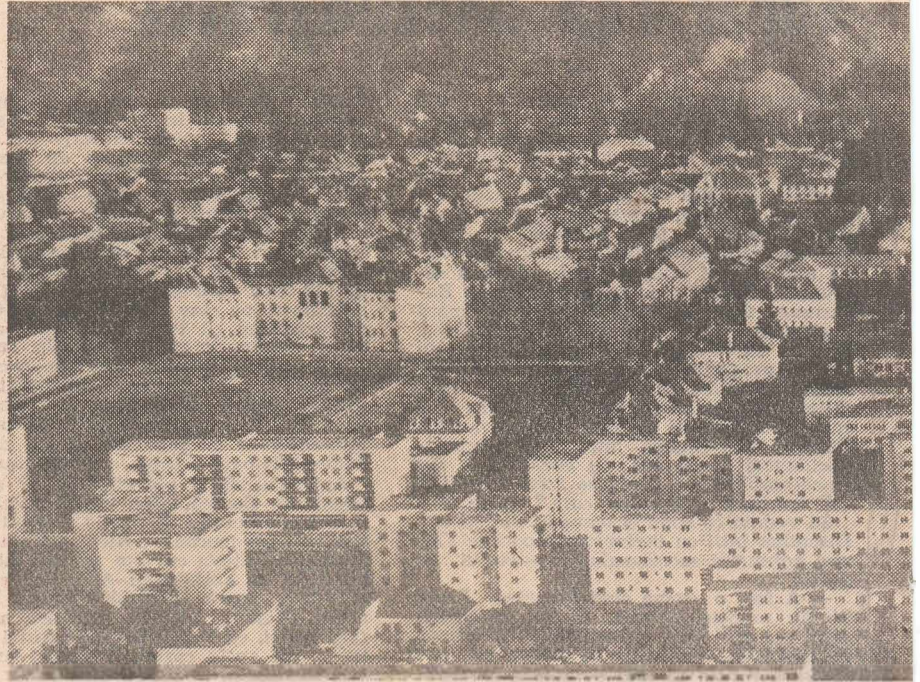
Leon Chindea, ardelean isteț, cu vocea domoală, născut la Cățina, județul Cluj, comună însă mai aproape de Bistrița decît de Cluj-Napoca, a învățat meserie tocmai la Călan, Hunedoara, într-un mediu în care, cum spune, „tradiția uzinei se întindea pe mai bine de o sută de ani“. La Călan a făcut școala devenind muncitor

lăcătuș, iar după 12 ani s-a întors aproape de locurile natale, fiind pe drept cuvînt considerat ca unul dintre cei mai pricepuți oameni ai fabricii. Astăzi, ca șef al unei formații de lucru îndeplinește în fapt munca unui maistru, funcție pe care o va primi după absolvirea școlii serale pe care o urmează. Între cei 24 de oameni pe care îi conduce, lăcătuși și sudori în marea majoritate, cel mai vîrstnic are 25 de ani, în vreme ce „nea Leon“ a făcut de acum 44; argument suplimentar pentru a-i înțelege autoritatea și respectul de care se bucură.

— Avem tineri buni, zice, deși poate cam zburdalnici, dar facem treabă frumoasă cu ei. În atelierul nostru se pregătește fabricația pentru secția de utilaj refractar. Am să vă spun și o întâmplare. Anul trecut, în mod accidental, ne-a „căzut“ o mașină, dar musai trebuia să virolăm, adică să rulăm niște cicloane pentru separații de desprăfuire. Beneficiarii așteptau, iar remediarea calandruului ar fi durat luni de zile, pînă ne sosesse comanda de la București, de la I.M.G.B. sau Vulcan, nu mai tîm minte exact. Atunci împreună cu șeful atelierului, cu toată echipa, am stat și ne-am gîndit, am văzut că în județ n-aveam de unde lua un astfel de utilaj și pînă la urmă ne-am hotărît să virolăm cicloanele prin presare, cu ajutorul unor prese excentrice și cu lovituri de ciocan din loc în loc, dar bătute așa, la marea artă. În cele din urmă, adică după cam o săptămînă am făcut toate cele 12 cicloane și produsul a putut fi livrat la timp. Ce m-a impresionat cel mai mult, poate chiar mai mult decît „găselnițele“ la care au apelat tinerii noștri pentru rezolvarea unei probleme sau alteia, a fost interesul deosebit arătat de mai toți oamenii din secție, nu numai cei din echipa noastră, rămînînd după program numai ca să ne mai dea o idee și să ne vadă dacă reușim!

Asta, deci, în ceea ce privește calificarea oamenilor, dintre care prea puțini au apucat să facă o școală profesională. Dar despre disciplina muncii? „Aici, spune Leon Chindea, problemele au fost și mai grele. Nu cu toți tinerii, vreau să mă înțelegeți bine! Dar am avut și cîteva cazuri în care tare ne-am mai bătut capul. Vreau doar să precizez că astfel de oameni tineri am avut destui aici, dar de ei trebuie în permanență să fii aproape. Să te simtă alături, nu doar să le dai ceva de lucru și să-i mai controlezi pe la ora 3. Să știe că pot face ceva util, să vadă cum se face ceva bun, apoi să le dai o lucrare și mai grea, pînă se învață și merg singuri, adică se tîm pe picioarele lor.

Într-un fel, spusele lui Leon Chindea ne-au sugerat noua condiție industrială a județului Bistrița-Năsăud, a forței muncitorești de care începe să dispună. Odată pusă pe picioarele ei această industrie tinăreă merge tot mai sigură pe ea.

BISTRITA

Totul ca la carte

La Bistrița clima nu-i tocmai propice agriculturii. Singurul anotimp care se lăfăie în spațiu este iarna, cu belșug de zăpezi și temperaturi scăzute. Anotimpurile solare sînt mai scurte și uneori destul de aspre.

Și totuși, în municipiul Bistrița se face agricultură, ba încă de cea mai bună condiție, o agricultură modernă care a făcut din C.A.P.-ul local cea mai bună unitate a județului. Astăzi C.A.P. Bistrița este o unitate la fel de cunoscută precum Neteșul, C.P.L.-ul, Fabrica de sticlă sau chiar policlinica orașului. Președintele Gheorghe Jiga, un om viguros și drept precum brazil din împrejurimi, încă tînar și blind la vorbă, se află de 20 de ani, în fruntea cooperativei. După spusele economistului Arpad Fogorosi, „acum C.A.P.-ul nu mai merge ca o cosie scrișind, ci ca o limuzină bine întreținută, avînd un conducător experimentat și foarte priceput! Ne uităm puțin prin bilanțuri. Aflăm că în fiecare an această unitate are un bene-

ficiu de peste 7 milioane, cifră de-așezăntul fabuloasă, dacă o comparăm cu balanțele financiare ale multor unități din jur. Și totuși, Gheorghe Jiga nu e mulțumit. În timp ce noi, în cunoștință de cauză în urma unor documentări anterioare, numeam unități agricole care inscriu mari pierderi, președintele rostea încrunțat: „Nu-i de ajuns, noi puteam mai mult, dar capriciile anului trecut ne-au cam dijmuțit, ne-au compromis aproape 80 la sută din producția vegetală!“ Ce trebuie știut este însă că oamenii din C.A.P.-ul bistrițean nu s-au resemnat asistînd la această „dijmuire“, ci, dimpotrivă, au înțezit munca din celelalte sectoare ale cooperativei, aducătoare sigure de venituri, anume sectorul zootehnic și cel industrial. În fapt, dacă C.A.P. Bistrița a ajuns unitatea etalon a județului, acest lucru e mai cu seamă o urmare a dezvoltării deosebite a sectorului zootehnic. Ferma se află spre poalele muntelui Birgău, dar totuși în orăș, fără însă ca prezența sa să se facă

Într-un an cît alții-n zece!

(Urmare din pagina 1)

voastră le ocupă în statistica dezvoltării țării.

— Trebuie subliniat încă de la început că județul Bistrița-Năsăud a cunoscut în ultimul deceniu, dar mai ales în cincinalul 1976-1980, cea mai prodigioasă etapă din întreaga sa istorie. Această etapă trebuie de asemenea obligatoriu inclusă în efortul general al țării pentru o accelerată dezvoltare economico-socială, în cadrul căreia repartizarea echilibrată, rațională a forțelor de producție pe tot cuprinsul patriei reprezintă principala caracteristică. În acest fel, beneficiind din plin de politica înțeleaptă a partidului și statului, de grija părintească pe care o manifestă personal tovarășul secretar general Nicolae Ceaușescu pentru plasarea pe orbita civilizației și progresului a tuturor zonelor al căror potențial economic a fost insuficient pus în valoare, județul nostru a crescut în numai 5 ani cît altele în cîteva decenii, ajungînd la un grad de dezvoltare pe care cu greu l-ar fi bătuit localnicii acum, să zicem, 15 ani. Mai trebuie subliniat că înaltul ritm de creștere la care v-ați referit, ca și sporul însemnat al personalului încadrat la mîia de locuitori, sînt date relative, intrucît, fără îndoială, creșterile cele mai spectaculoase revin de regulă județelor mai puțin dezvoltate de pe harta țării. Ați observat desigur că după Bistrița-Năsăud urmează județul Sălaj, apoi Covasna, Vilcea și așa mai departe...

— Vă rugăm să apreciați eforturile, abnegația cu care s-a muncit în toți acești ani de acumulări cantitative în primul rînd și de la care, fără îndoială, plecați acum pentru realizarea mult doritului salt calitativ, în toate domeniile vieții economice și sociale.

— Semnificativ pentru amploarea fără precedent a procesului de industrializare a județului este și faptul că, prin materializarea programului de investiții, pe aceste meleaguri a apărut pentru prima oară marea industrie; se practică meserii noi, de vîrf, s-a schimbat radical structura populației. La Bistrița, de exemplu, s-a creat o puternică platformă indus-

trială în cadrul căreia numai în ramura construcțiilor de mașini lucrează astăzi, deși nu toate capacitățile sînt puse în funcțiune, circa 6000 de oameni ai muncii. La Beclean s-a construit un important centru metalurgic, a început să producă o filatură, care își va completa în curînd profilul cu o secție de covoare, au fost extinse și modernizate alte unități productive. Și în patriarhalul oraș Năsăud viața cunoaște în prezent ritmurile trepidante ale industrializării socialiste, aici intrînd în funcțiune două importante obiective: întreprinderea de prelucrare a maselor plastice și Filatura de bumbac. De asemenea, au fost create noi unități industriale și s-au dezvoltate cele existente în Singeorz-Băi, Rodna, Prundul Birgăului și în alte localități ale județului. Dacă în urmă cu cîteva ani industria județului se limita la un număr redus de produse, îndeosebi din ramurile de exploatare și prelucrare a lemnului, din cea extractivă, unele materiale de construcții și bunuri alimentare, astăzi putem afirma cu mindrie că sîntem un important producător pentru economia națională de utilaj tehnologic, cabluri, elemente hidropneumatice, armături industriale din oțel, acumulatori, sîrmă, mobilă, PAL, articole din sticlă pentru menaj, fire textile, teșături, prefabricate, mase plastice și încă multe altele, din care o bună parte se exportă în numeroase țări ale lumii.

— Spuneți mai înainte că în Bistrița-Năsăud, odată cu apariția „mariei industriale“, s-au produs radicale schimbări în structura populației, datorate în principal practicării unor meserii cu totul noi pe aceste meleaguri. La ce v-ați referit?

— Cred că trebuie să subliniem că aceste profunde mutații în structura socială a populației acestor locuri au contribuit în mare măsură la ridicarea continuă a nivelului de trai material și spiritual al oamenilor, telul permanent al politicii noastre economice. Dacă în trecut intelctualitatea tehnică se rezuma doar la ciți-vă specialiști în agricultură, silvicultură, mînerit sau exploatarea lemnului, astăzi avem un număr însemnat de specialiști, maistri, tehnicieni sau ingineri, proveniți în bună măsură de pe aceste meleaguri, practicînd așa cum am spus mai înainte

unele meserii necunoscute pînă nu demult în județ, cum sînt unele în construcția de mașini, cele de tîmplărie pentru mobilă de artă, electrotehnică, metalurgie, prelucrarea maselor plastice și așa mai departe, lista e departe de a fi încheiată. În fapt, numărul personalului muncitor ocupat în ramurile neagricole a crescut cu circa 37 la sută, fiind calificați peste 20000 de muncitori, în principal prin școlile din județ și cursurile organizate la locul de muncă. Formarea profesională, educarea în spiritul muncii a unui număr atît de însemnat de oameni, îndeosebi tineri, chemați să stăpînească și să exploateze cît mai judicios utilajele și instalațiile de înaltă tehnicitate, a necesitat și necesită o muncă tenace, sistematică, eforturi stăruitoare. Putem aprecia că am obținut rezultate bune în această direcție, mai cu seamă că marea majoritate a muncitorilor nu depășesc 30 de ani, iar o bună parte din specialiștii din industrie — 54 la sută mai exact — au o vechime în producție mai mică de 3 ani! Desigur, puternica dezvoltare economică a fost însoțită de însemnate realizări pe plan social, în creșterea gradului de înzestrare a sectorului social-cultural, în amplificarea construcțiilor de locuințe, în sporirea veniturilor oamenilor muncii. Aș menționa în acest sens că în cincinalul care a trecut am dat în folosință aproape 11000 de apartamente, 3000 locuri în cămine pentru nefamilisti, 300 săli de clasă, 1300 locuri în internate, 400 locuri în atelierele școlare, 1600 locuri în grădinițe, 700 locuri în creșe, 9700 m.p. spații comerciale și de prestări de servicii, la care se adaugă numeroase alte obiective de acest gen, executate prin contribuția cetățenilor. Prin creșterea numărului personalului muncitor și a retribuției medii, fondul total de retribuire a sporit cu 74 la sută.

Făcînd retrospectiva perioadei rodnice la care ne-am referit, nu trebuie să ocolim și unele neajunsuri, neîmpliniri în activitatea noastră. Ele sînt cauzate în principal de nefinalizarea tuturor obiectivelor de investiții din industrie, agricultură și alte ramuri, de neasigurarea integrală și la timp a bazei tehnico-materiale, a celorlalte condiții pentru îndeplinirea ritmică a prevederilor de plan. Aceste lucruri au făcut ca rezultatele să nu fie pe măsura eforturilor făcute de stat pentru dezvoltarea potențialului productiv, a posibilităților existente. Cu toate că, subli-

nierz, planul producției industriale pe cincinal a fost realizat încă de la 24 noiembrie anul trecut. Avem deci încă mari resurse în utilizarea unor capacități de producție, în folosirea timpului de muncă, în ceea ce privește gradul de prelucrare și valorificare a unor materii prime și materiale, domenii care constituie pentru noi obiectul unor permanente preocupări și căutări, cu scopul de a ridica tot mai sus stacheta realizărilor.

— V-am ruga să ne spuneți, tovarășe prim-secretar, care este locul pe care agricultura îl ocupă în cadrul preocupărilor dv, și mai cu seamă ce poziție ocupă, acum, acest sector în economia județului Bistrița-Năsăud? Accentuăm „acum“, tocmai țînd scama de accelerat ritm de dezvoltare a producției industriale, despre care am vorbit mai înainte.

— Am insistat asupra dezvoltării industriale tocmai pentru a sublinia spectaculoasele mutații din economia unui județ avînd de suportat o grea moștenire istorică. În fapt, agricultura a cunoscut și ea

NĂSĂUD

uită după miros. Ea e un fel de color-model, în care încap o mie de capete, nătate dintre ele fiind vaci și juninci. Căci, în zona numită bălțata românească. Cînd te gîndești la primul grajd ai imaginea unui lot de vaci; cînd le-ai parcurs pe toate și te întregeste ideea unei stațiuni de cîțări zootehnice. În realitate nu-i nimic altceva decît o fermă de producție, cum ar trebui să arate toate fermele moderne, o fermă care a cunoscut și ea vîgii de tot felul, dar care a reușit să rămîie pe picioarele ei. Toți cei care luază aici au buletine de identitate cu o dată de oraș, la colțul străzii unde locuiesc așteaptă fabrici unde ar putea munci, dar nimeni nu „dezertează” din perimetrul zootehnic. Îți întrebăm, așa, mai mult într-o doară, pe președintele Jiga de nu-i placea oamenii de la fermă. „Păi, ce să plece?”, zice. Poate nu știi cît de mult se cîștigă la noi un om de la zootehnie. „Nu să vă spun, Nicolae Marcu, de exemplu, a dus acasă 62.000 de lei. El lucrează în medie peste 15 ani; la fel și Iacob Sînzaru. Sau cum să plece Nicolae Moșu, care a obținut cu recordista lui 9.000 litri de lapte într-o lactație de 305 zile, păsindu-și angajamentul cu peste 370

litri de lapte pe cap de vacă și încasînd lunar retribuții ce au oscilat în jurul cifrei de 5.000 de lei?!”

Pentru anul trecut, spune tot graiul sec al cifrelor, C.A.P.-ul bistrițean a avut de îndeplinit un plan mediu de 3.760 litri pe cap de vacă furajată. A realizat însă 4.379 de litri de lapte, iar anul acesta s-a angajat să livreze un plus la producția-marfă de 1.500 hl.

Ca participant direct la cel de-al II-lea Congres al întregii țărâni, președintele Gheorghe Jiga ne mărturisea că magistrarele cuvîntări ale tovarășului secretar general Nicolae Ceaușescu impun eforturi pe toate planurile, impulsînd activitatea tuturor oamenilor care lucrează în agricultură, chiar și a celor mai buni dintre ei. „O adevărată revoluție în agricultură, ne spune dînsul, trebuie și poate să înceapă mai cu seamă de la unitățile fruntașe, care au datoria de a fi exemplu. În ceea ce ne privește, vom continua să ne călăuzim după un principiu propriu, care spune că lucrurile trebuie făcute mai bine mai devreme decît prea tîrziu, dar totul ca la carte!”

DUMITRU VATĂU

Fotografii de ALEXANDRU ANDRON

proces continuu de dezvoltare și modernizare, în spiritul indicațiilor și sarcinilor trasate de conducerea partidului acestei ramuri de cea mai mare importanță pentru economia națională. Desigur, în seamă de condițiile pedoclimatice, și de tradițiile județului, în centrul preocupărilor noastre am situat acțiunile privind creșterea efectivelor de animale a producțiilor de specific animalier, gurarea bazei furajare, îmbunătățirea divităților de selecție, ca și realizării instalațiilor destinate extinderii și modernizării adăposturilor. Am reușit astfel, ca în acești ultimi ani să dăm în exploatare o serie de complexe de tip industrial, de asemenea, pentru prima oară, în anul trecut, să obținem în cooperativele agricole producție medie de peste 2.000 litri de lapte pe o vacă furajată. Am trecut la înființarea unui important program de modernizare a livezilor existente, fiind sigură că pomicultura se bucură de condiții dintre cele mai favorabile pe aceste regiuni. Dorim să extindem livezile din

tip intensiv și superintensiv. În ultimii doi ani fiind plantate circa 2.000 de hectare în acest mod, față de numai 350 pe rod existente în 1979. Ne preocupăm însă în mod constant cultivarea fiecărei suprafețe de teren, ca și creșterea producțiilor în gospodăriile populației, îndeosebi a celor animaliere. Ca urmare, acest sector a livrat la fondul de stat cantități tot mai mari de produse animaliere, revenind în medie pe fiecare gospodărie din mediul rural aproape 200 kg de carne și 400 kg lapte în 1980, ceea ce, dumneavoastră știți destul de bine, nu-i puțin lucru.

— Și județul Bistrița-Năsăud, ca de altfel toate județele țării, se află acum în fața obiectivelor prioritare stabilite de conducerea partidului pentru noul cincinal. V-am întrebat, tovarășe prim-secretar, cît de pregătiți sunteți, dumneavoastră, dar și întregul activ de partid al județului pe care îl conduceți, pentru îndeplinirea tuturor sarcinilor ce vă revin?

— Întrebarea, mărturisesc, nu-i ușoară! Ne așteaptă de înfăptuit noi și importante obiective, în toate domeniile de activitate, care vor întregi tabloul minunat construit pînă acum, pe baza hotărîrilor Congresului al XII-lea al P.C.R. Industria urmează să-și sporească în acest an producția cu 70 la sută față de 1980, îndeosebi prin creșterea gradului de folosire a capacităților existente, dar și prin finalizarea celor 53 de capacități cu termen de punere în funcțiune în 1981. Vă dați seama? O creștere a producției industriale cu 70 la sută, numai într-un an de zile! Ne aflăm în continuare sub puternica impresie produsă de conținutul magistralei expunerii prezentate de tovarășul Nicolae Ceaușescu la cel de-al II-lea Congres al agriculturii și ne preocupăm în cel mai înalt grad de găsirea celor mai potrivite căi și mijloace pentru ca obiectivele cuprinse în vibranta chemare a secretarului general al partidului să fie aplicate în viață și în județul nostru. Am în vedere în primul rînd valorificarea potențialului pajiștilor și pășunilor, folosirea celorlalte resurse pentru asigurarea întregului necesar de furaje, în scopul dezvoltării bazei materiale a zootehniei, apoi să pregătim și să desfășurăm în condiții bune campania de primăvară, să înființăm celelalte prevederi, să mobilizăm întreaga masă de oameni ai muncii de la sate, și nu numai pe ei, pentru ca rezultatele din

Acasă la Coșbuc

E adevărat că acum concușiți la un loc fruntaș pe țară?

— Noi, sperăm, de ce n-aș spune-o? Vreau însă să rețineți că din întreaga populație activă a comunei, respectiv 2.150 oameni, mai puțin de jumătate lucrează în agricultură, sau mai exact lucrează numai în agricultură. Întorsii la casele lor, majoritatea își vad cum trebuie și de gospodărie. În fapt, la noi numai 26 de familii nu au încă animale în gospodăriile proprii, dar pînă la 30 iunie ne-am angajat să lichidăm această lipsă. Vara, să nu uit, o parte din locuitori pleacă în Dobrogea, în Bărăgan sau în Banat, de unde se întorc toamna cu vagoane întregi de porumb, de nu mai biruie gara să le primească. Aici se află de altfel secretul creșterii animalelor la noi. Pămîntul din zonă este de o fertilitate din categoria a IV-a, cu relief frîmțat, lucru care face ca, deși eforturile noastre n-au fost deloc neînsemnate, să obținem în medie abia 1.500 kg boabe porumb la hectar, e adevărat, în condițiile unui an nefavorabil.

— Comuna dumneavoastră se numește Coșbuc sau George Coșbuc?

— Doar Coșbuc. Sintem mindri că trăim pe meleagurile încărcate de istorie și baladă de unde s-a născut poetul țărânișii. Casa memorială este vizitată de peste 30.000 de turiști anual. Cu sprijinul Consiliului popular județean vom reface în scurt timp „Moara lui Coșbuc”, care dorim să macine la fel ca pe vremea marelui poet.

— Încă o întrebare. Fiind delegat al județului Bistrița-Năsăud la recentul Congres al țărânișii, v-ați referit în cuvîntul rostit cu acest prilej și la imperativul exprimat de către secretarul general al partidului: „Să nu rămînă nici o palmă de pămînt nefolosit!” Ce ați avut de spus?

— Mi-am permis, cu gîndul curat că nu fac o impietate, să „actualizez” astfel o strofă din Coșbuc: „Pămîntul nostru-i scump și sfînt / Că el ni-i leagăn și mormînt / Cu sînge cald l-am apărat. / Și cite ape l-au udat / Sînt numai lacrimi ce-am vărsat” — SĂ NU LUCRĂM ASEST PĂMÎNT?!

acest an să oglindească grija și atenția de care se bucură agricultura din partea conducerii partidului. Prin acțiunile întreprinse vom asigura ca la sfîrșitul actualului cincinal zootehnia, pomicultura și viticultura să dețină peste 70 la sută din producția agricolă a județului. Toate aceste sarcini și obiective nu sînt deloc ușoare, fără îndoială. Dar noi sintem nu numai pregătiți, ci și ferm hotărîți să nu preocupăm nici un efort pentru realizarea lor, așa cum conducerea partidului ne-o cere. Știm că ne găsăm, într-un fel, la un moment al adevărului, așa cum de altfel întreaga economie românească se află în acest an. Dar avem încredere în forțele noastre, în puterea de mobilizare a oamenilor muncii bistrițeni...

— O ultimă întrebare: cum va arăta județul la sfîrșitul cincinalului în care am intrat recent?

— Deocamdată putem spune că anul cel mai important al cincinalului în care ne aflăm este chiar primul său an, 1981. De el depînd, de felul cum pornim, rezultatele și satisfacțiile de la sfîrșitul cincinalului! Cu alte cuvînte, prin materializarea prevederilor de plan pe acest an și îndeplinirea în continuare a obiectivelor cincinalului vom asigura ca în 1985 să realizăm o producție pe locuitor de peste 70.000 lei, din care peste 50.000 din industrie. În următorii cinci ani vom construi noi obiective social-culturale, peste 14.000 de apartamente, din care aproape 3.000 încă de anul acesta, lucruri care vor duce nemijlocit la creșterea nivelului de trai material și spiritual al populației. Ca o sinteză a modului în care va evolua județul, imaginați-vă municipiul Bistrița, avînd puternice platforme industriale, cu întreprinderi aflate în producție la cote maxime, și fabricînd produse finite de înaltă calitate și performanțe ridicate, ce urmează să ia drumul beneficiarilor din țară și de peste hotare, cu zecile de mii de muncitori, maiștri, specialiști, intelectuali, alte categorii de oameni ai muncii care își vor realiza pe deplin aspirațiile profesionale în lupta pentru promovarea noului, cu noua imagine a orașului, a căruia populație va spori simțitor și din care peste 5.000 de oameni se vor muta anual în case noi, un oraș în care vor înflori mereu știința, cultura, civilizația noastră socialistă în ansamblu.

Oamenii cu laptele lor

De la 30 ianuarie, la Bistrița funcționează primul cazan pe bază de biogaz, produs din nămolul Stației de epurare a apelor uzate din sistemul de canalizare a municipiului. Autorii acestei frumoase inițiative fac parte dintr-un colectiv al Secției mixte de exploatare comunală, colectiv condus de chimistul Ovidiu Cotu și maistrul Jakob Carol, dar din care mai fac parte încă vreo 40 de oameni (mașiniști, sudori, laboranți, fochiști, electricieni), toți de la I.J.G.C.L. Bistrița-Năsăud. Se apreciază că, față de cantitatea de nămoluri ce intră în stația de epurare la ora actuală, „flacăra albastră a biogazului” va realiza o economie de circa 150 tone combustibil convențional. ● Maria Pugna, educatoare la grădinița din Poiana Ilvei ne declară: „Prin jocurile pe care le organizăm cu preșcolarii, îi determinăm să îndrăgească munca, activitățile utile în gospodărie. Astfel, în jocul „De-a gospodăria” am urmărit să-i inițiem în activitatea gospodărească, pregătind cu dînsii chiar unele preparate culinare. ● Complexul de ameliorare și creștere a calului-Beclean deține 200 de armăsari pentru montă din rasele Lipițan, Furioso North Star, Ghidran, în scopul înmulțirii calului greu transilvănean, mai deține 66 de iepi de reproducție și 124 de minji. ● La magazinul sătesc din Șieu-Sfîntu o cutie de chibrituri de 2 lei nu se vinde decît cu un pachet de țigări, iar o sticlă cu ulei numai cu un borcan de dulceață, în valoare de 9 lei! ● La Lechința sînt înregistrați în evidența bibliotecii comunale ceva mai mult de 300 de cititori, avînd la dispoziție aproape 19.000 de volume! ● Ștefan Leuștean, din comuna Coldău, este un adevărat gospodăruș: a realizat peste 30.000 lei din valorificarea produselor obținute în solarii, iar în cuști adevărate crește iepuri de casă, din care 400 vor fi livrați anul acesta la fondul de stat. Fertilizarea terenului o face cu îngrășăminte naturale produse de iepuri! ● La Bistrița a luat ființă prima spălătorie chimică rapidă, situată în str. Dornei nr. 14-16. Lucrătorii din unitate se angajează să predea comenziile, după cerințe, la 3 zile, la 24 de ore sau, în cazuri deosebite, chiar la 3 ore! ● „Să ridă tot satul” se intitulează gazeta satirică din comuna Șieu, organ al comitetului comunal de partid. În ultimul său număr sînt „întepate” bețiile repetate ale cetățeanului Vasile Tiniș, precum și pierderea timpului de către unii tineri. ● Cea mai nouă unitate industrială a municipiului Bistrița este Filatura de lînă pieptănată, intrată parțial în funcțiune în ultima zi a anului 1980. ● După cum rezultă din evidențele stării civile ale Consiliului popular municipal, la Bistrița s-au înregistrat în tot cursul anului 1980 nu mai puțin de 2.650 de nașteri și 581 căsătorii. ● Cea mai adîncă peșteră a țării se pare a fi cea de la Izvorul Tăușoarelor (comuna bistrițeană Rebrîșoara), care are o lungime de 10 km și o adîncime de 400 metri. În ea s-au descoperit de curînd cristale de mirabilit, un mineral cunoscut pînă acum doar în Peștera Sării din statul Kentucky (S.U.A.). ● Anul acesta va începe în Bistrița construcția marelui magazin universal. Amplesat la întretăierea bulevardului Decembal cu strada Gării, magazinul va avea 34 de profile de desfacere nealimentare, repartizate pe 3 etaje. ● Cooperativei meșteșugărești „Arta pielăriei” i se spune „copilul teribil” al U.J.C.M. Bistrița-Năsăud, reușind în 1979, anul înființării, să ocupe primul loc pe țară în cadrul ramurii respective. ● Pentru anul trecut, I.A.S. Teaca a îndeplinit planul de producție în proporție de numai 67 la sută la griu, 34 la sută la porumb boabe, 57 la sută la fructe și 20 la sută la struguri, lucruri datorate, cum bine s-a apreciat, nu numai condițiilor climatice nefavorabile. ● Nu demult, la Mișocenii Birgăului s-a aniversat în familie nunta de aur a soților Palagia și Simion Galben. Acesta din urmă a fost un harnic și priceput muncitor la Fabrica de cherestea din Suseni, iar azi e pensionar. Soția sa este gospodină și, totodată, mamă eroină. La aniversarea amintită în jurul mesei se aflau 30 de persoane. ● Soții Maria și Grigore Horoba din localitatea Agrie, comuna Trilșua, au reușit să contracteze și totodată să predea statului aproape 50 de viței în ultimii 6 ani! Pentru ce a realizat pînă acum, gospodarul Grigore Horoba i s-a decernat, prin decret prezidențial, Ordinul „Meritul Agricol” cl. a V-a. Sus-numitul, deși trecut de 70 de ani, a declarat că mai are mulți viței de crescut și preda statului. ● După părerea tovarășei Floarea Iordan, președintă a Comitetului județean de cultură și educație socialistă Bistrița-Năsăud, pericolul poluării portului popular tradițional este real. „Au apărut deja, spune dînsa, nălonul și broderiile de cooperativă, pînă și lamé-ul, pe Valea Șieului, tinerii fiind tot mai mult tentați să abandoneze portul popular chiar cu ocazia sărbătorilor. Ei spun că așa devin moderni! Sigur, e tot mai greu să se poarte astăzi ce-au purtat bunicii, dar stilul tradițional, de bun gust, trebuie să rămînă. Să nu se confunde creșterea nivelului de trai cu renunțarea la tradiție!”

Pagini realizate de ION DUMITRU

Este remarcabilă inițiativa Centralei România Film de a programa la cinematograful Eforie, timp de 3 luni de zile, o selecție a celor mai valoroase pelicule turnate în ultimii 10 ani, în cadrul ciclului FILME REPREZENTATIVE ALE DECE- NIULUI 8, ne scrie **George M. Pătrașcu** din București. O asemenea stagiune sper să nu fie doar un gest izolat, ci dimpotrivă, să avem mereu ocazia plăcută de a revede capodoperele celei de a 7-a arte de la noi din țară și de peste hotare.

Mă numesc **Gheorghe Garcea**, locuiesc în Poiana Mărului, județul Brașov, și vă rog să inserați în pagina „Flacăra la dispoziția dumneavoastră” următoarele câteva rânduri: Dacă vreți să cumpere un pachet de chibrituri (2 lei) de la magazinul universal din comuna noastră, ești obligat să iei și 2 pachete de țigări Snagov (16 lei). Deci, toți sătenii, cu mic, cu mare, trebuie să se apuce de fumat, și încă Snagov!?! Halal inițiativă! Cum va fi răsplătit autorul ei?

Consiliul popular județean Dimbovița, Direcția drumuri și poduri. Sesizarea adresată „Flacărei” de tovarășul **Vladu Ion** din satul Cobiuța corespunde realității. De comun acord cu Consiliul popular comunal Cobia și cu tovarășul **Vladu**, s-au hotărât următoarele: 1) Refacerea podului peste pârul Cobiuța de către Direcția drumuri și poduri, în colaborare cu consiliul popular comunal, în trimestrul III 1981. 2) Reconstructivul podului din sat, de către D.D.P. și C.P.C., în trimestrul IV 1981. 3) Regularizarea pârului Foia în zona drumului distrus de inundații, prin grija O.G.A. Dimbovița, și refacerea drumului de către D.D.P. 4) Intreținerea sectorului de drum Cobia — Blidari în perioada martie-aprilie a.c.

Inspectoratul județean Argeș al Ministerului de Interne. Se confirmă cele sesizate de către un grup de 12 locuitori ai comunei Mălureni. Numele **Toma Ion** are 6 copii, între care 3 de vîrstă școlară, pe care refuză categoric să-i lase să frecventeze cursurile. El s-a opus cu violență, în repetate rânduri, la executarea hotărîrilor comisiei județene pentru ocrotirea minorilor. Procuratura locală Curtea de Argeș a emis mandat de arestare preventivă împotriva lui T.I., acesta urmînd să fie judecat și condamnat. Astfel, la 7 februarie, cei trei minori au putut fi internați în instituțiile de ocrotire din Pitești și Priboieni. În ce îi privește pe ceilalți 3 copii, de vîrstă preșcolară, am sesizat Autoritatea tutelară din cadrul Consiliului popular comunal Mălureni, pentru a lua măsurile legale.

Procuratura județeană Dimbovița, privitor la plîngerea adresată de **Maria Diaconescu** din satul Diaconesti, care la 2 mai 1980 a fost bătută de **Aurel Geambașu**, Gh. Geambașu, Tudor Geambașu și Ion Geambașu, provocîndu-i-se leziuni ce au necesitat 80 zile îngrijiri medicale, cum rezultă din actul medico-legal nr. 1577/4 iunie 1980. Am dispus infirmarea rezoluției prin care Procuratura locală Tirgoviște confirmase propunerea de neînțepere a urmăririi penale și în prezent se completează urmărirea penală pentru a se stabili exact situația de fapt și vinovăția concretă a făptuitorilor.

Consiliul popular județean Iași, Direcția comercială. Anvelopa defectă cumpărată de la magazinul „Dacia” din Iași de tovarășul **Petru Gavrilas** a fost expediată la Intreprinderea „Victoria” Florești, împreună cu alte anvelope defecte. Furnizorul are obligația ca, în termen de 30 zile, să rezolve astfel de cazuri, retrimițînd anvelopele recondiționate sau contravaloarea acestora. La 2 februarie i s-a restituit tovarășului **Gavrilas** suma de 539 lei, cită dat pe anvelopa defectă. Sintem de acord cu reclamantul că furnizorul ar trebui să acorde mai multă atenție calității mărfurilor pe care le livrează întreprinderilor comerciale.

Consiliul popular municipal Lugoj. Situația locativă a familiei **Nicolae David**, compusă din 4 persoane, a fost analizată de

comisia socială și organul de conducere colectivă de la I.T.L., care, de acord cu comitetul sindical, l-au trecut la poziția 1 în lista de prioritate, pentru apartament cu 2 camere. Fiind la rînd, i s-a atribuit de către întreprindere o locuință de 2 camere și dependențe, în str. Cerneli 37.

Consiliul județean al sindicatelor Argeș. Se confirmă majoritatea sesizărilor din scrisoarea tovarășului **Ion Popescu** din Rucăr. Inițiativa de a se ceda 30% din gratificațiile pe 1979 pentru susținerea echipei de fotbal **Muscelul** nu a fost suficient de clar popularizată în rîndul oamenilor muncii de la I. M. Cimpulung, în sensul de a contribui numai cei ce doresc, de bunăvoie, să ajute echipa Biletele de 20 lei pentru tombola organizată la nivelul orașului în vederea pomului de iarnă au fost distribuite persoanelor dornice de a participa la tragere, însă comitetul sindicalului de la unitatea amintită, în mod greșit, a impus și altora să cumpere bilete. Față de aceste abateri s-a luat măsura de a nu se mai reține nimănui, în mod silit, sume de bani pentru diferite contribuții, indiferent de natura lor.

Direcția sanitară regională C.F.R. Iași, referitor la „Scrisoarea necomentată” publicată în această pagină la 29 ianuarie sub semnătura tovarășei **Natalia Anechitei** din Botoșani. Pentru atitudinea avută de cei 2 medici stomatologi, a fost atenționată Direcția sanitară a județului Botoșani, cu rugămintea de a lua măsurile cuvenite. Tehnicianul dentar **Foca Dinu** a fost sancționat cu retragerea unei gradății pe timp de 3 luni și imputarea costului lucrărilor în cauză. S-a renunțat la medicii plătiți cu ora. Un stomatolog din rețeaua noastră sanitară va asigura de 3 ori pe săptămînă serviciul la acest cabinet. I s-a trasat sarcina, de comun acord cu tovarășa A.N., ca pînă la 15 martie să execute în cele mai bune condiții lucrările dentare respective.

Procuratura Generală. Așa cum se arată în scrisoarea tovarășei **Silvia Isăilă** din Sibiu, fiica acesteia, vînzătoare la magazinul Dermalux, a acoperit, împreună cu altă vînzătoare, o lipsă de 11 000 lei, constatată la inventar. Ulterior s-a descoperit că suma fusese furată de cîțiva infractori minori, care au fost trimiși în judecată. După judecarea procesului și după ce întreprinderea comercială va obține titlu executor impotriva părților responsabile, cele 2 vînzătoare vor putea cere restituirea sumei.

Primim din partea Asociației locatarilor bloc 1 Dunărea: Dacă arhitectii se pot mindri cu frumosul bloc Dunărea din centrul Capitalei, constructorii în schimb au mai puține motive de mindrie. La scara 3, de pildă, coloana de scurgere a fost executată anapoda și drept urmare apa menajeră bălțește la subsol, producînd mirosuri urite. Datorită aceleiași neglijențe, în crama restaurantului a apărut o adevărată fîntină arteziană ce poate pune în pericol însăși fundația blocului. Recurgem și la această cale, deoarece de peste 1 an reprezentanții constructorului și ai I.C.R.A.L.-ului tratează cu totală lipsă de răspundere sesizările noastre repetate. Menționăm că vicile de construcție au fost confirmate și de specialiștii I.C.A.B. solicitați de noi.

Consiliul popular al sectorului 2 București. Se confirmă că actuala locuință a familiei **Ionel Socol** — proprietate particulară construită fără autorizație în apropierea Lacului Fundeni — a fost inundată. În sedința sa din 18 februarie, Comitetul executiv al Consiliului popular al sectorului 2 i-a atribuit un apartament de 2 camere în bl. 44, str. Mureșana nr. 4.

D.J.P.Tc. Constanța, urmare scrisorii adresate redacției de un grup de cetățeni din cartierul Năvodari Sud, semnată de **Constantin Georgescu**. Cererile de posturi telefonice se vor soluționa în trimestrul I 1981, după definitivarea lucrărilor de extindere a rețelei de telecomunicații a orașului Năvodari, obiectiv aflat în curs de execuție.

Consiliul popular al municipiului Timișoara. La data de 2 februarie 1981 s-a atribuit familiei **Ioan Flueraș** apartamentul 20 (2 camere și dependențe), pe scara B a blocului din str. Ana Ipătescu 17.

Consiliul popular al municipiului Cluj-Napoca. Referitor la scrisoarea tovarășului **Dumitru Amarandel** din str. J. J. Rousseau, nr. 10, vă comunicăm următoarele. G.I.G.C.L. Cluj-Napoca a făcut intervenții la organele superioare centrale în legătură cu trecerea la alimentarea cu gaze naturale a bucătăriilor la blocurile date în folosință în 1978 și 1979, urmînd ca, în funcție de decizia adoptată, să se acționeze în consecință. Piesele de schimb pentru mașinile de gătit electrice tip **Vera** lipsesc, într-adevăr, din rețeaua comercială. Cum întreprinderea „23 August” din Satu Mare nu mai produce acest tip, contractul pentru piese de schimb cu I.C.R.M. Cluj-Napoca pe 1981 nu a fost încheiat. Problema urmează a fi rezolvată după repartizarea cotelor pe anul în curs, sub controlul unui reprezentant al M.C.I.

Inspectoratul județean Iași al M.I. Cele semnalate în scrisoarea numitei **Ileana Ostafe** din bd. Tudor Vladimirescu bl. 48, sc. A, ap. 14, nu se confirmă. Pentru a elucida afirmațiile că în blocul respectiv și în jurul lui se vînd lucruri de proveniență dubioasă și că O.I. ar fi victima unor manifestări huliștice din partea unor colocatari, s-a luat legătura cu petenta, care însă nu a vrut să facă nici un fel de precizări. S-a luat legătura cu administratorul **Dumitru Costache**, care locuiește în același bloc, și cu locatarii de la scara A. Toți aceștia nu au confirmat susținerile cuprinse în scrisoarea.

Procuratura Generală. În legătură cu scrisoarea petiționarilor **Nicolae Neagu** și **Rodica Neagu** din Buzău, bd. Gării 29, transmisă de dv. pentru verificare, vă facem cunoscut că în cauză s-a declarat recurs extraordinar.

U.C.E.C.O.M. — C.A.S.C.O.M. Referitor la scrisoarea numitei **Dumitru Georgescu** din București, str. Barbu Brădescu 17, trimisă de dv. Ministerului Muncii, care ne-a remis-o nouă, vă comunicăm că s-au dat indicații filialei C.A.S.C.O.M. București pentru a achita petiționarului suma cuvenită cu titlu de ajutor social pentru luna în care a survenit decesul soției sale.

Consiliul popular al municipiului Satu Mare. Cererea tovarășei **Iuliana Petruți** este în evidență la S.G.C.L. Comitetul executiv al C.P.M. a repartizat pentru tovarășa P. I., care este divorțată și are în îngrijire 5 copii minori, un apartament în bl. G 2-4-6 din Micro 16, care se va da în folosință în luna martie a.c.

Consiliul popular al județului Sibiu. Situația locativă a familiei **Constantiniu**, la care se referă scrisoarea tovarășului **T. Popescu**, a fost luată în evidență la Inspectoratul școlar, pentru a fi rezolvată din fondul locativ ce se va repartiza acestei instituții în anul 1981.

Procuratura județeană Constanța. Urmare articolului „Un ulcior spart, dar cu ce preț”, apărut în numărul 4 al revistei dv., vă facem cunoscut că inculpatul **Gheorghe Apocăriței** a fost trimis în judecată, în stare de arest, prin rechizițiul nostru din 19.2.1981, pentru comiterea infracțiunilor de ucidere din culpă a 4 persoane și neglijență în serviciu. Au fost luate măsuri de prelucrare a acestui caz cu toți șoferii de la carierele Sitorman ale I.C.H. Constanța.

I.D.E.B. După întreruperea furnizării energiei, abonatul **Dumitru Mihail** din str. Napoca 8, sector 1, a achitat factura restanță de 252 lei plus penalizarea de 1% x 30 zile = 75,60 lei; pe 23.XII.1980, în termen legal, i s-a restabilit alimentarea cu energie electrică. Menționăm că abonații particulari restanțieri reprezintă un număr impresionant. Ne folosim de prilej pen-

tru a adresa un apel către abonații noștri să ne sprijine în mobilizarea fondurilor, în evitarea cheltuielilor neeconomice ce se sîntem nevoiți a le face cu recuperarea restanțelor și cu rezolvarea reclamațiilor celor ce invocă motive neintemeiate.

Departamentul Agriculturii de Stat. În timpul și ca urmare a controlului efectuat, I.A.S. Bălăciu, județul Ialomița, i-a achitat tovarășului **Oprea Tudor** suma de 1311 lei, sesizarea acestuia adresată redacției dv. fiind întemeiată.

Procuratura Generală. Verificîndu-se actele și lucrările dosarului 8/B/1981 al Procuraturii locale Turda, la care se referă scrisoarea numitei **Gheorghe Ciungan** din Cimpia Turzii, s-a constatat că cercetările sînt incomplete. Prin rezoluția din 12 februarie a.c., Procuratura județeană Cluj a dispus infirmarea soluției și completarea cercetărilor în vederea adoptării unei soluții temeinice și legale.

Întreprinderea pentru comerț exterior ILEXIM, în legătură cu nota critică apărută la această rubrică la 5 februarie a.c., sub semnătura abonatului **N. Dumitrescu** din Londra (Anglia). Vă informăm că reclamația este întemeiată. În conținutul sumei încasate, clientul va primi revista pînă la data de 30 iunie 1981. Pentru greșeala produsă, lucrătorul nostru operativ a fost sancționat disciplinar și i s-a imputat cheltuielile suplimentare efectuate cu expedierea abonamentului la altă adresă, în urma unei erori de dactilografiere.

Consiliul popular județean Galați ne informează că lucrurile nu stau chiar așa cum ni le-a descris în scrisoarea sa **Costică Gaibăr** din Tîgănești, comuna Munteni, fost gestionar la I.P.N.C. Tecuci. La inventarul din octombrie 1979 s-au săvîrșit unele nereguli și, drept urmare, membrii comisiei de inventariere au fost amendat cu 400 — 800 lei pentru încălcarea H.C.M. 1 885/1970. Nu s-au adevărit însă acuzațiile aduse conducerii I.P.N.C. privind persecuțiile, favoritismul și furtul de nutrețuri. În acest din urmă domeniu se pare că lucrurile stau exact invers, decît afirma G.C. Chiar în perioada cercetărilor efectuate în vederea rezolvării unei scrisori, „petentul” a fost prins la 12 ianuarie 1980 cu 141 kg nutrețuri combinate sustrate din incinta unității, încercînd să fugă.

Uniunea județeană a cooperativei mesteșugărești Iași. Din verificarea făcută la unitatea cooperativei Prestarea, privind cele sesizate de numitul **Constantin Aenei**, a reieșit că televizorul petiționarului a fost reparat cu bonul nr. 5218 și ridicat de la unitate, în stare de funcționare normală, în ziua de 24.2. a.c. N.R. Atît!?! Nici un cuvînt însă despre funcționarea anormală a respectivei unități, unde televizorul fusese dus la reparat de 11 ori în 5 luni și despre felul cum a fost rezolvată plîngerea adresată de „numitul A.C.” la birourile cooperativei.

Inspectoratul General al Mișcării. Verificările efectuate au stabilit că, într-adevăr, în timp ce se afla cu oile la pășune pe platoul Munților Bucegi, **Constantin Dragomiroiu**, folosînd cîinii, a sechestrat 3 turiști, rîndindu-l pe unul dintre aceștia cu piatra și cu un briceag. Susnumitul și-a motivat fapta prin aceea că turiștii au intervenit pentru aplanarea conflictului izbucnit între el și concubina lui. Avînd în vedere faptele prevăzute și pedepsite de art. 189 Cod Penal, dosarul a fost înaintat Procuraturii locale Cimpia. Faptașul a fost avertizat și s-a dispus supravegherea lui, pentru prevenirea comiterii unor fapte antisociale.

Centrala Transporturilor Auto. Delegații I.T.A. Gorj, împreună

● „FLACĂRA” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi.

cu reprezentanții Consiliului popular comunal Bălănești, au reanalizat amplasarea stațiilor de autobuz de pe teritoriul comunei. Începînd cu 22 februarie a.c., se reînființează stația de autobuz în punctul solicitat de un grup de abonați în numele cărora v-a scris tovarășul **Gheorghe Andruța** din satul Bișneni, comuna Bălănești.

Pagină realizată de **MIRCEA FODOREANU**

Poșta redacției

ADMINISTRATIV

Alexandru Diaconescu — București: Aveți obligația de a înstrăina una din cele două locuințe, pe care le dețineți în proprietate, în termen de un an de la data dobîndirii celei de a doua locuințe. ● **Alexandru Lupășteanu** — Sibiu: Ministerul Justiției ne-a informat că propunerea dumneavoastră a fost reținută pentru a fi avută în vedere la elaborarea noii legislații penale care este în curs de definitivare. ● **Elena Căpriță** — Brăila: Dacă aveți dreptul la o pensie proprie și îndepliniți și condițiile prevăzute de lege pentru obținerea pensiei după soțul decedat, puteți opta pentru oricare din aceste pensii. Aveți dreptul numai la o singură pensie. ● **Corneliu Dirmon** — Pitești: Nu îndepliniți condițiile prevăzute de Decretul nr. 68/1976, privind stabilirea domiciliului în orașele declarate, potrivit legii, orașe mari, pentru că localitatea de domiciliu este situată la o distanță mai mică de 30 km de municipiul Pitești. ● **Tache Săvescu** — Brad: Nu puteți beneficia de dreptul la permise de călătorii gratuite pe calea ferată în calitate de pensionar, întrucît de la calea ferată ați plecat la cerere, nu transferat în interesul serviciului. ● **Elena Șerban** — Sibiu: Perioada de timp în care nu s-a depus activitatea datorită întreruperii pentru creșterea copilului pînă la vîrstă de 7 ani a acestuia, nu constituie vechime în muncă și, ca atare, nu se iau în calcul la stabilirea drepturilor de concediu de odihnă și nici la acordarea sporului de vechime.

MARGA NEDELEA

INVATĂMÎNT

Margareta Rosca — Rm. Vilcea: Reglementările în vigoare nu prevăd, pentru liceele pedagogice, trecerea de la o specialitate la alta pe baza examenelor de diferență. ● **Aura Constantin** — București: Purtarea pantalonului constituie uniformă de lucru numai pentru profesorii care predau educația fizică în școli și facultăți. Referențe găsiți în ordinul M.E.I. nr. 1 085 din 18 septembrie 1976, articolul 5. ● **Dan Cosma** — Sibiu: Nu puteți urma o a doua facultate la cursurile de zi. ● **Maria Vlad** — Moțca, Iași: Pînă la obținerea gradului I, retribuția la care aveți dreptul, potrivit prevederilor art. 172 din Statutul personalului didactic și art. 140 (1) din Legea nr. 57/1974, este cea prevăzută pentru funcția de profesor în învățămîntul primar, gimnazial și profesional, cu studii superioare, cu definitivat, la gradația corespunzătoare vechimii pe care o aveți în învățămînt. ● **C. Moise** — Tirgoviște: M.E.I. ne informează că, pentru anul școlar 1981/1982, planul de școlarizare la învățămîntul liceal nu a fost încă elaborat. ● **Adrian Rotaru** — Reținerea absolvenților pentru învățămîntul superior s-a făcut în limita posturilor aprobate, astfel încît nu s-au putut aproba toate propunerile primite din partea institutului pe care dv. l-ați absolvit. ● **Ernest Schulman** — Lugoj: Răspunsul pe care l-ați primit este exact: este vorba de două discipline diferite.

HORIA PĂTRAȘCU

constelația lirei

FRANZ STORCH

îndiguite gânduri

cite gânduri s-au și agățat
de grinda acoperișului
spre a nu incurca miinile apăsate pe rindea

cite gânduri s-au inecat
în țuică de prune
spre a nu tulbura aerul pe parcurs

cite gânduri s-au și sustras
din comuna bancă de gânduri
spre a nu incurca noaptea pină în zori

gânduri, cite s-au și cărat
în anul următor
spre a nu incurca trecerea
în recunoașteri tirzii
că nu-ți e permis să ignori nici o
incurcătură
spre a nu incurca viitorul

pictat pe pînza glisantă a timpului

munți grei de tăceri
în carnea lor să forezi după proba de sol
a vremurilor viitoare

cum arată în adineul adinecului
viitorul
știe cerul
știe cititorul de prognoze doar
cum arată în adineul adinecului
cercetătorul viitorului

nenumeratele variante

cu dorințe albastre
spaime violete
cu speranțe de culoarea cărămidei
sau de alte culori după preferință
autoportretele viitorologilor
pictate pe pinza glisantă a timpului

de exemplu primul cuvînt

ziua ce-și tănuiește încă sunetele
de exemplu primul cuvînt la ieșirea din
sonn

ora încărcată de întrebări ce se vor
reîntoarce negreșit
și vîntul nevrînd să știe nimic din toate
acestea

rătăcit în aburul de aluminiu pescărușul
îmbătrînit
în căutarea urmelor șterse în văzduh

deodată simți dureros de clar cum anii
trec zimbînd dar neîndurători pe lingă tine

poate pentru multe toamne

urmez liniile vieții
cum xerografiază toamna
orice frunză căzătoare

dar pe nici una
desenul miinii mele
nu-i inscrist

deci mi-e îngăduit
din nou la anul
să mai compar ciudatele desene

deci mi-e îngăduit
să mai fac planuri
și pentru alte zile viitoare

și poate pentru multe multe toamne

crezînd a-i coplesi de daruri

cel ce voios pe scurte sfori
înșiră vorbe
în poezie
precum pescarii crapii
care-au mușcat

își atribuie sieși
laptelui supt de la mamă
și muzei

tot ce a căpătat și a luat
de la cei mulți
crezînd a-i coplesi de daruri

(În românește de NORA IUGA)

Început de martie

Pe cercurile iernii s-a așternut o floare
și lumea-i inundată de un incert parfum
în calda neodihnă a-ntinselor popoare
care ne dau tircoale la margine de drum.

Purtăm prin miezul vremii o umbră de zăpadă
și o părere veche de viscol și de ger
cînd aripile iernii au început să cadă
din trupul ei de abur împrăștiat pe cer.

Vin săniile-n curgeri albastre să ierneze
în inimile noastre curat ca-ntr-un tablou
și lămpile din geamuri încep să lăcrimeze
cu fețe liniștite către un soare nou.

GH. MINCA

Cîntec de toamnă, primăvara

Toamnă Toamnă, fără sațiu, Toamnă,
Pulbere de aur zăvorîtă-n rod,
Plînsul tău mă arde, glasul tău mă-ntoarnă
Spre copilăria în care anii rod!

Toamnă, Toamnă, trecătoare, Toamnă
Fluvii dulci de seve, încetinind din nou
Glasul tău mă arde, plînsul tău se-ntoarnă
Iar și iar, în mine, ca un trist ecou!

Toamnă, Toamnă, împlinită, Toamnă,
Anotimp de liniști, anotimp de dor,
Plînsul tău mă arde, glasul tău mă-ntoarnă
Spre cetatea-n care gîndurile dor!

I. C. MICU

Mioritica

În somn de fructe soarele-i ascuns
Împătimit de dorul pămîntean,
Rămîne cerul îngropat o vreme
Sub o copită a unui miel orfan;
Cîini ciobănești se rătăcesc prin lună

Și-n hoji de stele își preschimbă chipul,
Furioare albe de mioare blînde
Tore în izvoare blînde asfințituri.
Și-n plaiul cald de răsufări născute,
În fusul răsîrat de cîntul ierbii,
Trec la iernat soroacele din vară
Și-ncepe să-ncolțească graiul iernii.
Abia acum amiaza mi-i povară
Și dimineața nebunie-a lumii —
Un ceas ce își, preumblă alăptatul
De la un miel la altu-n setea lunii.

VICTORIA TANASE

Țăran român

Țăran român,
Tu ești la tine-acasă,
Tu n-ai ceruț permise de trecere-n oraș
Deși ți-atîrnă-n cui prea ruginita coasă
Tot calci cu măreție
Prin-verdele imasă!
E drept că nu mai umbli cu secerea în mină
Chiar iernile bătrîne-s
Din ce în ce mai calme
Și ți-ai schimbat plăvanii în caii de mașină
Dar griul
Ca strămoșii îl prețuiești în palme.
Cumva,
De ți se-ntîmplă piciorul gol să calce
Cînd noaptea de la gară te reîntorci în sat,
În raza lunii trupul se-ndoaie
Ca o salce
Și sufletu-ți încintă ogorul semănat.
Te-oprești ca altădată
La vechea ta fîntînă
În ciutura de apă cercînd să-đeslusești
Dacă-i noroc, că anii prin trenuri ți se-adună
Și dacă-i drept prin lume
Să tot îmbătrînești.

COROLAN PAUN

Ofrandă

Din lupte cînd se întoarceau
Strunînd în friuri armăsari
Străbunii noștri se-nchinau
La zcii țării tutelari.
Jertfeau pe-altarele străvechi
Zăpada-nțiiilor ninsori
Lumina pașilor perechi
Și viața de atîtea ori.

Zeului codrilor l-au dat
Să aibă milă de-acest neam
Inima cerbului curat
Și frunza proaspătă din ram

Zeului apelor lichid
Pentru belșug pe-acest pămînt
Strămoșii i-au întins timid
Albastrul cerului răsfrînt

Zeului holdelor bălai
Să nu ne părăsească-n veci
I-au dat seninul lunii mai
Și trupurile celor reci

Apoi strămoșii la un semn
S-au tras s-aștepte răbdător
Iar zcii țării-ntr-un îndemn
Le-au dat din nemurirea lor

MIHAI TOMA

Fluturi de lumină

Fluturi de lumină
Șterg marginea zilei,
Iar somnul se pierde
Pe fosnitoare aripi
Deschise în zarea
Cu țipăt de dragoste.

DUMITRU UDREA

De cîte ori, iubito...

Ciuruite de gloanțe
florile și iarba
se clatină între vis și moarte.
Soarele apune
înroșit de singele
ce curge prin tranșee...

Rănit, telegrafistul
întinde mina grea
și prinde receptorul:

„De cîte ori, iubito, ți-am spus
să nu mai suni în timpul slujbel...”

NICOLAE NICOARA

Ghicitoare

Despletită
Cu aripi de flutur
Tînăr,
Și picioare de căprioară
Înfricoșată
Cu dinți albi
Și mărgele de rouă
În păr
Cu țarbă la picioare
Și la urechi cu zumzet
De albine
În miini cu copii
Desculți
Căutînd muguri.
Cine să fie?
Cine să umble
La pîarta cerului
Sărutînd stelele?

Conjunctiv

Să dorm,
Și ochii să-mi doarmă
Și gura să-mi cînte
Și mina să doară.

S-alerg în pădure,
Picioarele să-nduplec
S-alerge în iarnă
Ca lup după oaie.

S-aducă un mugur
Să facă lumină
Să umple cîmpia
De dulce comoară.

Să dorm
Dar ochi-mi să vadă
S-alerg în pădure
S-aducă un mugur
Să facă lumină,
S-alerge în iarnă
Să umple cîmpia
De dulce comoară.

De dulce comoară
Și gura să-mi cînte
Să-mi vadă și ochii
S-alerg în iarnă
Și gura să-mi cînte
De dulce comoară
De dulce comoară...

Miez de ceas

Transpiri mult...
Îi spuneam
Degetului
Care apăsa inima
Într-o seară.

Roata

Nu se poate. Nu se poate.
Se poate. Se poate.
Deschid ochii și îi închid.

Deschid ochii...
Se poate, se poate
Și tiptil, tiptil
Cineva îmi luă
Negrul,
Și-mi luă asfințitul
Și-mi luă plătura
Și-mi luă moara
Și-mi dădu
Roata...

Dorința

Să-mi plouă
În ochi,
Cu aurul norilor
Să mă-mbrace,
Și să alerg,
În copaci somnoroși
Să sparg pămîntul
Să le dau case
Rădăcinilor,
Să-mi plouă
În ochi,
Să mă-mbrace
În cerul nopții
Să mînc
La gura unui fluviu
Să-mi visez fluturii
Și să-mi plouă
În ochi!

CARMEN JUTEA
elevă în clasa a XII-a
la Liceul de filologie-istorie,
Timișoara

Curier literar

Alis Magdalena Dumitrescu ne scrie: „Pașii calcă pe alci / Scîrțile de frig trotuarul / O mașină glas a dat / Canțonetelor de aur.” Nu ne deranjează atît rima trotuarul / de aur, nici ritmul care suferă din greu, cit mai ales banalitatea cumplită a acestor așa-zise versuri pe care le-am transcris numai pentru a oferi o mostră de nonpoezie. Ce alt răspuns li se cuvine unor astfel de încercări decît un categorie NU? Același răspuns și pentru producții asemănătoare trimise de Gheorghe Dutchevici, Maria Chiru, Constantin Hahui, Florin Tratu, Gh. Șerban Anghelache, Ion Țăranu Tănăsescu și Armand Bratu Ionescu, din ale cărui încercări transcriem încă un model negativ: În zumzetul șuvoiului / Unde curge zgomotos apa, / Pe cer zboară șoimul / Treceau voinici cu spada.

Dar față în față cu cele două exemple de neurmat, iată și un fragment de poem în care Ioan Suciu, un poet a cărui apariție vom fi poate obligați să o semnalăm peste cităva vreme, are ceva de spus și reușește să ne atragă atenția, emotionînd totodată cu imaginea și metaforele ce ni le propune: „Ziua în care ecoul / vede tot ce e de văzut / și tot ceea ce încă nu se vede / aerienele erori despletindu-și ireala lor alcătuire / iarba care ne crește pe gesturi /.../ziua căreia / conștiința acestui poem / un led, un pîru și o floare / îi va dărui / ziua aceea / aleargă, desigur, / cu nările umflăte de lumină / pe undeva / pe aproape...” Sau iată un alt tînăr poet, Țucu Moroșanu, într-o poezie de doar două strofe, un pastel intitulat Iarnă în nord, poate oferi, după părerea noastră, pentru mulți tineri începători, un real model de a descrie (într-o scriitură modernă) natura: „Zăgăzurile toate troznesc în bolta scundă / Vin de-și aprînd luteaua la hornuri nori blajini / O liniște celestă peste mări abundă / Iar ceața se preschimbă-n diluviu mat de erini”.

Exprimîndu-ne îndoiala că, totuși, poate n-am ales cele mai potrivite exemple, dar și convingerea că ne-am dat toată silința, pentru a oferi mai tinerilor noștri cititori un grupaj de modele negative și pozitive, vom repeta în finalul acestui Curier rugămîntea și îndemnul, adresate aproape tuturor celor ce ne scriu, de a frecventa, neapărat, ședințele unui cenaclu literar. Manuscrisele nu se înapoiază.

V.N.

FILE DIN MAREA EPOPEE A UNITĂȚII NAȚIONALE A ROMÂNILOR

Partea a doua din capitolul „1917 — Primele luni — Tifosul exantematic” cuprinde însemnări memorialistice ale lui Ion G. Duca privitoare la starea generală de spirit din iarna anului 1917 (pe care recunoaște el însuși că n-o poate reda în toată complexitatea ei), la situația grea — pe cale de ameliorare — a refugiaților, transporturilor, producției de cărbune și petrol în Moldova, a aprovizionării de tot felul etc.

Ministrul instrucțiunii publice și cultelor face și de astă dată câteva aprecieri asupra colaborării de guvern și asupra rosturilor de la Marele Cartier al armatei — o notă aparte acordând veleităților politice ale comandantului Armatei a II-a.

Cum era de așteptat, I. G. Duca ține să-și depene amintirile și în legătură cu cele trei evenimente penibile ce au făcut senzație la acea vreme — protagoniștii chemându-se Socec, Sturdza, Crăniceanu. În general, cele consemnate de memorialist rezistă în confruntarea cu alte surse documentare, asupra episoadelor respective existând de acum o anumită unitate de vederi și de interpretare. Ar fi doar de reținut faptul că în cazul așa-zisei trădări a generalului Socec, noi am subscris numai pînă la un punct în privința creditului exclusiv și total pe care

Duca îl acordă generalului Prezan; dealtfel, într-un număr trecut al revistei — pe cînd erau consemnate memoriile despre bătălia pentru apărarea Bucureștilor — ne-am exprimat formal și argumentat rezerva noastră.

După cum s-a observat, memorialistul și-a făcut un obicei din a trece prin „tunelul timpului” fiecărui capitol și lumea diplomaților aliați aflați în Moldova; în consecință, și de astă dată întirzie asupra impresiilor culese oficial și din culisele legațiilor străine acreditate pe lângă statul român.

Om politic al timpului său — cu lumini și umbre ce întregesc biografia și justifică sau doar implică fapte de viață — I. G. Duca nu rezistă tentației de a descinde repetat în tabăra partizanilor politici — a majorităților, cum le numește el, de la Camera și Senat. Însă, dezinvolura cu care se mișcă prin viața parlamentară ne prilejuiește un evident spor informațional — dar nu reușește și în încercarea de a acoperi cu involușul gesturilor, frumoase o mare realitate: mixtura unui regim politic de clasă, oligarhic, aservit în ultimă instanță intereselor claselor dominante.

STELIAN NEAGOE

Scriind aceste rânduri imi dau însă seama că nu pot evoca de ajuns starea noastră de spirit din acele luni. Povestirea retrospectivă a faptelor, a mersului epidemiei nu redă sîbuciumul sufletelor noastre. Simțămîntele de care eram stăpîniți în lupta cu moartea care ne pîndea de pretutindeni. Nu puteai întîlni un om fără să-ți povestească vreun episod al epidemiei, nu puteai merge într-o casă fără să afli de îmbolnăvirea sau de moartea vreunui cunoscut, nu puteai să ieși pe stradă fără să întîlnești un convoi funebru. Războiul părea uitat — epidemia era totul. Iarna suspendase ostilitățile, tifosul exantematic ne asvîrlise într-o nouă luptă mai nimicitoare decît cea dintîi și totuși moralul nostru al tuturor era surprinzător. Țineam piept adversității cu o surprinzătoare tărie sufletească.

În mijlocul acestor împrejurări și aceste atmosfere lucrurile tot mai mult se așezau și se normalizau. Iașul se descongestionase din ce în ce. Firește numărul refugiaților era încă prea mare dar înocetul cu înecutul toți își găsiseră un adăpost și un rost. Viața sub noua ei formă se organiza. Pe copiii îi așezasem în coloni. Cu ajutorul lui Valaori, lui Simionescu și al multor profesori refugiați eram relativ mulțumit de rezultatele obținute. Fiindcă exodul încetase și nu eram supuși atacurilor aeriene, liniștea domnea și încrederea sporea. Alimentația lăsa desigur încă mult de dorit dar tot față de lipsa din primele vremuri ale refugiuului progresul era vădit. Alecu Constantinescu cu generalul Leonte și cu Barca la mîntăntă se descurca destul de bine. Apropierea primăverii trezea speranțe de și mai bine iar lumea se obișnuise cu un regim de privațiuni. Mesele antebelice ne păreau o poveste.

Transporturile, în urma eforturilor combinate ale inginerilor noștri și ai Misiunii franceze, se îndrumau și ele spre normal. Sarcina a fost grea, extrem de grea. Pe la 15 februarie Ministerul Lucrărilor Publice a fost în măsură să aducă la cunoștința publicului că la sfîrșitul acelei luni trenurile de călători vor circula regulat, potrivit unui nou orar. La Comănești și în regiunea Moinești se intensifică sub conducerea lui Alexandru Cottescu producția cărbunelui și a petrolului, încît nevoile armatei puteau fi îndeplinite pe deplin și ale populației civile în condiții tot mai multumitoare.

Pe de altă parte, Mărzescu întocmea cu ajutorul Marelei Cartier, al aparatului administrativ al cooperăției și al specialiștilor tehnici, un întreg plan în vederea intensificării producției agricole. Planul a fost atît de bine chibzuit încît îndată ce situația climaterică a îngăduit-o, muncile au și început să se facă. N-a rămas un petec de pămînt nelucrat. În această privință acțiunea guvernului a fost netăgăduită la adăpostul oricărei critici...

Colaborarea de guvern mergea destul de bine. Interimatul externelor fusese pentru febrilitatea lui Take Ionescu o mintuitoare supapă. De cînd avusese prilejul să mai trimită telegrame în străinătate, să mai acorde interviuri, să mai aibă întrevederi diplomatice — se liniștise. Singur doctorul Istrati ne-a pricinuit oricărui neplăcere. Influențat probabil de vreun funcționar ce se socotea nedreptățit, șoptea pe scoteala lui Radovici, predecesorul său, învinuirii neplăcute. Radovici, care era cîntea personificată, a fost profund mîhnit de a se afla pe nedrept bînuit. El s-a plîns lui Brătianu și fiindcă totul era lipsit de temelie, dr. Istrati a bătut în retragere. Triumfător a descoperit însă curînd după aceea că unii parlamentari au abuzat la distribuțiile de zahăr. Au luat cîteva căpătîni mai mult și dacă nu mă înșel le-au revîndut în piață. Brătianu a dat însă imediat cu energie sancțiunile cuvenite. Cîțiva deputați, între alții Eraclide, au trebuit să-și dea demisia și astfel s-a tăiat din rădăcina o agitațiune pe care unii puneau deja mari speranțe.

De la Marele Cartier nu prea aveam vești multe. Fiind încă la Birlad, știam numai că se lucrează intens la reorganizarea armatei, că colaborarea cu generalul Berthelot era intimă și tot mai cordială și că cu generalul Zaharov, comandantul trupelor rusești, raporturile deși mai bune lăsa încă de dorit. Pe front nimic; liniște, comunicate aproape stereotipe pe care lumea abea le mai urmărea. La Ar-

1917 — Primele luni — Tifosul exantematic (II)

mata II-a generalul Averescu se înconjură de adversarii guvernului, în frunte cu Grigore Filipescu și lua din ce în ce mai mult aere de independență sfidare față de Marele Cartier și față de ministri. Chiar Take Ionescu care îi era prieten începea să fie enervat de această atitudine. Bacăul era mai mult un focar politic, sediul adevăratei opozițiuni decît cartier unei armate. Popularitatea generalului era răspîndită cam pretutindeni; era acum sistematic organizată în vederea realizării unor ambițiuni politice care nici nu-și mai dădeau osteneala să se ascundă. Germanii stînd în inacțiune, Averescu avea toată vremea ca prin emisari de tot felul și printr-o acțiune metodică să-și pregătească viitorul politic. Lui Brătianu firește această stare de lucruri nu îi putea conveni. Totuși a tolerat-o. El socotea situația în genere prea gîngășă ca să lovească într-o popularitate discutabilă dar fără îndoială reală. Se mîrginea deci să circumscrie pe cit putea sfera de acțiune a generalului Averescu. Redus la rolul de simplu comandant de armată, Averescu la urma urmei nu putea fi prea periculos. Dacă atitudinea lui va depăși marginile admisibile, Brătianu își rezerva dreptul de a interveni atunci. Cred că ținînd seamă de toate, contingentele situațiunii, el a făcut bine să procedeze în acest mod. Nu e mai puțin adevărat însă că spectacolul acestui general politician și quasi-răsvărit constituia un precedent regretabil și o pildă primejdioasă.

În decursul acestor luni s-au mai petrecut trei evenimente penibile și senzaționale în lagărul militar: degradarea lui Socec, trădarea lui Alexandru Sturdza și condamnarea la moarte a colonelului Crăniceanu. În timpul bătăliei de la București, generalul Socec își părăsise postul de comandă. Prezan era convins că în mare parte pierduse bătălia din cauza lui. Adevărul e că Socec era un ofițer de salon care își făcuse aproape toată cariera la București, la comenduirea pieței și la escorta regală, nu avea pregătirea necesară pentru a exercita un comandament efectiv și delicat în timp de război. La prima încercare mai grea și-a pierdut capul și conștiința. Un exemplu trebuia deci dat și Prezan, precum am mai spus-o, a adus un mare serviciu armatei, disciplinei și moralului ei prin această condamnare. În primele zile ale lui februarie, tot Iașul a alergat pe plautul de la Copou — ca să asiste la scena oribilă a degradării acestui nevrednic general. Cu neputința organică a românilor de a da lucrurilor un caracter definitiv, cum a venit la guvern Marghiloman, Socec a fost considerat ca o victimă politică și juriștii germanofili au găsit formulele cuvenite pentru a revizui procesul și a-l asigura de vedere mult mai dureroasă. Îmi aduc aminte și acum că fiind la Mitropolie vecin cu Vintilă Brătianu, el mă chiamă într-o seară și cu figura descompusă îmi spune: „Mă vezi așa de tulburat fiindcă am aflat un-lucru pe care mai nu-l pot crede și care dacă ar fi cumva adevărat, ar fi prea oribil. Ce s-a întîmplat, răspunsei eu speriat. Te rog n-o spune nimănui căci tot cred că trebuie să fie o eroare. Dar ce e? Închipuiește-ți, cei de la Marele Cartier pretind că Alexandru Sturdza a trecut la inamic, că a căutat să atragă tot sectorul său cu el, dar că din fericie nimeni afară de Wachman nu l-a urmat. Germanofil îl știam și avînd în vedere educația și lungul său stagiu în armata germană, pricepeam simțămîntele lui, dar să-și trădeze țara el, un om care a fost o viață întregă personificarea cinstei, a scrupulozității morale, el, fiul lui Mitiță Sturdza — asta nu se poate, nu se poate, e o greșeală, o răzburare. La gîndul numai că ar putea fi adevărat, încheie Vintilă Brătianu, mîntea îmi stă în loc”. Emoția mea era firește tot atît de mare ca a lui Vintilă Brătianu, dar m-am grăbit să îi spun că eu cred lucrul posibil și lată de ce. Cu cîteva luni înainte de război fusese informat, în calitate mea de ministru de culte, că la Școala mili-

tară a căruia comandant era Alexandru Sturdza se făcea propagandă adventistă și antimilitaristă. I-am semnalat deci cazul și mă așteptam să-mi mulțumească și să primesc asigurări că va lua măsurile cuvenite. Cînd colo, spre uimirea mea, am primit de la el o lungă și pretențioasă scrisoare în care îmi vorbea de articolul din Constituție care garantează libertatea de conștiință și conchidea că la urma urmei în confuziunea morală de la noi, adventismul e preferabil ateismului sau indiferentismului. Atunci l-am chemat la mine și cu o uimire crescîndă am constatat că era de prisos a vorbi bunsimț cu acest spirit încăpăținat și sucit și mi-am zis: într-un cap cu astfel de deformațiuni nu m-ar surprinde ca el să fi trecut și la inamic — crezînd că-și salvează patria, că săvîrșește un act de eroism. Așa a și fost.

Dar scena cea mai curioasă s-a petrecut a doua zi la Consiliul de Miniștri. Brătianu care știa împrejurarea cu adventismul și care îl mai știa pe Alexandru Sturdza și extrem de vanitos, nu voia să creadă dar era zdrcînat. Costinescu în schimb a sărit în sus. Aceste sunori sunt o infamie. Cunosce pe acest om de cînd era copil, știu în ce principii a fost crescut, e un atentat la memoria venerabilă a tatălui său. Să vad și tot nu voi crede. Ferechide, Porumbaru, Take Ionescu chiar — în aceeași simțămînt, cit despre Mișu Cantacuzino — el socotea învinuirea adusă lui Sturdza ca ofensă adusă onoarei familiei sale. Roșu și tremurînd, strigă: „Am putut fi adversarul politic al tatălui său, dar Alexandru Sturdza după mama sa care este o Cantacuzinească mi-e văr, am copilărit cu el, e mai presus de orice bănuială și nu permit nimănui să îi arunce un astfel de oprobriu”. Într-o asemenea atmosferă am păstrat o atitudine rezervată, cu atît mai mult cu cît într-adevăr acuzația era prea îngrozitoare pentru a o susține fără dovezi indiscutabile.

Din nenorocire peste cîteva zile Brătianu adînc tulburat ne-a comunicat amănuntele. Erau înfiorătoare. Se găsise un carnet în care Sturdza notase planurile lui, în care cita ofițerii pe care încercase să îi convingă precum și aceia pe care nădăjduia să îi atragă în viitor și se știa acum că ordonanța sa refuzînd în ultimul moment să-l urmeze, el o împușcase fără milă cu propria sa mîină. În fine — mai monstruos decît toate — se descoperă acum că locotenentul Ciulei, pe care îl învinuise că se retrăsese fără rost de pe poziție și pe care pentru aceasta îl și condamnase la moarte și îl executase, era nevinovat. Totul fusese o inscenare ca să inspire deplină încredere comandantilor săi. De fapt era hotărît să treacă la inamic încă de atunci. Unele din mișcările lui părăsiseră suspente lui Averescu. Pentru deplina reușită a planului, toate îndoiele trebuiau spulberate. Pe de altă parte, Averescu își dădea acum seama și de ce cu prilejul ultimei vizite a regelui pe front, Sturdza înaintase atît de mult cu el înspere tranșeele inamice. Încerca, se vede, să-l expuie gloanțelor germane sau chiar să-l predea prizonier dușmanului. Așadar, fiul lui Dimitrie Sturdza era nu numai trădător dar și asasin. Am pus toți capetele în jos, stăpîniți de o adîncă durere. Dacă nu mai puteam fi siguri nici de un om cu tradițiile și cu reputația lui Sturdza, de un om care fusese educatorul respectat și iubit a atîtor generații de ofițeri tineri, de cine mai puteam fi siguri? Cu drept cuvînt totul parea posibil. Acest inconfortabil simțămînt, această chinuitoare îndoială ne-a urmărit săptămîni de-a rîndul.

Crăniceanu a fost un corolar al lui Sturdza. Înțeles cu el, trebuia să-l urmeze. A fost însă prins înainte, pe cînd se întorcea cu manifeste de la întîlnirea ce avusese peste tranșee cu dînsul. În timpul neutralității acest ofițer, dealtmînter distins, se manifesta ca un partizan hotărît al intrării noastre în acțiune alături de aliați. Generalul Iliescu l-a trimis însă ca atașat militar în Grecia și de atunci își schimbase deodată atitudinea, devenise un germanofil înflăcărat. Scria rapoarte foarte defavorabile asupra acțiunii aliate de la Salonic și nu se sfîia să declare că datoria conducătorilor

României e să se alipească Puterilor Centrale a căror victorie e mai presus de orice îndoială. Unii susțineau că această metamorfozare se datorase regelui Constantin care simțîndu-l vanitos, speculase cu succes această slăbiciune a sa. Alții pretindeau că soția sa, iubitoare de lux, fusese sedusă de arginții germani și că exercitînd o mare influență asupra lui, îl convertise în cele din urmă. Nu știu care e adevărul. Destul că trădarea lui era neîndoieinică. Aci trebuie să mărturisesc că generalul Prezan a fost antic. Crăniceanu era nepotul său, fiul sorei sale. Consiliul de război știînd aceasta a crezut că îi va complace condamnîndu-l numai la muncă silnică pe viață. Prezan aflînd aceasta a căsat sentința. L-a trimis din nou în judecată și a iscalit personal condamnarea la moarte. Pe front, înaintea întregului său regiment, în vinorea Pastelui, Crăniceanu a fost împușcat. Mi se spune că în fața morții a fost demn. A refuzat să fie legat la ochi, a cerut să sărute drapelul și liniștit a așteptat plutonul de execuție. Convingerea mea — desigur ea nu constituie o justificare, e numai o explicațiune — Crăniceanu a fost victimă a eredității sale. Tatăl său, generalul Crăniceanu, prezenta stigmate indiscutabile de dezechilibru. La nefericitul său fiu infirmitatea organică a evoluat pînă la aberația trădării.

Acestea au fost paginile de rușine ale epopeei întregirii neamului. Nu le-am putut trece sub tăcere dar le întorc cu grabă și cu o durere ce nici azi n-o pot stăpîni.

Cu corpul diplomatic la Iași de asemenea nimic deosebit, decît numai că intimitatea cu St. Aulaire devenea efectivă. În mare parte sub influența ducelui de Luynes și a lui Robert de Flers, St. Aulaire a încetat de a mai asculta de sugestiunile funestului Lacombe și s-a apropiat de Brătianu. De îndată ce s-au cunoscut mai bine, s-au stabilit între ei simțămînte de reciprocă simpatie și considerațiune. La flacăra suferințelor noastre prietenia lor s-a cîlîit tot mai mult. St. Aulaire — rece, nepăsător și cam ironic — se dovedea în mijlocul nenorocirilor o inimă caldă și un suflet de elită. Masloff plecase pentru interese familiale la Petersburg. Însărcinatul de afaceri, înaltul și moliul prinț Gaгарine nu juca nici un rol, așa încît cu Legația rusească de fapt nu mai erau decît ramururi neînsemnate și reduse. Barclay, Fasciotti și ceilalți erau covîrșiți de greutatea vieții de toate zilele și de neplăcerile inerente refugiuului. Criticau cam lesne și cam mult, dar n-aveam vreme să ne ocupăm de aceasta.

Mai supărătoare pentru noi erau majoritățile. Vechea formulă a lui Ferechide — un guvern n-are dificultăți reale decît cu majoritățile cărora nu le dă de lucru — se adevăra tot mai mult. Fiind neocupat, luptîndu-se cu mizeriile refugiuului — printre deputați și senatori domnea un spirit cam răsvărit. Unii criticau și cu rost și fără rost. Alții se făceau cu o condamnabilă ușurință ecoul tuturor resentimentelor și turor calomniilor. Colaboratorii noștri conservatori și conservatorii democrați își reaminteau iarăși prea adeseori că sunt adversarii noștri și aveau tendința să uite că trăim într-o epocă de conlucrare. Mărzescu și cu mine căutam să menținem contactul cu cît mai mulți din prietenii parlamentari. Cînd le vorbeam lucrurile se potoleau, dar era atîta suferință și atîta enervare pretutindeni încît curînd după aceea trebuia s-o luăm de-a capul.

Ca să combatem această surdă agitație, ca să mai dăm satisfacție plîngerilor lor — că nu sunt de ajuns țîniți la curent cu ceea ce se petrece — l-am intrunit înții, Mărzescu și cu mine, într-o consfătuire mai largă. Aprovizionarea fiind chestiunea la ordinea zilei și obiectul principal al criticilor, am discutat cu ei această problemă. Le-am arătat ce am făcut, ce măsuri sunt proiectate, le-am anunțat hotărîrea guvernului de a institui o comisie compusă de miniștrii de război, interne, domenii, lucrări publice și un delegat al Marelei Cartier pentru a coordona și rezolva toate chestiunile privitoare la alimentare și la aprovizionare. S-a discutat pe urmă chestia refugiaților și la sfîrșit Mărzescu a expus planul său pentru asigurarea recoltei viitoare. Parlamentarii au plecat mai liniștiți și oarecum satisfăcuți.

Superbă victorie, la tenis, în fața Braziliei!

Cu nostalgia cuplului de aur al tenisului românesc Țiriac-Năstase, cei care ne-au învățat legile superbe ale acestui sport, știut, înainte, doar că seamănă citva cu tenisul de masă, deci, în această stare, ne-am prezentat ca spectatori la meciul România — Brazilia, din cadrul Cupei Davis. N-am fi crezut, sinceri să fim, că flăcăii noștri de azi, Segăreanu și Dirzu, vor triumfa în fața numelor, atât de sonore și atât de mult umblate prin turnee, ale lui Thomaz Koch și Carlos Kirmayr, doi „bătrâni” jucători, întîiul de 36 de ani, celălalt de 30. Revenim cu alte amănunte de-acum cunoscute: Florin Segăreanu nici n-a împlinit 20 de primăveri (le serbează în acest final de mărtisor), iar Andrei Dirzu e mai în vîrstă cu... un an!

Poate că, tocmai de aceea, simțind că cei doi au nevoie de sprijin, federația de specialitate — aflată într-un impas organizatoric — a apelat la sprijinul autorităților din Timișoara, solicitînd ca acest oraș cu o sală adecvată, „Olimpia”, și un public ce are, de-acum, vocația sporturilor, să găzduiască înfruntarea româno-braziliană; cum televiziunea, radioul și presa scrisă au informat „la zi” asupra evoluției jocurilor și scorurilor, pînă la acel triumfal 3-2, ce-ar mai rămîne de notat pentru a nu repeta prea multe aprecieri?!

Întîi, ca o concluzie limpede, Florin Segăreanu promite să fie o nouă stea a tenisului românesc. El merită cu prisosință să fie felicitat din toată inima pentru marea ispravă de a-l învinge, la simplu, pe cei doi brazilieni, Kirmayr în prima zi (4-6, 6-4, 7-5, 6-2), și Koch

în partida decisivă (4-6, 6-3, 7-5, 4-6, 6-0). Ca tot acest foarte talentat jucător să fie autorul principal al victoriei din meciul de dublu: Segăreanu, Dirzu — Koch, Kirmayr (0-6, 8-6, 6-4, 7-5). Chiar și din „lectura” parantezelor lesne se poate deduce că jocul acesta n-a fost o simplă joacă. Noi, spectatorii, ne-am ros unghiile de emoție, ne-am mușcat buzele, ne-am fript palmele, ne-am extenuat vocile cu îndemnurile: „Hai, Florin”, „Hai, Andrei!”, „Hai România!”, „Da, chiar și „hai, Andrei!”, deși Dirzu a jucat modest, fără nerv și fără vlagă, fiind copleșit fie de importanța misiunii sale, fie de fețele distinse ale brazilienilor. Doar la dublu, în seturile decisive, cu un partener de o imensă generozitate și răbdare, Andrei Dirzu și-a valorificat forța serviciilor dovedind că ar avea resurse valorice; învins și de Koch și de Kirmayr, cărora le-a luat, la un loc, doar nouă puncte, el și antrenorul Bardan trebuie să gîndească foarte serios atît la șansa cit și la povara de a rămîne în banca din fața a școlii Țiriac — Năstase.

Da, Florin Segăreanu care împreună cu Hărădău au cîștit victoria asupra lui Koch printr-un salt comun în bazinul „Olimpiei”, Florin în echipament, celălalt în costum — pare făcut pentru victorii în acest sport; are talent, are forță, are inspirație, are nerv (nu nervi!); pe Thomaz Koch l-a decimat pur și simplu, sleindu-l de puterile stîngii sale, setul ultim, încheiat cu 6-0, devenind o demonstrație a vigoarei, a sănătății, a înțelepciunii, Florin utilizînd cam toate procedeele tactice în fața rutinei „vulpoiului” brazilian.

Nu din politețe, brazilienilor ca și căpitanului ne jucător, Cletto, li se cuvin omagii pentru demnitatea și sportivitatea lor; noblețea tenisului și a celor care-l practică — adaug și a celor din tribunele românești! — și-au găsit confirmarea în atitudinea de o mișcătoare finută morală a lui Thomaz Koch și Carlos Kirmayr, care, asemenea arbitrilor neutri, Jacques Dorfmann, au fost impresionați și de țara ce-i primea cu ospitalitate, cu simpatie... fotbalistică, și de faptul că, deși Ilie părea solitar și fără prozeții, în urmă-i se ivesc cu rachete măiestre, foștii săi băieți de mingi.

Bravo, băieți! Bravo, România!

TEODOR BULZA

RUGBY

Ocazie pierdută

De bună seamă că dintre ocaziile de a puncta scorul, de a marca în jocurile sportive, cele mai multe nu sînt cele realizate, ci mai degrabă cele pierdute, ratările, care își au și ele farmecul lor, exprimat prin mugetul dezolat al tribunelor. Dar nu despre ele vom vorbi aici, ci despre un regret intim, dar cu ecouri mai ample, în legătură cu o întreagă competiție, care pur și simplu nu va avea loc. Cum e și firesc, mă voi referi la sportul nostru drag, rugbyul.

Publicul bucureștean și telespectatorii din întreaga lume așteaptă cu o frenetică nerăbdare cea de-a XI-a ediție a Jocurilor mondiale universitare de vară, care se vor desfășura la București, între 19 și 29 iulie, anul acesta.

Vom asista la un impresionant decațion al Universiadei mondiale, în care, în afară de sporturile individuale (atletism, gimnastică, lupte, natație, sărituri în apă, scrimă și tenis), se înscriu și jocurile sportive: baschet, polo și volei.

Regretul nostru, poate cam tardiv, constă în faptul că nu vom avea ocazia să participăm și la o tinerească desfășurare a rugbyului, sport prin excelență școlăresc și studentesc, profitînd multilateral de această ocazie.

Imi amintesc și acum cu plăcere că în august 1953 s-a organizat, tot la București, Festivalul Mondial al Tineretului și Studenților, în cadrul căruia au avut loc o serie de întîlniri sportive prietenești, printre care și o competiție de rugby.

Țara noastră a fost reprezentată de echipele Locomotiva și Constructorul (două veritabile selecționate de tineret) și au mai participat selecționata F.S.G.T. (Franța) alături de o combinată studentescă Australia—Noua Zeelandă, disputîndu-se partide de mare spectacol pe stadionul Dinamo, arhiplin și legîndu-se noi prietenii și relații internaționale care au ajutat mult evoluției ulterioare a rugbyului românesc.

Cred că ar fi fost necesar ca Federația Română de Rugby, prevăzînd actuala grandioasă ocazie, să vină în întîmpinarea ei cu propuneri și programări hotărîte, bizuindu-se pe invitați de elită din rugbyul universitar mondial.

Prezența, de pildă, a unor echipe din Oxford și Cambridge sau a formației Paris Université Club (P.U.C.) sau a echipei Academiei de Aviație „Iuri Gagarin”, împreună cu o selecționată puternică a studenților noștri și cu alte selecționate din țările prietene, ar fi contribuit în mod substanțial la propășirea rugbyului.

Dacă s-a trecut însă pe lingă această fructuoasă ocazie, s-ar fi putut, cel puțin, organiza o salutară Cupă studentescă internă, cu tendința de perpetuare, între formațiile divizionare studențești binecunoscute: Politehnica Timișoara, Politehnica Iași, Știința Petroșani și Sportul studențesc, în cinstea Universiadei mondiale.

Deși tardivă, poate că, totuși sugestia noastră va constitui un imbold pentru viitor. Rugbyul se bizuie pe eseri certe și nu pe ocazii ratate.

TUDOR GEORGE

OMUL CARE JOACĂ

Întrebări naive

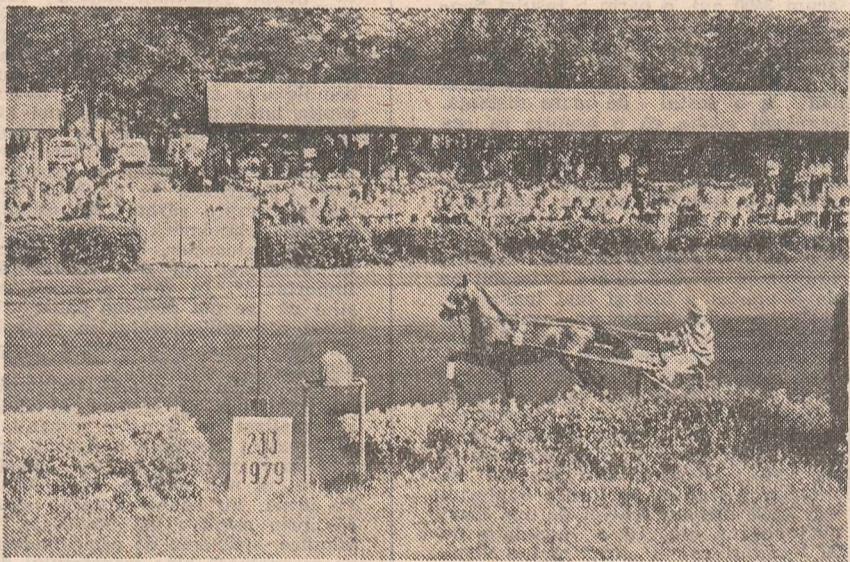
Toți cei care jucăm sau mergem pe mina fotbalului, dacă se poate spune așa, acordăm o importanță prea mare felului în care se împarte dreptatea în teren de către arbitri; și în afara lui, de către cei sortii să judece deciziile tuturor, arbitri, jucători, antrenori, conducători de echipe și, nu în ultimă instanță, chiar spectatorii. Dreptatea ar trebui să fie una singură, aceea naturală, a adevărului, dar mai avem destul de mult pînă cînd această prezență de natură feminină, dezlegată la ochi, va găsi un loc creator la masa la care se discută și se plămădește viitorul fotbalului. Pînă atunci, avem tot dreptul să ne întrebăm în orice moment, cînd vor deveni arbitrii corecți, jucătorii și conducătorii lor cinstiți și feri, iar spectatorii în ton total cu frumusețea ariilor ce li se servește? Fiind entuziaști, nu numai prin puterea obiectivă a oazei de latinătate pe care încercăm să o păstrăm cit mai puțin alterată, să sperăm că vom trăi cit de curînd, momentul unui răspuns pozitiv. Sigur, aceasta nu poate însemna în timp zile sau luni, ci ani, și este foarte bine că acest efort de muncă cinstită și de legalitate începe să fie tot mai vizibil și în fotbal. S-a făcut ceva, a mai rămas însă mult de făcut.

Lăsînd la o parte aparentele constatări mari, să trecem la adevăruri mai mici, sugestive, născute din acest joc care este fotbalul și care-i face pe oameni să se întrecă atît de frumos. Așadar, una din „oile” cele mai negre ale fotbalului nostru o constituie, în mentalitatea multora, arbitrii. În ciuda faptului că, obiec-

tiv, avem o bună școală de arbitraj și un renume acceptabil în acest sens, mai răsturnăm citeodată, din cauza vitrinei, oala cu lapte pe stadioanele Europei. Deși am avut multe litigii cu ei, cred în arbitrii noștri, i-am simțit pe mulți că „știu meserie” și bine-nțeles că n-am să mă las pînă nu am să-l arăt cu degetul (ceea ce nu este frumos), în fața și văzului tribunei pe unul pe care am să-l simt „minjit cu miere”. Un prieten care imi lipsește mi-a sugerat mai de mult această idee și fiind spre apusul carierei de jucător, din plăciseală în lupta inegală cu ignoranța cruntă și nu ca potență, am să tac acest lucru.

În ultimul timp, arbitrii și comportamentul lor, începînd de la „grija” deplasării și ajungînd la prestație, au fost destul de discutate. Nimeni însă nu s-a gîndit că, pentru un început al cinstei, acești cavaleri merită recompensării oficiale cel puțin cu prețul ciștigului jucătorului care a învins. Ar fi un început pe care îl merită chiar și Silaghi, Moraru sau Ispas, le-ar da de gîndit chiar și lor, și cel puțin pentru moment n-ar pretinde și „suma mincinoasă” ce licitează peste tot mult deasupra celei oficiale. Apropo de această sumă. Măntreb cu naivitatea reală a omului de bine. Dacă tot se poate da peste, de ce nu legiferăm oficial potența pecuniară obiectivă a fotbalului și îi învățăm pe jucători, încă de la semnătura ce și-o aștern pe statele fictive, că pot minți și ei la rîndul lor?...

CORNEL DINU

Se deschide sezonul de hipism

Duminică, cu începere de la 9,30, se inaugurează pe Hipodromul de stat din Ploiești stagiunea alergărilor de trap pe 1981. Din cîte am aflat, organizatorii au pregătit un program festiv, alcătuit din 10 alergări la care își vor da concursul 109 cai între 3 și 8 ani.

Actualul sezon va cuprinde 70 de reuniuni hipice, căderea cortinei fiind prevăzută pentru 20 decembrie. Organizate, la început, numai duminica, reuniunile urmează să fie programate, din luna

mai, și joia după-amiază, în cadrul lor avînd să „se producă” 259 de trapași, din care 90 provenind din generația tinăra, crescută la hergheliele Dor Măruț și Rușetu.

În ceea ce privește cursurile de amatori, care s-au bucurat de un deosebit succes în stagiunile trecute, acestea se vor re-lua în ziua de 10 mai. Pentru cei care doresc să se înscrie în acest campionat, portile Hipodromului de stat din Ploiești sînt deschise.

ce consideră „cazul Ion Ionescu”. Din respect față de adevăr și, implicit față de cititori, țin să precizez că suspendarea dictată împotriva mea de biroul federal (de a nu mai antrena timp de un an de zile echipele de diviziile A și B) a fost nelegală și netemeinică intrucit biroul federal al F.R.F. nu s-a constituit statutar (au lipsit mai mult de jumătate din membrii lui, printre care însuși Anghel Paraschiv și Ștefan Covaci) și nici nu a urmat calea legală prevăzută de regulamentele F.R.F. Cînd zic asta, mă refer la faptul că situația mea nu fusese dezbătută în cadrul Colegiului central al antrenorilor. În pofida acestor nereguli, Biroul F.R.F. a hotărît să mă suspende. Firește, am urmat calea legală, adresînd un memoriu conducerii C.N.E.F.S., invo-

cînd argumentele de mai sus ca și altele. Analizînd cu temeinicie și simț de răspundere demersul meu, conducerea C.N.E.F.S. a hotărît anularea deciziei de suspendare, măsură total justificată de datele problemei. Față de acestea apreciez cuvintele scrise la adresa mea de Anghel Paraschiv drept calomnioase și, firește, drept o încercare de inducere în eroare a opiniei publice. Cu atît mai nelalocul lor imi par acuzațiile aduse în textul respectiv conducerii C.N.E.F.S., care nu a făcut altceva decît să împartă dreptatea în mod cîștit și loial. Dacă cineva a greșit în cazul meu, și a greșit, atunci în cauză este Biroul federal, asupra acțiunii căruia și-a pus pecetea arbitrarului și puterea de influență a fostului președinte al F.R.F., dornic să rămînă în fotbalul românesc nu

printr-o muncă de durată și nu prin exigență, ci prin sancțiuni exagerate, adesea neintemeiate, ca în cazul meu, și cum am mai arătat împotriva regulamentelor în vigoare. În ceea ce privește plecarea de la clubul Petrolul Ploiești menționez că nu s-a datorat dorinței proprii, ci imposibilității clubului respectiv de a obține detașarea mea de la A.S.E. pe o perioadă de 3 ani, așa cum am convenit. Alături în acest sens convenția încheiată cu clubul Petrolul-Ploiești.

Concepția invocată, potrivit căreia „antrenorului îi șade bine cu drumul”, a fost, este și va fi străină concepției mele de viață și muncă, viață în cursul căreia am respectat, respect și voi respecta cu strictețe legile țării, ale profesiei pe care mi-am ales-o.

ION IONESCU

Dreptul la replică

În legătură cu articolul „Cîteva opinii privind modul cum este condusă și îndrumată F.R.F.” publicat în revista „Flacăra” din 12 februarie 1981 sub semnătura lui Anghel Paraschiv, fost președinte al F.R.F., vă rog să publicați următoarele precizări:

Fără să atace problemele de fond ale fotbalului românesc, fără să pomenească nici un cuvînt de fapt că, sub conducerea lui, fotbalul românesc a înregistrat o suită de usturătoare eșecuri, între altele ratînd calificarea la campionatul european, fostul președinte al F.R.F. găsește un spațiu întins spre a se ocupa de ceea

Lumea în care trăim

Omul și marea

În urmă cu câteva milenii, navigatorii antichității porniseră pe întinsul mărilor în căutarea speranțelor și, deopotrivă, a supraviețuirii. Acum, aflați în plin secol XX, ne vom întoarce oare către marea fără de sfârșit? Vom regăsi bucuria întinderilor apei? Noua ipoteză modernă, al cărei sens îl găsim mai cu seamă în viitorul iminent, apare ca un răspuns la problemele unei lumi confruntate cu perspectiva epuizării unor resurse vitale. Nu o dată, viitorologii au arătat că Pământul ar putea să ajungă la un moment dat la limita, să devină incapabil să poată asigura plenar nevoile strângente ale civilizației umane. Va trebui atunci, din nevoie, să scotocim zăcămintele prea puțin exploatare de pe fundul apelor. În fond, speranța, încrederea în bogățiile submarine nu-i nouă. Oamenii au preferat însă să se folosească de ceea ce le era mai la îndemână. Dar vechile obiceiuri trebuie corectate...

Lumea poate miza pe fantasticele bogății ale mărilor și oceanelor; ele sînt cele mai mari „rezervoare” de apă, de hrană, de materii prime și de surse energetice. Ar fi greșit să se creadă că aceste aprecieri aparțin unor imaginații prea febrile. Adevărul este că numeroși oceanografi, biologi, chimiști, specialiști în nutriție — cu toții, oameni de știință versați — afirmă categoric: în ocean se află piinea noastră viitoare! Oceanul va putea hrăni omenirea!

Desigur, pentru a folosi în mod inteligent rezervele mării este necesar, în primul rînd, ca acestea să fie identificate, cunoscute. Apare necesitatea unei investigații profunde la nivelul planetei. Trebuie cunoscute mai întii speciile marine, condițiile lor de viață, locurile de reproducție, migrațiile, sursele de hrană, longevitatea lor. Apoi trebuie să începem era „cultivării” oceanului sau acvacultura. Un ansamblu de procese tehnice ar permite realizarea „creșterii” animalelor marine și „cultivarea” vegetalelor marine sub controlul de către om al diverselor faze ale ciclului de producție, la fel ca și în culturile terestre. „Colonii” ale viitorului nostru consum alimentar și-au și făcut loc. În Japonia, bunăoară, fermele de scoici, crabii, raci, calcani sau alte specii, organizate în apele marine, am devenit o practică generalizată de mulți ani. Tot așa cum folosirea în alimentație a proteinelor vegetale obținute din alge marine a luat de acum o largă extindere. Ogoarele obișnuite ale omenirii s-ar putea muta treptat, sub valurile mării, așa cum Jules Verne își imagina încă cu mulți zeci de ani în urmă în cărțile sale.

Cu toate că acvacultura se află abia la început, ea asigură de pe acum 3 milioane tone anual, față de 70 milioane tone cît reprezintă „recolta” pescuitului mondial. Iar prevederile F.A.O. pentru producțiile viitoare obținute prin acvacultură sînt de 25 milioane tone în 1985 și de circa 70—100 milioane tone în anul 2000. Pentru moment, crearea acestor „ferme” pentru cultura speciilor marine este desigur încă anevoioasă — nu există suficiente cunoștințe, lipsesc tehnologiile specifice. Dar o largă cooperare între specialiștii di-

feritelor țării ale lumii ar putea depăși ușor aceste bariere temporare.

Și încă ceva: grație imenselor și profundelor întinderi oceanice, este sigur că omenirii nu-i va lipsi apa; numai că necesitățile crescînde de apă potabilă vor crea dificultăți din ce în ce mai mari în multe regiuni secetoase și supraaglomerate ale globului. Iar instalațiile de desalinizare a apelor mării, care funcționează cu succes în multe țări, sînt deosebit de costisitoare. În lume, s-a stîrnit o adevărată cursă pentru noi tehnologii mai simple și mai ieftine. În același timp, în America, un institut special, „Rand Corporation”, studiază realizarea unui proiect care-și propune să remorcheze calotele de gheață din Antarctica și să le aducă în preajma statelor cu climă aridă, lipsite de apă dulce.

Cît privește contribuția oceanului la potolirea „foamei” de energie a omenirii, aceasta poate fi în viitor cu adevărat uriașă. Să ne referim spre exemplu doar la transporturi. Pentru economisirea energiei, posibilitatea folosirii navelor cu pinze preocupă tot mai mult cercetătorii și constructorii navali. În Anglia a și fost lansată la apă o navă modernă înzestrată cu veliere. Totodată, la dispoziția omenirii se vor pune noi tipuri de nave, hidroplane sau aeroglisoare care împreună cu navele cu pinze pot permite o economisire importantă a combustibililor. Ceva mai practică, și de acum folosită nu numai în mod experimental, este energia inepuizabilă a valurilor mării, a curenților marini sau a mareelor. La Rance, în Franța, prețul unui kilowatt/oră de energie obținută din marea se apropie de costul kilowatt-ului/oră-clasic.

Cercetările oceanografilor sovietici, francezi, americani, au demonstrat că bogățiile solului și subsolului maritim sînt practic inepuizabile. Am putea să ne referim desigur la extragerea tot mai largă a extracției de petrol și gaze de pe fundul mărilor, la extragerea uraniului, iar mai tîrziu, la folosirea hidrogenului aflat în cantități nelimitate în apele mărilor. Să ne oprim însă numai la petrol. După toate calculele, exploatarea marine — care au luat proporții ca urmare a „socului” majorării prețurilor petrolului de către O.P.E.C. — vor produce în anul 2000 cam 3 miliarde tone, adică cam tot atît cît se produce astăzi în întreaga lume forîndu-se pămîntul. Toți specialiștii apreciază că pe fundul mărilor se pot extrage de asemenea sute și sute de milioane de tone de minereuri — de la fier, molibden sau wolfram și pînă la aur și argint, cantități ce ar putea satisface în întregime nevoile de metale ale omenirii. Numeroase institute cercetează, caută de pe acum, modalitățile tehnologice adecvate exploatarea cît mai eficiente a acestor bogății.

Lată dar că „chemarea mării” va avea tot mai puțin un sens figurativ. Pentru că în fond, uscatul nu-i nimic altceva decît o mică insulă pe suprafața imensă a oceanului. Oricît ar părea de ciudat, oamenii trebuie să înțeleagă și să se obișnuiască cu ideea că o parte din „piinea” lor viitoare se află pe ogoarele din străfundurile valurilor oceanelor, ceea ce la urma urmelor reprezintă desigur un nou triumf al omului asupra naturii!

AL. PINTEA

Un nou Pompei

Insula Santorini din Marea Egee s-a scufundat acum 3500 ani, în urma unei erupții vulcanice care a acoperit-o cu un strat de lavă gros de 5—20 m. Echipa condusă de profesorul Spiridon Marinatos, dînd la o parte stratul de lavă, a făcut să iasă la suprafață resturile unei adevărate metropole pentru acea vreme: un oraș de circa 30 000 locuitori, cu clădiri avînd 2—3 etaje, cu balcoane și terase, cu sistem de încălzire cu apă termală, cu edificii publice impozante. S-au descoperit numeroase obiecte prețioase, unelte, obiecte de uz casnic mai ales din ceramică. De o mare importanță sînt frescele care s-au păstrat exact ca în ziua dezastrului. Ele reprezintă scene din viața cotidiană, dansuri, jocuri campestre, animale, păsări, oameni. De o deosebită valoare artistică și istorică sînt și vasele de dimensiuni mari, pictate. Perfecțiunea artiștilor care au creat aceste opere este de-a dreptul excepțională. Se presupune că odată cu Santorini (denumirile vechi sînt Thera și Stronghii) a dispărut nu numai un oraș, ci și o civilizație. Trebuie să avem în vedere faptul că aceste vestigii aparțin epocii bron-

zului și că, dacă oamenii acelei epoci au fost capabili să producă asemenea capodopere în domeniul artistic, înseamnă că și în celelalte domenii atinseseră un nivel deosebit de ridicat. Amintindu-ne de ceea ce scria Platon despre Atlantida, care avea orașe faimoase locuite de o populație extrem de civilizată, pline de aur și obiecte prețioase, de statui de mari dimensiuni și de monumente solemne, un adevărat far al civilizației acelei epoci, s-ar putea presupune că Santorini este unul din orașele acestui misterios continent dispărut. Multă vreme s-a considerat că insulele Azore ar fi ceea ce a rămas la suprafață din imensul continent scufundat. De cîtiva ani, această teză a fost însă abandonată intrucît nu s-a descoperit nimic care să o confirme. Fără îndoială că Atlantida se localizează în Marea Mediterană. Santorini face parte, probabil, din sfera civilizației cretane a cărei înflorire se situează între anii 2500 și 1500 î.e.n. La jumătatea mileniului al doilea civilizația cretană dispăre brusc și inexplicabil. Poate că, atunci cînd Platon vorbea despre dispariția Atlantidei, se gîndea la dispariția civilizației minoice și în acest caz între Creta, Santorini și Atlantida ar putea exista o strînsă legătură. Totul rămîne însă de demonstrat. Este cert faptul că, în urma cataclismului

de acum 3500 ani, o parte a insulei Santorini s-a scufundat, iar cealaltă parte s-a ridicat cu mult deasupra nivelului mării. Rămîne de constatat ce efect a putut avea catastrofa asupra insulei Creta situată la o destul de mare distanță. Vulcanologii susțin că o erupție ca cea care a avut loc pe insula Santorini putea distruge nu numai Creta, ci și insulele situate mult mai departe. În sprijinul acestei afirmații este amintită erupția vulcanului Krakatoa — situat între Java și Sumatra — din 1883, erupție ce a zguduit zidurile caselor situate la peste 800 km distanță. Se presupune că ceea ce s-a întimplat pe insula Santorini a fost și mai îngrozitor.

Vasele ceramice găsite pe insula Santorini aparțin perioadei minoice 1/A, cele de pe insula Creta, perioadei minoice 1/B, ceea ce înseamnă că vasele de pe insula Creta au fost confecționate cu 50 ani după cele de pe insula Santorini și infirmă teoria conform căreia între sfîrșitul celor două civilizații de pe insulele amintite ar exista vreo legătură. Dar trebuie să menționăm faptul că pe insula Santorini nu s-a găsit nici un schelet de om. Cum se poate ca un oraș cu o populație de 30 000 locuitori să nu „dea” nici o victimă vulcanului care l-a distrus?

N.N. RADULESCU

Napoli, luni, marți, miercuri

Acum, mai ales acum, cînd imagini răscolitoare ne înfățișează marea dramă a regiunii napolitane, zguduită de neîndurătoare cutremure, simți nevoia să evocăm acel Napoli fără moarte, cu mișcarea lui omenească plină de vivacitate și colorit, care se desfășoară sub soarele poleitor, dulce al coastei malitane.

Mă îndreptam și eu către Napoli cu imaginea de operetă a străzilor invadate de sunetele languroase ale canțonetelor, imagine întocmită pe gustul amatorilor de pitoresc.

Dar Napoli e mai grav, mai răscolitor în contrastele sale stridente, mai tumultuos în frumusețea sa decît ni-l înfățișează pliantele destinate turiștilor.

Te întîmpină mai întii lumina. O lumină orbitoare, crudă, aproape agresivă. Apoi, un virtej de culori violente, o viermuială fără sfîrșit.

Străbătînd străzile late ca niște fluvii din centrul orașului sau străduțele înguste, întortocheate din preajma portului, te simți atras într-un fel de iures amețitor. Tarabe, umbrele multicolore, tranzacții gălăgioase, strigăte prelungi ce se preschimbă într-un fel de cîntec.

De la primele ore ale dimineții, viața se mută aici în stradă. Napolitanul nu-l place să rămînă între ziduri. Străzîni întregi îi spune, cu glasul lui strident, melodios,

pășurile și bucuriile sale. În stradă își spală obrazul, își piaptănă părul, își face pantofii. Am văzut asemenea scene, întrerupte de discuții animate, într-o familiaritate nemăintîlnită cu trecătorii, pe străzile gălăgioase ale portului.

Acolo glasurile se cheamă de la o fe-reastră la alta, femeile se ocărăsc cu voluptate, gustînd parcă bucuria gălăgiei pe care o stîrnesc. Cînd și cînd, se aud strigăte prelungi, lamentații, care fac pîrtașă lumea întreagă la cine știe ce întimplare de suflet.

La ferestrele mereu deschise atîrnă rufe multicolore pe sirme subțiri legînd casele între ele, peste trotuare, spre a continua parcă dialogul oamenilor. Ici și colo, prin ușile larg deschise, zărești interioare încărcate cu lucruri de tot felul, o îngrămădeală de mobile și obiecte casnice, peste care plutește un praf de demult.

Pretutindeni, un vacarm omenesc cald, agresiv, o insetare de mărturisire și lamentație. Viața mizeră îl împinge pe napolitanul cartierelor sărace către negustorie, o negustorie încropită la repezeală. Aici se vinde tot ce poate aduce bani, de la robinete ruginite de baie, pînă la ceasuri de aur.

Piețele napolitane au ceva din firgul moșilor de la noi. Ca și acolo, hirtia colorată, metalul ieftin, scîlpirile de poleială

izbutesc să-ți ia ochii și să mascheze eventualele imperfecțiuni ale mărfii. Glasurile negustorilor sînt convîngătoare, insistente, iar pledoariile lor atît de frenetice, încît sfîrșești prin a ceda. În strigăte și în patosul lor simți un fel de panică ce vorbește grăitor de catastrofa ce s-ar abate asupra familiilor lor dacă se întorc acasă cu marfa nevîndută.

Dincolo de port, de piețele gălăgioase, de străduțele înguste și murdare, Napoli este o superbă esplanadă, o deschidere glorioasă, către cel mai frumos golf al Mediteranei.

Acolo, în faimoasele cartiere ale bogățiilor, se află tot ce este ostentativ ornamental în Napoli, vegetația luxuriantă, fîntinile arteziene, magazinele de lux, barurile exotice. Renumita via Caracciolo își desfășoară ondulările asfaltate printre hotelurile exorbitante, cu interioare fastuoase pentru care se plătesc sume uriașe. Acolo, în zona distracțiilor remunerate, unde se vînd băuturile de lux și femeile scumpe, nu mai întîlnești forfota animată, plină de căldură omenească din cartierele portului. Acolo, temperamentul localnicilor își pune surdina, serenadele se cîntă discret, doar la comandă, napolitanul îmbracă pentru un timp uniforme de chelneri, de cameriste, de bucătari. Cu surisul de rigoare, purtat și el ca o uniformă, el își oferă serviciile, practicînd o politețe pe gustul celui care plătește și stringînd în chingi faimoasa lui spontaneitate.

MARIANA CEAUȘU

Mondo umano?

Avatarurile artei

La ora cînd scriem aceste rînduri tocmai se anunță că Spania a cerut oficial Muzeului de artă modernă din New York retrocedarea faimoasei pinze „Guernica” a nu mai puțin celebrului Pablo Picasso. Nu știu în cît timp problema va fi tranșată. Și asta chiar dacă am recurge la ajutorul dezinteresat al unui ordinar mai mult sau mai puțin modern. E adevărat, acestea au calculat cu sînge rece că în Franța, de pildă, din 1960 au dispărut anual cîte 10 000 de tablouri sau obiecte de artă, adică a fost spart un muzeu la cîte trei zile; s-au înregistrat 250 de furturi importante pe an și doar 6 la sută dintre obiecte au fost regăsite. Bună și informatica asta la ceva...

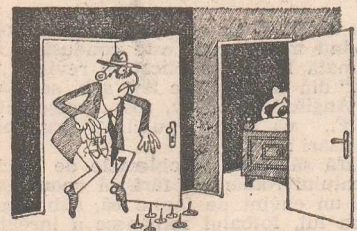
Mai ales că, după cum ne asigură într-un amplu studiu Yves Pimor, comisar principal în retragere al marinei (franceze), director științific la Societatea internațională de studii, cercetări și organizare (SINORG) și director al proiectului SIRLOG, „ordinatoarele s-a născut din necesități militare în urmă cu peste 35 de ani”. Dacă așa ceva nu știm prea bine, apoi nu cunoșteam deloc faptul că „dezvoltarea lui în Occident a fost în parte legată de utilizarea pe care i-au dat-o militarii și industriile de armament”. E la mîntea cocosului că o atare dezvoltare spectaculoasă a făcut să apară „energia informatică” și „ca primii consumatori ai acesteia să fie „în majoritatea țărilor (occidentale) dezvoltate armatele și complexele militaro-industriale”. Ca atare „astăzi, informația a devenit temă de reflecție strategică”.

Dar pînă să ajungă un asemenea stadiu a fost ușor sau greu? Yves Pimor, în studiul său, opinează că „dacă vrem să analizăm corect rolul pe care îl poate juca el (ordinatoarele — n.n.) în artă militară (subl. ns.) este necesar să distingem diferitele părți ale acestei arte”. Și tot Pimor ne spune că „după maniera clasică vom distinge strategia, tactica și o a treia parte, prea mult neglijată, care este una dintre cheile războaielor moderne: logistica”. Autorul complexului studii vorbește de accepția largă pe care o dă aici logisticii și conchide că „ar trebui, deci, să adăugăm artei militare, care nu este arta războiului în sensul pe care i-l atribuim în celebrul său tratat „Despre război” Klauswitz, o parte tehnologică în care folosirea ordinarilor, cum este lesne de presupus, nu este lipsită de importanță”. În fine, e cazul să știm că „se pot distinge patru utilizări ale ordinarilor în materie militară: tehnologia militară, logistica, tactica, strategia”.

Fiind vorba de o artă (militară), ne permitem să credem că deja s-a realizat un transfer semantic: informatica normală a devenit tot mai mult militară iar cea specifică e tot mai mult a comerțului. Pe urmă, nu spune autorul cîntă că „prin relativa lor similitudine în mînuire, sistemele de arme moderne se pretează bine transferului de artă militară?” Dar să ne oprim aici și să nu intrăm și în domeniul esteticii militare, căci o fi existînd și așa ceva iar noi o promovăm fără să știm! Oricum, cînd, pornind de la războiul civil din Spania, a pictat „Guernica”, Picasso nu știa poate așa ceva! Avatarurile artei!

DUMITRU CONSTANTIN

Lumea se amuză

(După „NEUE BERLINER ILLUSTRIERTE” — R.D.G.)

Ochii și urechile lumii

Pe de o parte

Auzi? Pe de o parte, O.N.U.-ul zice că în 12 luni populația lumii a crescut cu 79 000 000 de făpturi. Pe de altă parte, 47 de oameni s-au prăpădit în incendiul clubului de dans „Stardust” din Dublin. Cine face scăderea?

Auzi? Pe de o parte, Papa Ioan Paul al II-lea l-a numit episcop de Paris pe Jean-Marie Lustiger, fost episcop de Orléans, om la 56 de ani, de origine evreiască, cu părinți pierși la Auschwitz, el rămas în Franța și hotărând să treacă la catolicism când a împlinit 15 ani. Pe de altă parte, în Nicaragua, puterea revoluționară editează de Crăciun mari afișe în care un soldat, un muncitor și un țaran stau aplecați în jurul unui staul în care se odihnește un prunc. Legenda afișului sună așa: „Nativitatea în revoluție. Toti uniți în nasterea unui om nou”.

Auzi? Pe de o parte, conducerea clubului englez de fotbal Torquay United, din a patra divizie, îl numește pe reverendul Andrew Taggart, consilier al echipei, avind ca misiune rostirea unei rugăciuni, înaintea oricărui meci, de acolo, de la locul lui din tribună. Antrenorul Mike Green speră într-un ajutor din partea „marelui director de sus”. S-au obținut pînă acum două rezultate favorabile, dar se știe că proba cea mai grea e înfringerea, cînd tot șeful de club nu mai știe de nici un director de joc, de sus, de jos. Pe de altă parte, în Venezuela, antrenamentul arbitrilor va comporta obligatoriu o sedintă de injurii. Oficialii ai Federației de fotbal și-au imprimat pe bandă vocile lor (!), proferînd vorbele grele și binecunoscute venite din tribune. Sedintele de injurii urmează să obișnuiască arbitrii cu acele vorbe și să le educe așa-zisul singe rece. Mă auzi? Pe de o parte, tot în Venezuela s-au trimis instrucțiuni severe tuturor cluburilor să păzească strașnic regulile de ospitalitate, avîndu-se în vedere că în anumite vestiare ale unor terenuri de fotbal — vestiare ale oaspetilor, desigur — s-au găsit pușe microfoane. Pe de altă parte, un arbitru din liga provinciei Hesse (R.F.G.) a acordat trei penalty-uri împotriva oaspetilor, într-un meci disputat la Steinfischbach. Oaspeții li s-a părut prea mult, au depus contestație și s-a ajuns la adevărul că liberul arbitru primise de la gazde o mașină de spălat.

— Mă auzi? Te aud strigîndu-mă chiar de lingă mașina de spălat.

— Te aud... îți răspund din casă.

— Păi ce faci acolo? Îmi strigi tot de acolo.

— Am treabă!

— Ce treabă?

— Mă gîndesc! Îți răspund ca Alexandru Paleologu.

— La ce?

— Mă uit la telegenul de noapte... Imagini de la Centrul american pentru căutarea ființelor inteligente în Cosmos. Lucrează zi și noapte... Caută, caută neobosiți. Pe de altă parte...?

RADU COSAȘU ■

Eu comunic, tu comunic, el comunică

Precum apa, aerul, hrana

Febră mare pe piața informației. Dar nu numai de azi, de ieri...

Încercarea de a influența opinia publică prin folosirea „noutăților” și comunicării „evenimentelor” sînt la fel de vechi ca și organizarea politică. Temistocle transmitea informații despre armatele sale, folosindu-se de pietrele de pe marginea riurilor în locuri unde știa că trece flota inamică. Alexandru cel Mare a dezvoltat primul „serviciu aerian” stabilit expres pentru a influența opiniile celor de acasă privind mersul operațiilor militare. Frederick al II-lea a consolidat în secolul al XIII-lea tehnica lui Alexandru, dezvoltînd transmisia pe mai multe canale. El apela la serviciile unui grup de experți în relații publice ce redactau fluxul de documente care alcătuiau corespondența împăratului în bătaia cu Papa.

În mod evident, controlul rețelei de comunicații se afla în puterea celui care deținea informațiile. Un exemplu timpuriu al acestei puteri este folosirea latinei de politicieni și intelectualii din Europa timp de 1500 ani. Drept rezultat, în timp ce comunicația elitei interstatale a fost ușurată, marea majoritate a europenilor erau ignorați în multe evenimente politice importante ale timpului lor.

Informația orală este cea care a dat materie primă celor mai vechi profesioniști în materie de comunicații. O scrisoare adresată lui Cicero ne aduce la cunoștință că persoane bine informate se aflau mai întotdeauna prin apropierea Hostrelor. Ele ședeau în umbra acestor

tribune situate lingă forum, pentru a răspunde, în schimbul unei remunerații, întrebărilor curiosilor. Mult mai târziu vor apărea „les nouvelles” sau redactorii de „nouvelles à la main” și veștilor imediate, care lucrînd pentru vreau particular bogat sau o clientelă limitată vor practica în mod profesional ceea ce alții făceau în chip gratuit și spontan. Existența acestor „nouvelles” ar fi fost semnalată în Anglia prin secolul al XIII-lea. Începînd din secolul al XV-lea dezvoltarea comerțului și a diplomației au creat necesitatea informării la zi, datorită dezvoltării unei vieți sociale tot mai complexe care amplifică nevoia de cunoaștere.

De cînd există comunicația umană există și persoane, organizații, locuri destinate să servească drept centre de colectare și difuzare a informației. Călătorii, profesorii, comercianții fac parte din această categorie. Piața, clubul, instituția guvernamentală de asemenea. Coloanele pline de semne ale Egiptului, buletinele de orice fel, afișele. Toate, în felul lor, au avut și au capacitatea de a reține și distribui informație. Apariția mașinii pe fluxul informațional n-a provocat schimbări spectaculoase decît într-un singur sens: cel dimensional. Diferențe doar de cantitate și de organizare.

Mijloacele de comunicare sînt, astăzi, mai diverse și mai puternice ca oricînd. Așa s-a ajuns, prin observație directă și prin extrapolare, la noțiunea de ecologie a comunicației.

Reamintindu-și și reamintindu-ne că e-

ecologia este știința repartiției și interacțiunii dintre specii într-un domeniu dat, Abraham Moles susține că termenul nu trebuie aplicat în mod necesar numai la speciile animale, puțindu-se concepe foarte bine o ecologie a obiectelor, a actelor, tranzațiilor și, în cazul nostru, a comunicațiilor.

Ecologia comunicației ar constitui deci știința, în curs de dezvoltare, a rețelilor și interacțiunilor existente între diferitele activități de comunicații în cadrul unui ansamblu social dispersat pe un teritoriu anume: întreprindere, oras, stat, glob terestru etc. O știință statistică deci a mijloacelor de comunicație, a mesajelor pe care le transportă, a relațiilor dintre ele: ar fi mai bine să se trimită o scrisoare sau să se facă o vizită? Mai bine să se dea un telefon decît să se telegrafeze? Dacă se apelează din ce în ce mai mult la telefon, se va telegrafia mai puțin?

Statisticile în domeniul comunicației au pus în evidență suma mesajelor de telecomunicație care pătrund în sfera individuală a persoanei: într-o țară ca Franța omul vede programul de televiziune în medie două ore și un sfert pe zi, ascultă cam tot atîta timp radio, primește în jur de două scrisori pe zi și, prin urmare, expediază aproximativ tot două. Face două comunicări pe zi, telegrafează o dată pe lună, vede trei afișe pe zi; merge la cinema și la teatru de două ori pe lună; citește 200 rînduri pe zi etc. Aceasta ar fi „dimensiunea” omului mediu în ambianța comunicațiilor de masă, care se adaugă imaginii activităților sale de comunicare imediate.

Cunoscînd cum stau lucrurile, să privim cu luare aminte la ce-l pîndeste din imediata apropiere.

NEAGU UDROIU ■

Noua tinerețe a bătrînului cărbune

Pînă în anul 2000 cărbunele ar putea furniza între jumătate și două treimi din consumul mondial de energie, permițînd între timp tranziția spre noile surse energetice ale secolului XXI, afirmă un raport al celebrului „Massachusetts Institute of Technology” (MIT), dat publicității după aproape 20 de luni de cercetări.

Practic, din ce în ce mai multe țări industrializate își îndreaptă acum din nou privirile spre bătrînul cărbune pentru a se asigura „sudura” între formele producției actuale de energie și cele care le vor urma. Conform unor estimări, această politică se va materializa printr-un consum mondial de ordinul a 6 sau 7 miliarde de tone la sfîrșitul secolului, din care două miliarde numai pentru nevoile țărilor membre ale O.C.D.E. Se pare că astfel de estimări au în vedere maximum posibil, intrucît, dacă MIT prevede o producție de 6,8 miliarde tone de cărbune pentru anul 2000, Conferința mondială asupra energiei nu a prevăzută pentru același an decît 5,8 miliarde, ceea ce înseamnă o sporire de peste 50 la sută a producției față de începutul anilor '80. De asemenea, experții se așteaptă la o formidabilă sporire a comerțului internațional cu cărbune, a cărui valoare ar putea crește de 15 ori în viitorii 20 de ani (ea este astăzi de ordinul a 10 miliarde de dolari pe an). Astfel comerțul internațional cu cărbune, al cărui volum atîngea, în 1977, 190 de milioane de tone, ar putea ajunge în anul 2000 la 600 de milioane tone, dacă nu chiar la un miliard de tone.

Oricare ar fi situația, se pare că Statele Unite ale Americii vor asigura 40 la sută din totalul exporturilor. Principali

importatori vor fi, evident, țările industrializate între care Italia, Franța, Japonia și altele. În ce privește Japonia, publicația „Japan Economic Journal” consideră că importurile de huiă vor spori de la un milion de tone în 1979 la 22 milioane în 1985, la 53 milioane în 1990 și la 80 de milioane în 1995.

Acest salt spectaculos se datorează în primul rînd faptului că multe din țările industrializate nu dispun de resurse de cărbune. De aceea strategia acestor țări rezidă, pe de o parte, în diversificarea surselor de aprovizionare, iar pe de altă parte în achiziționarea de mine în străinătate, unde datorită cotelor de participare la exploatarea acestora, capătă, de regulă, și sprijinul financiar al guvernelor respective.

În ceea ce privește diversificarea, planurile economiștilor niponi prevăd că, în circa zece ani, importurile de cărbune ale Japoniei vor proveni fără îndoială din Australia (40 la sută), din America de Nord (30 la sută), iar restul de 30 la sută din alte părți.

Achiziționarea de mine în străinătate trebuie să acopere jumătate din importurile de cărbune în 1990. În acest sens mai multe contracte se află în curs de perfectare, avînd ca obiect deschiderea de mine în Middle-West-ul american și care ar asocia Japonia și Statele Unite pentru o extragere anuală de 10 milioane de tone de huiă.

La rîndul lor, organisme specializate din Franța intenționează să cheltuiască timp de trei ani, 120 de milioane de franci pe an pentru a-și procura participăți la minele de cărbune străine, cre-

dite ce se vor adăuga capacităților financiare proprii pentru căutarea de cărbune.

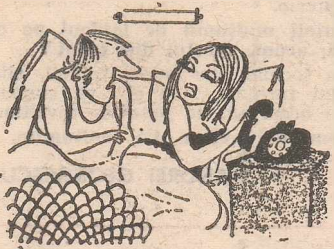
Din ce în ce mai numeroși analiști prevăd că sporirea considerabilă a comerțului internațional cu cărbune va avea drept consecință o creștere echivalentă cu mijloace și infrastructuri necesare transportului său. Încă de pe acum se constată o oarecare efervescență în șantierele navale ale diferitelor țări, intrucît pentru cea mai mare parte a cărbunelui comercializat în sfera internațională, transportul va fi asigurat pe mare. Armatorii își freacă minile și se observă chiar o sporire a prețului per tonă, iar investițiile în mijloace navale de transport sporesc și ele. Grupul francez „Cetrappa” a și făcut șantierele navale japoneze „Kawasaki” o comandă de patru super-mineriere de 140 000 tone fiecare.

Revenirea în actualitate a cărbunelui, interesul crescînd pentru el, își găsește confirmarea și în noile și importante investiții pentru asigurarea de circuite de aprovizionare. Se vorbește chiar de suma de 200 miliarde de dolari investită de țările membre ale O.C.D.E. De asemenea, investițiile pentru punerea în exploatare a unor noi mine sînt și ele considerabile. Unele studii cifrează la 120 miliarde de dolari finanțarea necesară sporirii cu 1,5 miliarde tone a capacității de producție a cărbunelui în Statele Unite în perioada 1975—2000.

La scară mondială raportul Institutului de Tehnologie din Massachusetts, avansează chiar colosală cifră de 1000 de miliarde de dolari pentru deschiderea de noi mine, pentru realizarea tehnologiei necesare exploatarei, pentru construcția de porturi, căi ferate, șosele etc.

Așadar, o efervescență considerabilă se constată acum în jurul bătrînului cărbune, care revine cu putere în prim-plan. C. BENGHA ■

Lumea se amuză

— De ce n-ai grijă de nevastă? Dă-i un telefon și spune-i că întîrzi puțin.

(După „ILUSTROVANA POLITIKAIKA” — Iugoslavia)

Ultima zi sub briza Pacificului care piaptănă cel mai gurmand oras din lume — San Francisco. Poate nu este, neapărat, „cel mai”, dar oricum aici se mîncă pe îndelete, cu poftă și ambiție, fără persecuția rece a snack-urilor făcute să împingă oamenii de la spate cordial și ferm. De mine îmi voi aminti de New Orleans, dar azi iau tramvaiul galben și plec spre coastă ca să văd cu ochii marele ospăt.

La marginea oceanului toate sau aproape toate bucătăriile din lume s-au adunat într-o halucinantă companie. Smogul miroase a un fantastic meniu planetar. Restaurante franțuzești, italienești, spaniole, portugheze, grecești, rusești, japoneze, chinezești, arabe, africane. Unele sînt somptuoase și calme, departajate strict de vinzoleala străzii, altele își rabatează ușile cu o năstrucnică nonșalanță. Majoritatea atacă direct trotuarele combinînd terasa de braserie cu tejgheaua de piață.

Clienții, în cîrduri compacte, degustă, în aer liber, în picioare sau așezați pe taburete, crustaceele știute sau neștiute ale lumii, asistă la frigerea sub ochi a biftecurelor, cupele de sosuri alunecă pe rame nichelate ca în westernuri, grămizile de legume și fructe se ciugulesc în neștire, într-o nemaipomenită debandadă culinară, multicoloră și intensivă, făcută parcă să dărîme apetitul normal și să obțină, ha-ha, peisajul.

Orizontul dispăre apăsător de sa-

late și berbeci, scoicile și raci urcă spre cer într-o Golgotă smercheră, de peste tot te năpădesc mirosuri care se înnoadă între ele formînd o strașnică aiureală toropitoare și zgîndărită în același timp. Comercianții își claxonează tiradele, aici și nu alături ai singura

Itinerar între două oceane (XIII)

Viața în sos picant

sansă să te ghitești ca în basme, unul te lasă altul te apasă, și tot acest periplu prin cel mai incredibil labirint culinar îți zdruncină pînă la temelii memoria de resort: nu mai știi ce îți place sau îți-a plăcut cîndva, nu mai vrei nimic, parcă ai mincat din toate de cînd te știi, inclusiv cele 286 de feluri în care se prepară o mouscă despre care nu ai auzit — asta e — niciodată...

Fuioarele de fum împinse de co-

șurile bucătărilor se despletesc, se duc, incolore, spre ocean, se îmbină cu mirosul algelor, se sărează și se pierd și numai aici, pe mal, turiștii pofțicioși și autohtonii vesei trăiesc momentul crucial că dincolo de nebunia culinară nu mai există nimic decît, poate, axa globului care nu se vede, nu se pipăie și, mai ales, nu se crîntăne în dinți de către nimeni, nicăieri...

De ce să mint? Aici pe coasta Pacificului în orașul numit San Francisco există cîteva hectare în care fauna și flora comestibilă a lumii se opintesc să ocupe un loc restrîns, dar într-un morman inegalabil. De aici și furibunda năvală asupra capului de vizitator și efectul de loc străniu al unui asemenea periplu: la capătul citorva reprize de degustări omul normal jură, demontat, ca tot restul vieții să facă dietă.

Preambulul își arată adevărata față tîrziu, dar implacabil, și nu se poate să nu te gîndești cit de tristă este această sarabandă carnică și ierbivoră într-o lume vidată pe mari porțiuni chiar și de simpla posibilitate de a-și imagina un asemenea loc geometric în stare să concentreze o ofertă zdrobitoare pentru foamea palidă și rece a tuturor timpurilor...

O ofertă la modul propriu: pentru cei prezenți, solvabili și care nu mîncă pentru a trăi — asta-i culmea — ci pentru cei care au dreptul să-și ronțăie viața în sos picant.

RADU BUDEANU ■

Abuzuri

Fără știrea președintelui Federației Române de Fotbal, mai ieri-alaltăieri tovarășul Emil Drăgănescu, președintele C.N.E.F.S., a cerut antrenorului Drăgușin să scoată din lotul de tineret pe jucătorii Pană și Mărgineanu. Să fie acest fapt expresia părerii personale a tovarășului ministru al sportului că Pană și Mărgineanu nu merită un loc în naționala de tineret? Sau o încercare de a scuti pe unii jucători dinamoviști de oboseala unui drum în Kuwait? Dacă nu-i place jocul celor doi, președintele C.N.E.F.S. a greșit grav încercând să impună antrenorilor gustul său personal care poate fi valabil în pictură, în aranjarea grădinii proprii, la remi sau la cinema. Dacă, însă, președintele C.N.E.F.S. a fost cuprins brusc de grija pentru om, ca să nu obosească, el, omul, atunci de ce n-a oprit întregul lot de la un asemenea drum? De ce, de exemplu, nu l-a cuprins mila și față de cei 3 hunedoreni (Alexa, Rednic, Klein) care ar trebui să se afle față-n față cu dinamoviștii chiar poimîine? Să asistăm, oare, la o resurrecție a cunoscutului proverb „pentru unii mură, pentru alții clumă“?

Vasăzică, în loc să dezmințim, prin fapte, dezvoltările fostului președinte al F.R.F., Anghel Parascăv, în loc să dovedească opinii publice contrarii, C.N.E.F.S., prin președintele său, greșeste în continuare. Căci, trebuie știut, Pană și Mărgineanu au rămas în București, în ciuda opoziției lui C. Drăgușin. În schimb, abuzurile au con-

tinuat și în ce privește echipa națională. Ea a fost trimisă de C.N.E.F.S. să joace un meci cu R.D.G. la Brăila. Vrem să fim bine înțeleși: Brăila e un oraș superb, cu oameni admirabili. Dar e bine cu Steaua să fie deposedată de 5 jucători și Craiova de 7 (șapte) jucători, care au meci de campionat, sîmbătă, pentru a se duce în celălalt capăt de țară la un amical care se putea desfășura la fel de bine și în București? Ce ne deranja în Capitală? Presa? Ce a urmărit C.N.E.F.S. cu această absurdă programare. Să-i creeze Craiovei grave probleme pentru meciul de la Petroșani?

Deci Negriță, Ștefănescu, Țicleanu, Beldeanu, Cămălaru (precum și Balaci și Ungureanu) au făcut, în câteva zile, drumul Craiova — București, apoi somn ușor aici, București — Brăila, somn ușor, meci internațional, plecare înapoi la București, somn ușor sau plecare, București — Craiova, somn ușor, plecare Craiova — Petroșani. Și asta de ce? Pentru că F.R.F. nu e lăsată să-și vadă de atribuțiile ei de persoane din C.N.E.F.S. Concomitent, Geolgia e pină-n Kuwait! La fel, Steaua are doi jucători, Iovan și Minea, tot în Kuwait.

Departa de a folosi fotbalului nostru, de-a parte de a fi niște prilejuri de pregătire comună a selecționabililor, așa-zisele acțiuni ale reprezentativelor noastre sînt, în bună măsură, ocazii, pe care C.N.E.F.S. nu le pierde, de a juca, după bunul plac, soarta campionatului intern.

Conducerea Federației de fotbal trebuie lăsată să-și vadă de treaba pentru care a fost aleasă.

a. d. r. p.

Din greșeală în greșeală!

Chiar riscînd să facem teoria chibritului, să reamintim că, de cîteva decenii, atletismul nu mai poate fi conceput doar în aer liber. Silit de intemperii, el se adaptează în săli, adesea pe jumătate din lungimea unui an, drept pentru care sezonul indoor și-a câștigat o identitate aparte, deplin justificată. Lărgind considerabil perioada competițională, el a ajuns să fie prefuturului recunoscut ca factor de progres, la gura sobei pregătindu-se marile performanțe din lunile calde. Așa stînd lucrurile, sala se bucură, în atletism, de o atenție specială din partea campionilor, indoorul constituind totodată o părțică din farmecul a ceea ce ne-am obișnuit să numim, cu argumente, sportul sporturilor.

Așa se judecă și se acționează peste tot, mai puțin, din păcate, la noi. Urmărind, probabil, redresarea atletismului românesc, a cărei reputație a fost, vai, atît de sifonată în ultima vreme, federația de specialitate a hotărît ca sportivii noștri să lipsească de la ediția din acest an a campionatelor continentale de sală, asta în ciuda invitației și a insistențelor forului european?! Altfel zis, la europenele indoor de la Grenoble, 21-22 februarie, atletii români au strălucit prin absență, deși competiția, devenită tradițională, a adus sportului nostru, de-a lungul anilor, frumoase satisfacții, între care mai multe medalii de aur, Carol Corbu (Rotterdam, 1973), Natalia Mărășescu (Katowice, 1975 și Viena, 1979), Dorina Cățineanu (Katowice, 1975), Ileana Silai (Milano, 1978) etc. A fost, merită subliniat acest aspect, cea dintîi neparticipare românească la întrecerile elitei europene atletice de sală, forfait cu atît mai duros și mai greu de explicat cu cît o serie de performeri, Natalia Mărășescu, Vali Ionescu, Fița Lovin, Johann Schramm, alții, erau acreditați cu rezultate care le-ar fi permis să atace podiumul de premiere de la Grenoble.

Am fi avut, repetăm, serioase șanse la medalii, dar nu acesta ni se pare, acum, lucrul cel mai important. Mai importantă și mai îngrijorătoare e atitudinea federației, a C.N.E.F.S., față de sportul olimpic

numărul 1, mentalitatea păgubitoare care pare-se că și-a propus să înlocuiască măsura de îndreptare cu cea represivă.

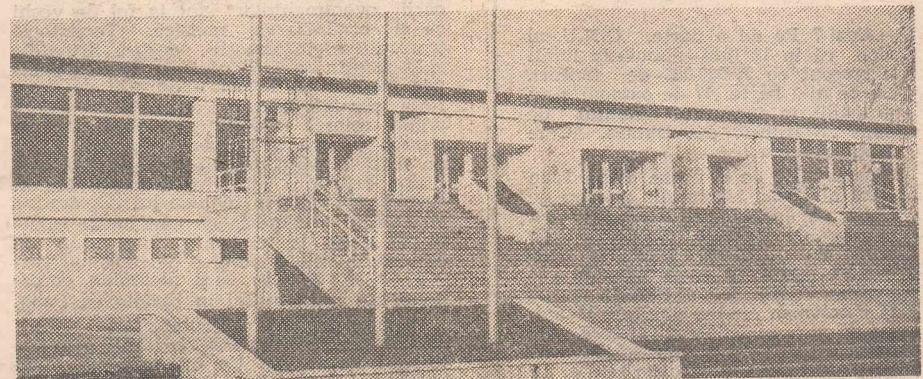
Absența de la Grenoble nu e prima, dar reprezintă punctul cel mai de jos al unei curbe periculoase, pe care federația s-a angajat de cîteva ani, punctul cel mai de jos și, în același timp, marginea toboganului dincolo de care atletismul românesc e pîndit de anonim, de ieșirea din circuitul competițional al valorilor. Acest drum e, fără dubii, greșit și el nu duce nicîieri. Să amintim o parte din punctele lui de reper, începînd cu desființarea campionatelor internaționale ale României, competiție care avea șansa să devină, judecînd după succesul primelor ei ediții, unul din marile minguri ale atletismului european. Chiar dacă reluarea, la intervale nesigure internaționale și-au pierdut atracția, ele adunînd la start, fără excepție, atleți mărunți, de mîna a doua. Federației nu i-a fost suficientă această măsură, ci a trecut și la anularea „Cupei de cristal“, întrecere care își câștigase, la un moment dat, o poziție sigură în calendarul internațional indoor, fiind onorată de participări prestigioase. Continuid să alegem, să notăm absența echipei feminine de la mondialele de cross din 1979, la care fetele noastre aveau nici mai mult, nici mai puțin decît misiunea de a apăra titlul, suprem?! Mai nou, chiar anul acesta, reprezentativa masculină de seniori a fost retrasă din Cupa Europei, după ce, la ultima participare, în 1979, formația română a ocupat un meritul loc 2 în finala B, întrecînd Ungaria, Cehoslovacia, Bulgaria, Finlanda etc.

Lista poate, firește, continua cu exemple care înseamnă, din păcate, tot atîtea greșeli. Ocolînd concursurile importante, atletismul nostru e pe punctul de a fi el însuși ocolit, scos în afara perimetrului performanței și valorii. El pierde, ni se pare limpede, tot mai mult contactul cu elita internațională și pierde, implicit, pozițiile dobîndite prin talent și sudoare.

Federația de specialitate, C.N.E.F.S., au datorită să mai reflecteze și să oprească, cît mai repede, alunecarea pe tobogan.

OVIDIU IOANIȚOIA

Sportul dîmbovițean așteaptă o șansă. Cine i-o oferă?

— **Tovarășe profesor Constantin Mihai, sîntei prim-vicepreședinte al Consiliului județean pentru educație fizică și sport Dîmbovița și, implicit, cea mai autorizată persoană să ne spuneți care e situația sportului dîmbovițean. Care e?**

— În ciuda progreselor înregistrate, ușor de detectat, rămîne încă destul loc pentru mai bine. Cînd zic asta, mă gîndesc că avem în județ 280 de profesori de educație fizică și 83 de antrenori de la care așteptăm și așteptăm mai mult.

— **Numărul de cadre pare suficient, așa-i?**

— Da, dar și în sport, ca și în alte domenii, calitatea contează. Fără îndoială, avem profesori și antrenori muncitori și pasionați, așa putea face o listă întreagă, dar și cadre care ne-au dezamăgit, trăgînd prea ușor pe dreapta.

— **Dați-ne un exemplu din ultima categorie.**

— Aș începe cu prima, cu oamenii buni, și m-aș opri la lupte libere. Există la Tîrgoviște un centru puternic în această disciplină, animat de antrenorii Seidamet Aziz și Ștefan Grigoraș, echipa de lupte libere fiind singura divizionară A din județ. Unul din luptători, Constantin Damaschin, e campion și nominalizat olimpic pentru 1984. Alți 2, Vasile Moraru și Marian Bărgăuanu, dețin centurile de campioni naționali, dobîndite în 1980. E clar, cred, că Aziz și Grigoraș lucrează cu seriozitate, merită laudajii. În materie de lupte, am luat inițiativa de a înființa cîteva centre de antrenament la sate și în orașele mai mici ale județului pentru a-i asigura divizionării A o pînie viguroasă. Astfel, Ion Iatagan cută și găsește talente la Brănești, lângă Pucioasa, Ion Lupu la Găești, Petre Tărbă la Malu de Flori, Iulian Cristea și Constantin Mocănescu la Răzvad și așa mai departe. Da, în materie de lupte am realizat ceva.

— **La ce discipline stă sportul dîmbovițean mai slab?**

— Aș zice la voled, deși echipa de băieți activează în divizia B. Antrenorul Tudose Enache n-are însă decît 8 jucători?! Handbalul și atletismul sînt la pămînt, deși sprintera Georgeta Tutunaru e sportivă de clasă internațională, iar aruncătorul de greutate Ion Stroe a fost luat, recent, la clubul Steaua. Dacă boxul, de pildă, cunoaște un puternic reviriment în Dîmbovița, handbalul și atletismul au cam rămas de căruță, către ele ne îndreptăm, în prezent, toată atenția. Mai ales că ele au, din toate punctele de vedere, condiții excelente.

— **Ați pomenit numele lui Ion Stroe, mai știm că, în ultimul timp, alți cîteva sportivi tîrgovișteni au fost legitimați la Steaua, baschetbalistul Vasile Ștefănescu, handbalistul Daniel Kaspruf, fotbalistul Ion Isaia, alții, întrebarea ar fi cu ce nume se poate lauda sportul din Dîmbovița pe plan național?**

— Cu canotoarea Oiga Homeghi, medaliată olimpică, și cu fotbalistul Cornel Dinu. Primul antrenor al lui Dinu a fost, aici, Eugen Popescu, ne-a mirat că într-un interviu dat, nu demult, în „Sportul“ Cornel l-a trecut cu vederea tocmai pe cel care l-a descoperit.

— **L-o fi uitat, să nu facem din asta un capăt de țară, de acord? De la plecarea lui Dinu, chiar de la plecarea Olgăi Homeghi s-a scurs însă multă apă pe Dîmbovița, ce ziceți?**

— Așa e, dar n-am rămas dator. În 1980, de exemplu, sportivii noștri au adus acasă 14 titluri naționale.

— **E rîndul nostru să vă dăm dreptate, dar ni se pare cam puțin, dat fiind faptul că județul are 195 de secții afiliate la diverse federații, 5 197 de sportivi legitimați.**

mați, între care 799 clasificați și mai mulți maeștri ai sportului, e exact?

— E exact, cu observația că ar trebui adăugat și Nicolae Dobrin, pe care mi-aș permite să-l socotesc, dată fiind popularitatea lui, dobîndită prin talent și muncă, cel mai cunoscut sportiv dîmbovițean la această oră.

— **Dar el e dîmbovițean doar de cîteva luni?! Ce alte nume ați mai putea, la capitolul notorietate, aduce în discuție?**

— Radu Ion și Marian Coșoveanu.

— **N-o să vă ascundem că numele acestora nu ne spun nimic?!**

— Asta e o notă proastă. Atît Radu Ion, profesor de matematică și, în prezent, inspector școlar, cît și Coșoveanu au fost recordmanii mondiali la rachetă-modelism, sport care a plecat de aici, dîmbovițean, sub Turnul Chindiei. Primul e fost campion al lumii și maestru emerit al sportului.

— **Trecînd la altceva, care e starea bazei materiale?**

— N-avem de ce ne plînge, avem și bază materială și sprijin, permanent, substanțial, din partea organelor locale și județene de partid și de stat.

— **N-aveți, în schimb, rezultate, asta e o notă proastă. Vă rugăm să reveniți.**

— La Fieni, de pildă, există o bază sportivă de toată isprava, superioară celei a Clubului sportiv Tîrgoviște. Sînt acolo mai multe terenuri, o pistă de atletism, un bazin de înot, alte amenajări, toate deschise tineretului și, desigur, îngrijite cu atenție. În capitala județului, în Parcul Chindiei, funcționează 12 terenuri de tenis. În plus, la începutul anului 1980, și-a deschis porțile Sala sporturilor, a cărei capacitate e de 2 200 de locuri. Ea va aduce, sînt de pe acum semnne, un suflu nou, va revitaliza sportul dîmbovițean.

— **Ce semne sînt?**

— O serie de loturi naționale își îndreaptă atenția către Tîrgoviște, dinamizînd energiile și, implicit, capacitînd publicul. Bunăoară, cel de judo, care face acum pregătiri la noi. E aproape sigur că, în toamnă, vom organiza al Trofeul „Carpați“ la handbal feminin, după cum sperăm să ni se încredințeze, anul viitor, europenele de judo juniori. Totul e să ni se dea o șansă, de rest ne vom ocupa și vă asigur că vom fi la înălțime.

— **Ne-am luat cu vorba și ne-ați rămas dator cu un răspuns, așa-i?**

— Exemple negative, da? M-aș referi la Filofteia Precu, care a funcționat 6 luni, ca antrenore de atletism la Clubul sportiv școlar din Găești. În răstimpul respectiv n-a produs nimic, deși pentru care, în urma unei analize lucide, a fost scoasă din rețeaua de profil și trimisă la clasă, ca profesoară de educație fizică.

— **Tovarășe prim-vicepreședinte Mihai, cum stă C.N.E.F.S. Dîmbovița în ceea ce privește „Daciada“?**

— Mai bine la Tîrgoviște și la băieți. Am colaborat și colaborăm bine cu I.U.P. și C.O.S. din Tîrgoviște, ca și cu L.U.C. Găești, „Flacăra“ Moreni și „Cimentul“ Fieni. Din păcate, n-am găsit înțelegere la I.A.E.I. Titu, la „Bucegi“ Pucioasa, la „Romlux“ Tîrgoviște etc. La Titu, de pildă, unde sportul mișcă greu, am ținut Festivalul sportului dîmbovițean, în octombrie, aducînd performeri din tot județul. Oaspeții au fost la înălțime, gazdele ba, cu toate că baza sportivă din Titu e o bijuterie.

— **Sîntei mulțumit de tabloul pe care îl oferă, acum, sportul din județ?**

— Nu tocmai, dar avem indicii, cîteva vi le-am furnizat, că el va cunoaște, chiar în acest an, un puternic reviriment.

— **Vom mai vedea. Vă mulțumim.**

ANDREI GEORGESCU

Flacăra Redacția: București, Piața Școlii 1, căsuța poștală 3312, cod 71341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20. Interioare: Sector publiciști comentatori (Ilie Purcaru, Nicolae Cristache, Nelu Ionescu) — 2558, 2566; Secția politică-economică (Lionel Nițescu, N. Gr. Mărășanu, Ion D. Goia) — 2566; Secția cultură-cenaclu (George Arion) — 2560; Secția probleme social-cetățenesti (Adrian Dohotaru) — 2566; Sector știință-sport (Ovidiu Ioanițoia, Liviu Timbus) — 2559; Secția reportaj-anchete (Mihai Pelin) — 2600; Scrieri, relații cu publicul (Mihai Ștefănescu, Marga Nedelea) — 2558; Sector fotoreportaj — 2528; Secretariat de redacție (Dan Birlădeanu, Ion Predoșanu) — 2123, 2569, 2072; Administrație 17 78 82 și 17 60 10 — interior 2124; secretar responsabil de redacție (Tudor OCTAVIAN — 17 60 10 interior 2550); redactor șef adjunct (Nicolae ARSENIU — 17 60 10 interior 2128); redactor șef 17 60 10 interior 2176. Tiparul executat la Com. Nat. Poligrafic „Casa Școlii“. Cîștorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — Departamentul Export Import presă, P.O. BOX-136-137, telex: 1 1226, București strada 13 Decembrie. Redactor responsabil de număr: N. Gr. MARĂȘANU.

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU